VISZTELETPÉLDÁNY

Féláru szelvényes előadások a Vigszinházban és Urániában

VASÁRNAP, 1933 AUGUSZTUS 6. XXXI. ÉVFOLYAM 177. SZÁM 20 FILLÉR

debreceni

Független Ujság

politikai napilap

A fakartell meg akarja venni Debrecen város egész fatermelését, hogy szabadon emelhesse az árakat

A mult vasárnap kis terjedelmü, de igen figyelemreméltó cikkecske jelent meg a Független Ujságban, felhiva a város közönségét arra, hogy tüzifaszükségletét most igyekezzék fedezni, mert később a város erdőiben termelt fa a fakartell tulajdonába megy át, aminek az eredménye pedig jelentékeny áremelkedés lesz. A hir érdemes arra, hogy kissé gondolkodóba essünk felette, hiszen a tüzifa behozatalának uj szabályozása után már amugy is eléggé félnünk kell ennek a fontos közszükségleti cikknek a drágulásától. Amint ismeretes, a tüzifa behozataláról szóló rendelet a Tiszántult elszakitotta a tüzifaellátás tekintetében az országtól s vámhatárt teremtett idebenn. Kimondta, hogy a Tiszántul zárt terület, ahová magyar területen termett fa csak miniszteri engedéllyel hozható be, a miniszter pedig csak két vagon román tüzifa behozatala után ad engedélyt egy vagon magyar tüzifa behozatalára. Világos volt, hogy a Tiszántul népe igy abba a veszedelembe került, hogy a magyar tüzifatermelés árszabályozó hatásától elzárva, kénytelen lesz eltürni a fakartell árdiktaturáját. Ám eddig a debreceniek abban reménykedhettek, hogy nincsenek egészen kitéve a fakartell kényekedvének, mert hiszen itt van Debrecen városának hatalmas erdősége, itt van az abban termelt fa, amely ugyan nem elég a város egész szükségletének biztositására, annyira azonban mégis elég, hogy szabályozza az árakat Debrecenben. A városi fa már nem egyszer fejtett ki ilyen árszabályozó hatást s a debreceni fakereskedők tiltakoztak is az ellen, hogy a város náluk olcsóbban adja a fáját. A város azonban mindig megmaradt azon az állásponton, hogy a nagyközönség érdekeinek a megóvása is kötelessége, annál különösebb lenne tehát, hogyha most mégis odaadná az egész város közönségét a fakartell szolgaságára. Valóban a terv ellen a városházán is ellenzés merült fel és csak a házipénztár szükségei vennék rá a várost, hogy odaadja a fáját a saját polgárai ellen való üzérkedésre. Mindenesetre azonban a város polgárságának, a városi pártok vezetőinek teljes erővel kell sikraszállaniok az ellen, hogy Debrecent teljesen hatalmába ejtse a fakartell, hogy a mai sulyos viszonyok közöt a debreceni közönségnek még a fa további, jelentős áremelkedésével is kelljen számolnia.

Amikor a magyar erdőbirtok ellen itt védik meg a román fatermelés érdekeit

Érdekes visszatekinteni most, a... kor a famonopoliumért vette fel a harcot a kartell, — hogy milyen volt az ut, amelyen idejutottunk. A mult évben a külföldről importált fára körülbelül 50 aranykorona vámot vetett ki a kormány, hogy igy óvja meg a hazai fatermelők érdekeit. A hazai fa ennek következtében nagyobb tömegekben jött forgalomba, miután a vám nem terhelte. A vám ma is fennáll, közben azonban a kormány megállapodott Romániával, hogy évente 18.000 vagon tüzifát beenged Magyarországra. Hogy ennek a mennyiségnek az elfogyasztását biztositsák, zárt területté nyilvánitották a Tiszántult, amelyre egy vagon magyar fát be hozni azóta csak két vagon román fa behozatala ellenében szabad. A rendelet nyilvánvalóan sérelmes a Tiszántul lakosaira nézve, akik nem tudják megérteni: miért kell tölük ...arni az olcsó magyar fát, sérelmes a Tiszántulhoz közelfekvő erdőbirtokosokra, akik azelőtti fogyasztóterületükre nem tudnak fát vinni, mert a fakartell kizárta őket onnan. Panaszkodnak ellene a külföldi fakereskedők és a belföldiek, abban a tekintetben pedig merőben ujltás, hogy határt vont az ország belsején belül, nagy területét ennek a csonka országnak elidegenitette, fafogyasztás szempontjából idegen állam termelésének adta oda gazdasági befolyás alá.

Még a trianoni határoknál is lehetetlenebb ez az ország belsejében huzott vámhatár s az csak természetes, hogy a lehetetlen szobályokat az életnem respektálja. Mindenütt, a határ mentén tengelyen szállitják be a fát, Miután a vasut szállitásra nem fogadhatja el, a saját honában üldözött, magyar faáru egyre-másra töri át az eléje emelt gátat. Ugy látszik azonban, hogy éppen ezért igen kevés az a román fa, ami fogy, mert ujabban a fakartell fokozottabb igyekezetel erőszakolja a vámhatár tiszteletben tartását. Most már azt követeli a kartell, hogy az ország belsejében huzott vámhatárt szállják is meg vámőrök, akadályozzák meg a magyar fa „becsempészését" s védjék meg itt, Magyarországon a román fa, illetve fakartell érdekit.

Ezzel szemben a magyar erdőbirtokosnak az lenne az érdeke, hogy a fája szabadon szállitható legyen idebenn s ne legyen kizárva a piacról.

A kartell utja: sakkban tartani a magyar és román fatermelést

Ez a tüzifamonopolium követelésének valódi oka. A fakartell érdekei nem türik azt, hogy itt szabadon érvényesüljön a magyar fatermelőnek az érdeke, ellenben igenis terveibe vág, hogy monopoliummá téve a faeladást, adják az ő kezébe az egész ország faellátását. Akkor aztán annyi fát hozhatnak be külföldről, amennyivel sakkban tudja tartani a magyar fatermelést és annyi hazai fát engedhet piacra, amennyivel a külföldi eladó által követelt árakat a maga érdekében szabályozni tudja. Ilyen szerep mellett, ily élesen ékelődve termelő és fogyasztó közé, persze annyi hasznot tud a kartell magának biztositani, amennyit akar.

Nem kell olyan konkurrens, aki nem akar tulsokat keresni

Természetes az, hogy a fakartellnek a maga jól felfogott anyagi érdekében igenis ellenére van az, hogy egy ilyen nagy fogyasztóközpontban, amilyen Debrecen, olyan konkurrense legyen, akit nem a maga hasznának mérték nélküli növelése vezet üzleti tevékenységében, hanem elsősorban az, hogy megfelelő áron jussanak a debreceni polgárok fához. Már pedig ilyen konkurrens Debrecen város, amelynek vezetői csak a mult évben jelentették ki, hogy a város bizonyos mértéken nem emelheti tul a faárakat, még akkor sem, hogyha a debreceni fakereskedő polgárok érdekei ellen van is az alacsony ár — mert a városnak kötelessége árszabályozó tevékenységet fejteni ki árucikkeivel. A fakartell tehát elhatározta, hogy ráteszi a kezét Debrecen város fakészleteire abban a jól elgondolt véleményben, hogy a város fájáért esetleg magasabb összeget is megadhat, mert hiszen aztán szabad keze van az árak megszabásában. Ez pedig némi kis áldozatot megér.

Megjelenik a fakartell Debrecen városnál

Megjelent tehát Debrecen városnál mintegy két hét előtt két ur s kifejtette, hogy a fakartellnek nincsen nagyobb gonda, mint a magyar erdőbirtokos istápolása. Ezért megkiméléné Debrecen várost attól a gondtól, hogy kicsiben, öl és mázsaszámra árusitsa a maga által termelt fát: a fakartell vállalkozik arra, hogy jó áron megvegye az egész fakészletet, sőt még a jövő évi termelést is.

A házipénztár üressége miatt . . .

A városházán először alig akarták komolyabb figyelemre méltatni az ajánlatot. Később azonban érvényesült az a meggondolás is, hogy a házipénztár érdekében — amely fizetési zavarokkal küzd, mert a város bérlői és adósai nem fizetnek pontosan, — mégis csak fontolóra kelléne venni ezt az ajánlatot. Egész bizonyos az, hogy a városházán az első pillanatban a terv mögé láttak, felismerték azt, hogy ez szerfelett káros a fogyasztóra, de a városra magára is csak ideig-óráig előnyös. A város vezetői is igen jól tudják azt, hogy a város kárára fordulna az egész dolog, ha egy-két év mulva — amikor már a várost a forgalomtól elzárná, a vevőket elszoktatná — a kartell egyszerre visszacsinálná a dolgot. Akkor egy elrontott piac előtt itt állana Debrecen város tehetetlenül és sokkal alacsonyabb árakba lenne kénytelen belemenni, csakhogy megmaradhasson a kartell kegyén. De feltétlenül tiszteli a város vezetősége a lakosság érdekeit is, meg akarja óvni attól, hogy a kartell kényére kerüljön s ha már biztositotta a városban, itteni polgárjogon élő fakereskedőkkel szemben és azok kárára is a fa olcsó árait, biztositani szeretné az idegen kartellel szemben is.

Igen ám, de a házipénztár még a tisztviselői fizetéseket sem tudja idejében folyósitani s ezért mégis csak meg kell gondolni azt, hogy a mostani készlet és az ez évi termelés árát egyszerre kézbekapva, a város anyagi biztonságra tudna szert tenni. Néz-

zük csak meg, mit hozhatna a városnak a készletek eladása:

Az epreskerti és nagyerdei faraktárak mai készlete:

Kemény hasábfa	20,000	ürköbméter
puha hasábfa	3,000	„
kemény dorongfa	4,000	„
tuskó	1,500	„
müfa	4,000	„
A várható termés		
1933—34-re müfa	2,000	„
egyéb összesen	18,000	„

(Az ezévi várható termelés azért kevesebb, mert a mult évben a nehéz gazdasági helyzetre való tekintettel a város nagyobb területre kapott kitermelési engedélyt a kormánytól.)

Ezeket a mennyiségeket tekintve nyilvánvaló, hogy egyrészt a város jelentős anyagi segitséghez jutna — amennyiben a készletek 75 százalékának árát azonnal megkaphatná a kertelltől — másrészt pedig hogy a kartell valóban jelentős mennyiségü, árszabályozásra igazán elég nagy famennyiséget kapcsolna ki az áralakitásból. Az ár, amit a kartell kinál a városnak: vagononként 210 pengő.

A kartell hallgat

Igy csinálják a debreceni polgár bőrére a magas tüzifaárat.

Hogy milyen magas lesz ez az ár? Hogy mit akar voltaképen a kartell? Hogy mennyi pénzt akar kivenni a zsebünkből? És hogy hol lesz határa pénz és hatalomvágyának? — Ezekre a kérdésekre a kartell egyelőre nem hajlandó feleletet adni. Az utóbbi hetekben több izben voltam a kartell irodájában és sürgettem valami felvilágositást a közönség részére a kartell szándékairól. És nem kaptam semmi választ. Azok az urak igen biztosak a dolgukban, ugy látszik nem kételkednek abban, hogy rátehetik kezüket a Tiszántul faellátására, kidönthetik az utolsó védőbástyát is, amely a debreceni polgárt az ő árdiktaturájuk elől védi. Makacsul hallgatnak. Nem igen áll érdekükben, hogy a közönség megtudja terveiket.

De megmutathatja mégis Debrecen ezeknek a kartelldiktátor uraknak azt a hatalmas erőt, amelyet számára népének józansága, vezetőinek önzetlensége biztosit. Szólaljon meg igenis Debrecen a kartell ellen, vágja utját a fakartell hatalmi vágyának s biztositsa a maga és az egész Tiszántul számára az áralakulás még megmaradt szabad feltételeit. Debrecen város vagyona nem arravaló, hogy azzal a debreceni polgárok ellen lehessen üzérkedni, még akkor sem, ha egyszer már orrára kell is ezért ütni annak a hatalmas kartellnek, amely a maga anyagi hasznáért eddig olyan nagy sikerrel harcolt termelő és fogyasztó ellen.

Thury Levente

A régi okmány pecsétje annak valódiságát bizonyitja.

Az ASPIRIN-tabletták is magukon viselik valódiságuk jelét: a Bayer-keresztet.

Meghülés első jeleinél és fájdalmaknál ASPIRIN-TABLETTÁK

Kánikulában legjobban üdit az

AUTO-SYPHONNAL

készitett, házilag előállitott szódaviz

Ismét INGYEN akció

DEBRECENI ÜVEGKERESKEDELMI Rt.

Telefon 11-75. Rózsa ucca 2. Telefon 16-03.

A munkanélküliség enyhitésének, a téli inségakciónak terhét a belügyminiszter ismét teljesen Debrecen városra hárította

Augusztusban vagyunk. Nemsokára szeptember lesz, a fákról kezdenek a levelek lehullani és az avar belepi azt a földet, amelyen annyi sok munkát lehetett volna elvégezni tavasztól a levélhullásig. A levelek után esőcseppek, majd hópihék szállingóznak le a földre ,az aszfaltra, amelyen a nagy melegben még lehetett mezitláb járkálni. A 35 fokos meleget majd ugyanolyan foku hideg váltja fel, ami ellen a nyári rongyok már nem fognak védelmet adni. A rongyok rongyosságán át kegyetlen élességgel fog besivitani a metsző hideg. Sajnos, ezekre a rongyokra nem akadt a nyár folyamán folt. A rongyos rongyon a lyuk csak nagyobb lett, ahol a nyomoruság és a nélkülözés csak nagyobb kaput nyert. És akinek módjában volt, az csak tépett még egyet ezen a rongyon. A Hazai Bank leállitotta az István malmot és a keresztény alapon álló — ő mondja — városi jobb oldal is sietett kiütni a kezéből a munkásoknak egy darab kenyeret, csak azért, hogy a párthivének egy jó darab mézes-vajas kiflit juttathasson. Miután ez az állapot nemcsak debreceni helyzetet mutat, egészen természetes, hogy a kormány ismerve a maga vidéki közigazgatását és ismerve a helyzetet, már előre rendelkezik arról, hogy a munkával ki nem elégitett munkanélküliség szerencsétlenei télire ismét inségsegélyben részesüljenek. A kormány tehát nemrégen kiadta körrendeletét a téli inségakció ügyében. Minden elismerést megérdemelnek az illetékes kormánytényezők ezért az előrelátásért és gondoskodásért. Igaz, hogy a leghelyesebb és legcélravezetőbb gondoskodás az lett volna, hogy már tavasztól kezdve az egész nyáron át késő őszig munkaalkalmakat teremtettek volna, hogy igy a munkanélküliek száma lecsökkenjék s legyen módja a munkásnak arra, hogy akciók nélkül ő maga, becsületes munkával kereshesse meg — ha mindjárt a legszükösebben is — a télire valóját. De sajnos, erre irányuló intézkedéseket nem igen láttunk. A gazdag Amerika bölcs elnöke szinte emberfeletti küzdelemmel, sokszor diktatórikus formában igyekszik segiteni a munkanélküliség szörnyü bajain. — Megvalósitja a határás munkanapot, a 35 órás munkahetet, a bérminimumot, a termelvények árát emelni igyekszik s egészen uj pénzügyi politikát inaugurált csakhogy hatalmas tervét megvalósithassa. Nem törődik közben azzal sem, hogy a spekuláció kitöri a nyakát és ha a nagytőke megkontreminálja az akciót s a tőzsde nagy nekilendüléssel próbálja meg ellentámadásait, nem kimélve a nemzeti vagyont sem és horribilis értékcsökkenéseket idéz elő, nem szégyeli magát Roosewelt elnök és erős kézzel sujt oda a nagytőke kellő közepébe. Ez Amerika. Most azonban maradjunk itthon. Tehát ,amint irtuk és amint a Független Ujság már közölte is, megérkezett Debrecenbe B l a h a államtitkár aláirásával a rendelet: téli inségakciót elő kell készitteni. A gazdasági és müszaki ügyosztály törje a fejét, hogy milyen munkákat lehetne az inségakció során megvalósitani. Ha ezek az összeirások meglesznek, a kimutatásokat küldje föl a város a belügyminiszterhez, aki azután majd szeptemberben értekezletet tart ebben az ügyben, arra meghivja a város polgármesterét és az akció előadóját is és október végén megjelenik majd egy rendelet, hogy Debrecen az inségakciót most már megkezdheti — ha tudja. Bizonyára nagyszerü tanácsokat és utasitásokat is fog adni, csak egyet nem ad: pénzt. Pedig a pénz, háromszor is pénz nemcsak a háborunak elmaradhatatlan és feltétlen kelléke, hanem az inségakciónak is, a munkanélküliség ellen való küzdelemnek is. Már pedig, hogy nem fog adni, azt magából a most megjelent rendeletből lehet látni és pedig a rendelet utolsó szakaszából, amely igy szól:

„Az államházartás jelenlegi nehéz pénzügyi helyzete, valamint az adófizetők csökkent teherbiró képessége mellett azonban kétséges, hogy a város részére a mult évben nyujtott fedezetet tudom-e biztositani. Ezért előre is felhivom polgármester ur figyelmét arra, hogy az inségenyhitő tevékenység szükségletének fedezetéről a város háztartása keretében a multhoz képest fokozottabb mértékben kell gondoskodnia.”

Nos hát kérem ez az. A polgármester ur figyelmét felhivja a belügyminiszter, hogy a fokozottabb mértékben gondoskodjék az inségakció fedezetéről, mert kormány még azt a csekélységet sem tudja a városnak nyujtani, amit a mult évben nyujtott. Mit is nyujtott tavaly? Hát először is... Ne részletezzük a támogatását, hiszen mit érnénk vele, ez évben ennél ugyis lényegesebben kevesebbet fog nyujtani. Ellenben megengedte, hogy a város inségadót vessen ki. Az inségakcióra kellett volna egy millió és az inségakció k i v e t e t t összege volt vagy 400.000 pengő. A kivetett összeget, mert a befolyt összeg ennél lényegesen kevesebb lett és az inségadóval megterhelt adófizetők ugyancsak csökkent teherbiró képességükre hivatkozással igen nagy összegével a kivetett inségadónak még most is tartoznak és fognak tartozni az adó leirásáig„ mert fizetni ne mfognak és — valljuk be — nem is tudnak. Annyira nem, hogy néme-

MA, VASÁRNAP és holnap, HÉTFŐN FÉLÁRU SZELVÉNYES ELŐADÁSOK

VIGSZINHÁZBAN

Két és félórás előadás!

3 sláger egy műsorban!

I.

A VONÓSNÉGYES

Szőke Szakállal és Szenes Ernővel.

II.

„FEHÉR TÖRZSFŐNÖK”

Fősz.: GEORGE O' BRIEN.

III. „ÉLVE HOZZÁTOK HAZA ŐKET”

Izgalmas expediciós film.

Előadások: ½5—7 és ½10 órakor.

URÁNIÁBAN

3 órás előadások!

3 sláger egyszerre!

MARLENE DIETRICH,
GUSTÁV FRÖLICH,
WILLY FORST,
HANS ALBERS

főszerepléseivel

AZ ISMERETLEN ASSZONY

TÜZ AZ OPERÁBAN

AZ ELSÜLLYEDT FLOTTA.

Előadások: 3—6—9 órakor.

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

FÉLÁRU-SZELVÉNY
EGY SZEMÉLY RÉSZÉRE
a VIGSZINHÁZ vagy URÁNIA
augusztus 6. v. 7-i bárm. előadására.

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

FÉLÁRU-SZELVÉNY
EGY SZEMÉLY RÉSZÉRE
a VIGSZINHÁZ vagy URÁNIA
augusztus 6. v. 7-i bárm. előadására.

HÉTFŐN A VIGSZINHÁZBAN:
ÉLVE HOZZÁTOK HAZA ŐKET és LÁNYOK A VIHARBAN.

lyiknek magának is elkelne egy kis inségakció, legalább olyan összegü, mint amilyen inségadóval megterhelték. Nagyon kiváncsiak vagyunk ezek után, hogy a polgármester ur, akit a fedezet előteremtésére ilyen jóakaratuan a belügyminiszter ur szíveskedett figyelmeztetni, hol fogja megtalálni azt a fedezetet, amire szüksége lesz. Kölcsönt aligha vehet fel. Hiszen ezzel már próbálkozott. Hiába. A tisztviselők fizetését csökkenti erre a célra a minimumról a semmire? A törzsvagyonból ad el annyit, hogy a fedezetet előteremtse? Mi marad még hátra? Semmi más, mint az adókivetés és adóbehajtás. És miért ne? Lehet, hogy a belügyminiszter elgondolásnak van igaza és azok az adófizetők, akiknek csökkent teherbiró gépessége mellett a kormány nem tud fedezetet nyujtani és akik valóban nagyon lecsökkent teherbiró képességük mellett még a rendes adójukat sem tudják megfizetni, amikor a város uj adókkal terheli meg őket, a város kedvéért félreteszik csökkent teherbiró képességüket, illetve megfeledkeznek arról és önteni fogják az uj adó összegeit a városi adópénztárba. A belügyminiszter leiratának logikája szerint ez fog bekövetkezni. Pedig, hogy az inségakció terhelt a város polgárságának kell megsinylenie, az egészen bizonyos. Hiába lesz minden ankétezés, tiltakozás, feliratozás. A belügyminiszter kimondta a nagy szót és mivel a belügyminisztérium következetes és mivel az utolsó szó joga is a zövé, bizonyos, hogy a kimondott szóhoz utoljára is ragaszkodni fog. Debrecennek tehát fizetnie kell. M u s z á j. És ez a muszáj valóban nagy ur. De mit szól majd hozzá a belügyminiszter, ha Debrecen város polgármestere pedig ezzel a nagy urral szemben egy még nagyobb urat állit oda és ez a nagy ur a „n e m l e h e t!"

És még egyet. A munkanélküliség nem debreceni probléma. A munkanélküliség általános közgazdasági és szociális baj, tehát annak elmulasztása nem partikuláris kezelésre szorul, hanem általános gyógyitásra, ami már állami feladat és nem városi. És mégis ezt a kötelességet is a városra háritja a kormányzat, megtisztelvén ismét egy olyan átruházott hatáskörrel, amelynek betöltése lehetetlen feladatok elé állitja a törvényhatóságot, a város vezetőségét és a belügyminiszter által nagyon találóan csökkentett teherbiró képességünek nevezett adófizetőket. Vagy abban bizik a belügyminiszterium, hogy valahogy majd csak lesz, hiszen még mindig volt valahogy. (pd)

KÁVÉHÁZBAN
ÉTTEREMBEN
CUKRÁSZDÁBAN
BORBÉLYNÁL
kérje
A FÜGGETLEN UJSÁGOT

Tiz százalékkal leszállitották a helyi vasut alkalmazottainak fizetését

A nehéz gazdasági helyzetnek ujabb szomoru jelensége mutatkozik meg a Debreceni Helyi Vasut igazgatóságának amaz intézkedésében, hogy az alkalmazottak fizetését 10 százalékkal leszállitotta. A budapesti igazgatóság eme határozata természetesen nem keltett valami nagy örömet az alkalmazottak körében, akiket a mai sulyos gazdasági viszonyok között erősen érint ez a fizetésleszállitás. Az igazgatóság intézkedését augusztus elsején közölték az alkalmazottakkal, amikor a fizetésleszállitás hatályba is lépett.

A debreceni gazdasági élet, amely az őszre javulást vár, azt szeretné, hogyha a leszállitás ideiglenes lenne és amint a helyzet javul, a bérleszállitással érintett sok kisember visszakapná az élete fentartásához szükséges bért.

APELLÁTA

egy nemes uri hölgy és a Svetits intézet főtisztelendő vezetőinek jószivéhez

öt Svetits vérből eredt kisgyermek életéért

A szegény ember sorsa ma nehezebb, mint régebben volt. Ma nagyon vigyáznia kell magára, állandó aggodalomban kell élnie, csak félszemmel aludnia, mint a nyulnak, mert egykettőre kicsuszhatik alóla a megélhetés talaja s alámerül a nyomoruság örvényébe. Hiszen régen is vigyázott magára a szegény ember, de régen, ha baj történt vele, kiesett a megélhetésből — ujra kezdte. A régi életben talpra lehetett állani. Ma nem. Ma a nyomor mélységei felett kis, ingatag párkányokon álldogálunk s ha ez a párkány kicsuszik alólunk, többé nincs megállás a teljes lerongyolódásig, a nyomoruság legalsóbb fokáig.

És milyen könnyen kifut alólunk a talaj!

Itt van például Debrecen egyik legujabb s a korhoz legalkalmazkodóbb étkezőhelye, a Filléres Büffé. Fillérekért lehet enni a Svetits palota kapujánál levő Filléres Büffében. Ebből az olcsóságból azonban Erdődy János vendéglősnek 5 gyereke, a felesége, meg az édesanyja él. Igaz, hogy nem sokáig, mert a Svetits palotának az a kis csücske kicsuszni készül Erdődyék alól, hiába ő maga is Svetits unoka, maradéka a nagy hagyományozónak.

Hosszu idő óta kiadatlan volt a Svetits palotának az a kis, kapu alatti zuga, talán két vállalkozó ment tönkre benne s hagyta ott üresen. Ekkor jött Erdődy a kis büfféjével, átvette az előző bérlő szerződését, amelyben benne volt, hogy augusztus 1 előtt 6 héttel felmondható a bérlet kölcsönösen. De a kisérlet sikerült. Megmaradt a büffé s Erdődy már szivesen tartotta volna a bérletet, amikor váratlanul ő kapott felmondást. A Svetits bérház gondnokságánál ráigért egy debreceni urihölgy, akinek már régóta van a Piac uccára trafikengedélye, de nem talált helyiséget. Elment sokszor az akkor még üresen álló svetitsbeli kis bolt előtt, de ekkor nem tetszett meg neki az üzlet. Csak amikor benne volt már a büffé...

A Svetits felmondott a Svetits-ivadéknak, aki az eredeti árnál többet nem fizetett s máris beköltözni készül az uj tulajdonos, akinek az apja jelentős vagyonu, előkelő ur, ő maga egy nagy család egyik tagjának özvegye. Talán nem is kell neki másra a trafik, minthogy özvegységében találjon valami elfoglaltságot. Erdődy kérte, hogy adjon neki legalább kéthónapi haladékot, amig a Piac uccán tud kivenni alkalmas helyiséget. A hölgy nem tudott kedvező választ adni.

A vendéglős kérte a Svetitset, hogy adjon két havi haladékot, hiszen pontosan fizető, rendes lakó volt. Az intézet kijelentette, hogy nem adhat haladékot, mert akkor őt az előkelő, özvegy urihölgy, trafiktulajdonos perelheti.

Igy áll tehát most ez az ügy és sehogy sem jól áll, aminek az oka valószinüleg csak az, hogy nem tudtak egymással találkozni az érdekelt felek. Mi arra kérjük az özvegy uri hölgyet: ha két évig tudott várni a trafikengedélyével, alkalmas helyet keresve, akkor várjon még két rövid hónapot. Ha rágondolt volna eddig is, hogy ő édesapjától, vagy rokonaitól könyen megkapja azt a kis összeget, amit a trafik két első hónapja jövedelmeként várni lehet; viszont Erdődy vendéglősnek, öt gyermekének, öreg édesanyjának és feleségének ezt a két hónapot nem lehet fakirálomban átéhezni, mert ők, szegények, ahoz nem értenek, — bizonyosan lemondott volna a bérletről erre a két hónapra az Erdődyék javára.

A Svetits Intézet vezetői szíveskedjenek gondolni arra, hogy az intézet érdekeit nekik mindenki ellen meg kell védelmezniök, minden esetben, kivéve, hogyha öt kisgyerek életéről van szó, mert a Svetits Intézetetet, éppen a kisgyerekekért alapitották azok, akiknek véréből valami csörgedez az Erdődy család kis lányai és fiai vérében. Ha tehát az ő jóvultukért, vagy életbenmaradásukért érné valami károsodás a Svetits intézetet, akkor ez nem marad kár, mert az Isten áldó keze ezerszeresen pótolja vissza. Ebben én éppen olyan tiszta szivből hiszek, mint a Svetits intézet főtisztelendő vezetői. Ha tehát az előbb emlitett urihölgy megkeményitvén az ő szivét, visszautasitaná a szerencsétlen Erdődyék kérését, — amit nem hiszek, mert sokkal többet szerepelt jótékony mozgalmakban, semhogy ne essen meg a szive egy szegény család baján — akkor csak vállalja bátran a kárt a Svetits intézet, mert az az alapitó szándékai szerint való kegyes cselekedet, melyet Isten sokkal nagyobb értékkel jutalmaz. A Svetits talentomoknak ez lesz hü sáfárhoz méltó kezelése.

És ugy a Svetits intézet főtisztelendő urai, mint a nemes urihölgy, akik bár más templomokban, de ugyanazt az Istent dicsérik, mielőtt ebben az ügyben döntenének, gondoljanak a korunkban sokat emlegetett, de oly kevésszer meghallgatott Jézus Krisztus urunkra:

„Aki egy ilyen kis gyermeket befogad az én nevemben, engem fogad be..."

Bizonyos vagyok abban, hogy a tiszteletteljes apellálásnak foganatja lesz, hiszen jól tudom, hogy a szereplők mindegyike jó és könyörületes szivü, ebben a dolgban is eddig csupán az volt a baj, hogy a világ mai zaja és elfogalaltsága közben nem hallgathattak a családja életéért remegő szegény és a saját szivük szavára.

Debrecen, 1933 augusztus 5.

Thury Levente.

Nyugateurópai nivóban
tökéletes izléssel
tervezett
I.-ső rendü kivitelben,
roppant olcsó
a közismert
METEOR CSILLÁR
3 lg. modern csillár P 9.50
szines golyókkal
Részletre is.
Árjegyzék ingyen.
Piac ucca 9.
Bika mellett.

— Elrontott gyomor, bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájíz, homlokfájás, láz, székszorulás, hányás vagy hasmenés eseteinél egy pohár természetes „Ferenc József" keserüvíz gyorsan, biztosan és kellemesen hat.

19

Egy jó táncos,
jó jazz.... FRUTTI cukorka, ez a lányok öröme.
Tehát:
Tudod mit?
Együnk Frutti-t!
Gyártja: STÜHMER FRIGYES R. T. BUDAPEST

Istentiszteleti rend

Vasárnap, augusztus 6.

A református templomokban: Nagytemplom d. e. 10 óra: dr. Dancsházy Sándor, délután 5 óra: dr. Farkas Pál. Kistemplom délelőtt 9 óra: Nagy Sándor, 11 óra: Molnár Ferenc, délután 5 óra: dr. Soós Béla. Kossuth ucca délelőtt 10 óra: Uray Sándor, délután 5 óra: dr. Mócis László. Árpád-tér délelőtt 10 óra: Magyar Bertalan, délután 3 óra: Márki Kálmán. Homokkert délelőtt 10 óra: Kalas Ferenc, Nyilastelep délután 3 óra: Papp Imre. Csapókert délelőtt 10 óra: Halász András, délután 3 óra: Kulcsár Lajos th. Téglavető délután 3 óra: Benke Tibor. Egyek délután 3 óra: Siposs Imre. Kereskestelep délután 3 óra: Kiss Antal th. Wolaffkatelep délután 3 óra: Kalas Ferenc. Nyulas délelőtt 10 óra: Kotormán I. th. Tégláskert délután 3 óra: Birinyi János th. Sámsoni uti iskola délután 4 óra: Nagy Dezső th. Ispotály délelőtt 10 óra: dr. Farkas Pál, délután 5 óra: Benyhe Imre th.

A róm. kath. templomban: Pünkösti utáni IX. vasárnap. Egésznapos szentségimádás. Szentmisék a szokott rendben: reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed tizenkettő és félegy órakor csendes szentmisék. Féltizkor ünnepélyes nagymisét mond dr. Lindenberger János apostoli kormányzó, utána prédikál Kovács Sándor, a Katholikus Figyelő szerkesztője. Délután 6 órakor szentségbetételi ájtatosság. Szentbeszédet mond Szabó Imre káplán. Augusztaszanatóriumban reggel 9 órakor szentmisét mond Szabó Imre káplán.

Az evangélikus templomban, Miklós ucca 3. Vasárnap délelőtt 10 órakor prédikál Poputh Viktor h. lelkész.

A gör. szert. róm. kath. templomban reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diák- és katonamise együtt, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja, délután fél 4 órakor rózsafüzérájtatosság, 4 órakor vecsernye szentbeszéddel, szentségimádással.

Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos ucca 23. sz. alatt levő imaházban vasárnap délelőtt fél 9-től fél 10-ig imaáhitat, fél 10-től fél 11-ig bibliamagyarázat, 11—12-ig vasárnapi iskola, délután 6—7-ig prédikáció, fél 8—9-ig vallásos estély vegyeskar és zeneszámokkal. Szerdán este fél 8-tól fél 9-ig prédikáció, péntek este fél 8-tól fél 9-ig biblia óra szabadhozzászólással.

HIRDETÉS.

A vásárok és nyilt piacok tartása tárgyában alkotott 313—16401—1903. bkgy. számu szabályrendelet 5. és 11. §-ai alapján a vásári rend fenntartása érdekében a f. évi augusztus 13-án kezdődő kirakodó vásár alkalmával a helyfoglalás és sátorverés kezdő időpontját augusztus hó 12-én déli 12 órában állapitom meg.

Ez a rendelkezés nem vonatkozik a vásáron megjelenő mutványosok és lacikonyhások sátorépitésére.

Figyelmeztetem a vásári árusokat, hogy a jelzett időpont előtt árusító helyeiket el nem foglalhatják és sátrakat nem verhetnek.

Az ez ellen vétőkkel szemben a hivatkozott szabályrendelet 52. §-a alapján kihágási uton lesznek kénytelenek eljárni.

Debrecen, 1933 augusztus hó 4.

Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatóság, mint elsőfoku iparhatóság.

Debreceni figurák

AZ ÓVATOS DUHAJ

Csupa feszülő figyelem. Jobbrabalra, elöre-hátra, alulra-felülre fürkész egyidőben: nem-e nyujt valakinek támadási felületet. Mimikri! Alkalmazkodni a környezethez, áthasonulni a talaj színéhez, hozzászürkülni a háttér szürkeségéhez.

Most mindenki sir? Sir ő is.

Divat lett a panaszkodás? Ő is panaszkodik.

A sirást és a panaszkodást egy árnyalattal hangosabban és feltünőbben végzi, mint a többiek. Nem kirivóan, mert az tulzottan feltünő lenne, de a tömegnél egy féloktávval magasabb hangon.

Itthon csak a háromesztendős ruháit hordja, az ódivatu gallérait, a kopott nyakkendőit.

Kávéházba nem jár csak a legritkábban s ha néha-néha beül: egy pohár szódát rendel.

A szinházat kerüli. Feltünő.

Hetenként már csak kétszer borotválkozik.

Direkt nem mossa a fogait. A fehér fogsor messzire virit.

Kereskedésbe nem teszi be a lábát, csomagot nem visz az uccán. Telefonon rendel árut. Egy teremtett lélek sem láthatja, hogy ő vásárol.

Koldusnak soha egy garast sem ad. Nem jótékonykodik, mert még azt hihetnék, hogy...

Hosszu évek konok, céltudatos munkájával a snasszság patinájával vonatta be a figuráját.

Az az álma, hogy őt mindenki leégett, zsugori embernek tartsa, aki csak a legnagyobb kinnal tengődik egyik napról a másikra.

A multkor egy cukrászda előtt csoportosulás keletkezett. Ott állt barátunk, az óvatos duhaj és egy cső fagylaltot szopogatott. Az egész uccának leesett az álla a csodálkozástól. „Gondnokság alá kell helyezni!" — halottam egy megjegyzést. „Könnyelmüségi rohama van ma!" — állapitotta meg egy másik hang. „Vén pazarló — tette hozzá egy harmadik —, ez Dárius kincsét is elherdálná." Az óvatos duhaj ugy tett, mintha nem is hallaná, büntudatos arccal nyalogatta a vaniliát és meg volt győződve arról, hogy a sikere teljes, most már az egész várost becsapta, mindenki elhiszi, hogy ő egy ágrólszakadt kispolgár, akinek nemcsak a tejbevaló kalács hiányzik, hanem a tej is.

És az egész város nevet rajta. Debrecenben nincsenek titkok. Itt nem lehet semmit leplezni, eltakarni, tartalékolni: sem pént, sem szerelmet, sem üzleti titkot, sem ambiciót. Ennek a városnak és minden lakosának olyan az élete, mint egy felvágott has: bele lehet nyulni, vájkálni lehet benne, égő zseblámpát lehet beledugni, hogy a legelrejtettebb sarok is teljes fényben ragyogjon. Ebben a városban annyira nincs titok, hogy mindenki jobban ismeri a szomszédja életkörülményeit, mint a sajátját.

Az óvatos duhaj élete is nyitott könyv előttünk, szabadon lapozhatunk benne és az érdekesebb oldalakat — ha akarjuk — tizszer is átolvashatjuk.

Tudjuk az óvatos duhajról aktaszerü pontossággal, hogy álláshalmozó. Fillérig tudjuk, hogy honnan és mennyi nyugdijat kap, honnan huz jelenleg fizetést, családi pótlékot, járadékot, osztalékot és dugsegélyt. Tudjuk, hogy bár az emeletes bérház az elhunyt tantija nevén áll, de ő kapja a lakbéreket. Tudjuk, hogy a különböző pénzintézeteknél különböző álneveken mekkora betétei szerepelnek. Tudjuk, hogy kikkel, hol és mennyiért szokott panamázni, kijárni. Tudjuk, hogy melyik vállalatnál csendes társ és ismerjük azokat a megszorult nagykereskedőket, akiknek a lakása sötét éléskamrájában rövidlejáratu uzsorakölcsönket szokott nyujtani.

De nemcsak azt tudjuk az óvatos duhajról, amit Debrecenben szeretne óvatosan eltitkolni a világ előtt. Azt is tudjuk róla, hogy Budapesten hol szokott dözsölni, tudjuk melyik mulatók szeparéiban szórja a pénzt pezsgősvödrök mellett a purzsicsánhaju táncosnőkért, tudjuk, hogy jelenleg melyik volt debreceni szinésznő az állandó babája és mennyi tüpénzt ad neki havonként, tudjuk, hogy milyen pesti kártyabarlangokba jár bakkozni, tudjuk, hogy mennyit rak egy-egy cocóra a lóversenyeken, tudjuk, hogy a fővárosban milyen meglepően magasra rug egy napi taxiköltsége, tudjuk, hogy melyik pesti barátjának a lakásán van a titkos garderobja, ahol a legujabb divatu és legfinomabb angol ruhákba szokott nyalkán kiöltözködni.

Az óvatos duhaj utálatos személyiség, de lehet ellene védekezni. Polos ellen a cián, légy ellen a Fly-Tox, csótány ellen a schweinfurti zöld, peranoszpóra ellen a rézgálic ajánlatos, viszont az óvatos duhaj ellen az alábbi védoltást találtam fel, amelyet ezennel közkinccsé teszek.

Ime:

Jön az óvatos duhaj az uccán.

— Jónapot! — köszönök.

— Á, alázatos tisztelettel vagyok a legalázatosabb szolgája! — köszön vissza mézes mosolyu hódolattal.

— Hogy van, hogy van? — érdeklödöm hanyagul.

— Hát hogy lehetek? — adja vissza a kérdést hörgő sóhajjal. Hát ez egy élet? Kinlódás, vergödés, nyomoruság. Az embernek nyomasztó garasos gondjai vannak, kérem alázatosan...

Ez az a pillanat, amikor a kitörni készülő sirás-krátert be kell dugni, mert különben órákig okádná a panasz-lávát.

Felemelem tiltón a kezemet.

— Pardon! — kiáltok rá szigoruan. Én nem birom nézni, hogy magának garasos gondjai legyenek.

Benyulok a zsebembe, kiveszek két krajcárt.

— Tessék, itt van egy garas és éljen gondtalanul.

Zavarodottan néz rám. Nem tudja, mit gondoljon. Vicc ez? Miféle vakmerőség?...

Komolyan nézek a szeme közepébe. És amikor látom, hogy a szégyen pirja kezdi elönteni az arcát: megadom a kegyelemdöfést. Ráhunyoritok. Ez a szemérmetlen kacsintás azt jelenti, hogy mindent, de mindent tudok rólad, te óvatos duhaj.

Köszönés nélkül távozik. Egy teljes évig tart a leforrázottsága. Egy teljes évig nem panaszkodik. Nagyon ajánlom mindenkinek ezt az eljárást. Én már többször kipróbáltam.

ORDAS.

JÁMBOR LÉLEK

A fogház igazgatója észreveszi, hogy az egyik börtönőr egy rabot kisér, nem a rab után megy, hanem jóval előtte. Az igazgató fejcsóválva nézi a dolgot, aztán odalép a börtönőrhöz és keményen rászól:

— Miféle dolog ez?

— Micsoda, kérem? — kérdezi a börtönőr.

— Az, hogy maga ezt a foglyot vezeti.

— Miért? — kérdezi ártatlan képpel a fegyőr.

— Mert igy még nem láttam foglyot vezetni, hogy az őr előtte menjen. Hiszen igy könnyen elszaladhat magától ez a fogoly!

— Nem olyan könnyen, — mondja az őr, hiszen nekem legalább ötven lépés előnyöm van...

— **Érdekes hireket** közöl most mindennap a rádió a gödöllői világjamboree-ről. Mindazok a cserkészek, akik nem táborozhatnak kint, a táborozók hozzátartozói, de ugyszólván mindenki élénk figyelemmel kiséri a jamboree eseményeit és hallgatja rádión az erről szóló tudósitásokat. Valóban csodálatos, hogy a rádió mennyire sokoldalu és mennyire hozzátartozik a mai korhoz, a modern ember életéhez. A lakásunkban lévő kis szekrényke napról-napra ugyszólván szünet nélkül ontja magából a legkülönbözőbb tanulságos és szórakoztató müsorszámokat, melyekből tetszés szerint válogathat a hallgató. A bevált 2+1 lámpás, négypólusu hangszóróval egybeépitett 7016-os Orion rádió 86 pengős árban bármely rádiókereskedőnél megvásárolható.

Bikszád gyógyfürdő ERDÉLY KARLSBADJA

Biztos gyógyulást nyujt az összes gyomor-, epekő-, cukor-, máj- és hó yagmegb tegedéseknél. — Ez évben nagyon olcsó árak vannak az elő- a tő- és utószezonban

A főszezon (julius 1-től augusztus 25-ig) árai:

A Berta lakban	1	ágyas szoba	napi	75 Lei	Pensióval étlap szerint		135 Lei
A Mária „	1	„	„	60 „	Pensióval	„ „	120 „
A Móricz „	1	„	„	40 „	Pensióval	„ „	100 „
A Berta lakban	2	ágyas szoba	napi	135 Lei			
A Mária „	2	„	„	105 „			
Az Anna „	2	„	„	80 „			
A Móricz „	2	„	„	80 „			

A napokban érkezett rendelet szerint **ingyenes fürdővisum és félár vasuti utazás.** — Prospektust készséggel küld a Fürdőigazgatóság

A Gyermekvédő Liga 28.000 pengőjét elsikkasztotta a kormányzó-elnökhelyettes

Budapest, augusztus 5. A hatóságok megdöbbentő és sulyos viszszaélésekre jöttek rá az Országos Gyermekvédő Liga vezetésével kapcsolatosan. Sas Elemér miniszteri tanácsos hónapokon keresztül tanulmányozta a Liga iratait s eközben jött rá arra, hogy egyes vezetők privát céljaikra forditották a Liga pénzét. Neugebauer Vilmos, a Liga azóta elhunyt igazgatójának egy jelentéséből kiderült ugyanis, hogy egyszer őt a lakására hivatta Huszár Gyula miniszteri osztálytanácsos, aki Albrecht főherceg helyettese. Huszár Gyula, a Liga kormányzó-elnökhelyettese közölte Neugebauerrel, hogy sulyos kártyaveszteségei voltak és ha azonnal nem tud pénzhez jutni, főbelövi magát. Neugebauer Vilmos erre felajánlotta, hogy a Liga pénzéből kiutal 28.000 pengőt. Ez meg is történt, de Huszár azóta sem fizette vissza a Liga pénztárába a hatalmas összeget. Sas Elemér osztálytanácsos jelentése alapján sikkasztás büntette cimén indult eljárás Huszár Gyula miniszteri osztálytanácsos ellen s az ügyet még e hónapban tárgyalja a budapesti törvényszék.

50 FILLÉRÉRT
KÉT NAPILAPBAN
közöljük 10 szavas
APRÓHIRDETÉSÉT
hétköznap, vasárnap 70 fillérért.
KÉT NAPILAP
sokezer olvasója olvassa nálunk feladott apróhirdetését naponta, ennélfogva
a nálunk feladott apróhirdetés biztos eredményt hoz.
Debreceni Független Ujság

Tüzhelyeket veszek, eladok

ASZTALI TÜZHELYEK olcsóbb és jobb minőségben, hazai széntüzésre is garantálva legolcsóbban: ÁRPÁD-TÉR 17. SZÁM, LAKATOSNÁL.

Elutaztak Debrecenből a svájci cserkészek

A svájci cserkészek szombaton délben kiutaztak a Hortobágyra, ahol a csárdában látta őket vendégül Debrecen város vezetősége. Megtekintették a hortobágyi nevezetességeket, a hidat, a gulyákat, a ménest, a csikósokat, sőt még lovagoltak is. Délután ismét a csárdában uzsonáztak, majd az esti vonattal visszautaztak Gödöllőre.

A külföldi cserkészek fogadását előkészitő bizottság vezetősége kéri a debreceni hölgytársadalom vezető tagjait, akik a cserkészek fogadása intézésében eddig is résztvettek, hogy hétfőn délelőtt 10 órakor a városháza kistanácstermében a 9-én érkező külföldi cserkészek fogadása módozatainak megbeszélése céljából minden külön értesités bevárása nélkül megjelenni sziveskedjenek.

Ujabb másfélmillió mázsával javult a buzatermés

24 millió mázsa buza

A földmivelésügyi minisztérium jelenti: A buza aratását nagyobbára befejezték, behordása és cséplése folyamatban van. A buzaszem szép fejlett, telt és sulyos; szorult szem csak elvétve található. A minősége — kevés kivétellel — jó, több helyen igen jó. Szalmája nagy mennyiséget ad.

A buzatermés kilátásai a két hétel ezelőtti becslés óta, az aratás kedvező lefolyása következtében — mintegy másfélmillió métermázsával javultak, a termés becslését megnehezíti, hogy a buza sok helyen megdőlt és cséplés előtt nem lehet biztosan megállapitani, hogy az igen nagy keresztszám ténylegesen miként fog fizetni.

A m. kir. központi statisztikai hivatal által összeállitott előzetes adatok szerint kat. holdankint országos átlagban 8.59 q, összesen mintegy 23.795.000 q buzatermés várható, mintegy 6.251.000 q-val több, mint tavaly.

Az eddigi adatok szerint holdanként országos átlagban 7.93 mázsa, összesen mintegy 9.334.000 mázsa rozstermés várható, tehát mintegy 1.637.600 mázsával több, mint tavaly.

Kat. holdanként országos átlagban 8.87 q, összesen 7.499.000 q árpatermés várható, tehát mintegy 308.300 q-val több, mint tavaly.

Zabból kat. holdanként országos átlagban 7.75 q, összesen mintegy 3.118.200 q zabtermés várható, tehát mintegy 39.600 q-val kevesebb, mint tavaly.

A sztratoszféra repülőnek 20 perces út után Chicago kellős közepén kényszerleszállással kellett a földre visszatérnie

Csikágó, augusztus 5. Settle sztratoszféra-repülése meghiusult. — Settle, Jean Piccard társa, 9 óra 05 perckor (középeurópai idő szerint) startolt, nagy lelkesedés közepette. Röviddel később az összegyült óriási nézőtömeg azt vette észre, hogy a léghajót a szél elsodorja a függőleges irányból és Burlington felé viszi tovább.

Alig husz perc mulva Burlingtonból azt jelentették, hogy a léghajó a vasut terepén kényszerleszállást végzett.

Csikágó, augusztus 5. Settle kényszerleszállását az tette szükségessé, hogy — mint most megállapitották — a ballon burkolatán rés támadt.

Alig repült a ballon tiz perce Csikágó fölött, máris süllyedni kezdett.

Settle magas raktárépületek veszedelmes közelségébe került. A veszély kikerülésére a repülő nem látott más módot, mint hogy

a város közepén, a 14-ik uccában leszálljon.

Utólag kiderült egyébként, hogy Settle megsérült. Amikor gondolája földet ért, fejsérülést szenvedett, amely azonban nem látszik sulyosnak. Settle visszautasitotta az orvosi kezelést és kijelentette, hogy a sikertelenség oka az, hogy a ballon burka megrepedt. Kijelentette azt is, hogy felszállását megismétli.

Kedvezményes társasutazás a gödöllői „Jamboree"-ra

Szombaton, augusztus 12-én a Vitézi Szék külön vonatot inditott Gödöllőre és vissza Szolnok—Hatvanon át a Jamboree kedvezményes és szakszerü megtekintésére. A vonat reggel 7 óra körül indul Debrecenből és ugyan az nap éjjel 2 óra körül érkezik vissza Debrecenbe. A társasutazás résztvevői 1 pengős kedvezményes belépőjegyet kapnak és ezenfelül gondoskodás történt, hogy a Jamboree kellő fogadtatást és étkezésre, pihenésre alkalmas helyet kapjanak. Jelentkezést elfogadnak augusztus 8-án déli 12 óráig a Vitézi Szék, Bészler és Dávid vaskereskedés, Piac u. 7. Telefon 20—78. és a Máv. Menetjegyirodája 9.34 pengő részvételi dij lefizetése mellett. A Jamboreen a IX. altábor parancsnokság gondoskodik a csoportonkénti vezetésről, valamint arról, hogy a hatalmas és szép gödöllői parkot, a Jamboree látványosságait, az esti gyönyörü tábortüzet a résztvevők kényelmesen, fáradság nélkül és jól megtekinthessék. Ezen vonat utasai megtekinthetik az e napon sorra kerülő külföldi cserkészek, ugymint hinduk, lettek, japánok és a szimpatikus lengyelek cserkész bemutatóit, valamint a motornélküli repüléseket.

A Vitézi Szék felkéri a résztvevőket, hogy egyszerü, kényelmes ruhában utazzanak és hogy étkezésről mindenki maga gondoskodjék, bár a Jamboree helyén a Fővárosi Serfőzde ételekkel és italokkal készséggel áll rendelkezésre a Vitézi Szék által lefoglalt fedett szabad terraszán.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

T. Kereskedő Úr!
Zsufolt az Ön raktára?
Nem akarja télre eltenni nyári portékáját?
a Független Ujság hirdetései utján
könnyen eladhatja áruját!

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni anyakönyvi hivatalnál e hó 5-én, szombaton a következő bejelentések történtek:

Születések: Bordás János kisbérlő, leány: Eszter Erzsébet. Biró Antal gépész, leány: Mária Magdolna. Erőss Bertalan lakatossegéd, leány: Gizella. Katalin. Hüst Lajos erdőtelepitő, fiu: Gábor.

Házasságok: Béke József—Vámosi Margit. Horváth Miklós—Vári Juliánna. B. Kiss Sándor—Mónus Zsófia. Szathmári István—Balogh Juliánna. Horváth Antal—Bálint Ilona. Rajkó István—Ritter Mária. Séra Ferenc—Révész Ilona. Jenei Dezső—Farkas Etelka.

Halálozások: Kovács Endre ref. 6 hónapos, Bajnok u. 28. Humann Margit r. kath. 22 éves, Szent Anna u. 11. Rosenstein Rózsi izr. 26 éves, Nyiregyháza ,Vay Ádám u. 7. Kovács Andrásné Micinkó Ilona. g. kath. 30 éves, Nyirkércs.

Drága Fincikém! Az elmult hetet a külföldieknek szenteltük. Hál Istennek, lépten-nyomon idegen beszédet hall az ember. Megnyilt a nyári egyetem, nagy ismerkedések voltak, sok tánc és volt már egy pár előadás is. Péntekenszombaton itt jártak a svájci cserkészek is — izelitőt már igy mi is kaptunk a jamboree-ból. A svájci cserkészek legnagyobb sikerüket kis kék-piros sapkájukkal aratták. Sajnos, még mézeskalácsszivért sem voltak hajlandók elcserélni — a kislányok nagy bánatára!

A kislányoknak pedig ezenkivül is van épen elég bánatuk. A legnépszerübb fiatalember kelt szárnyra a mult héten — egyelőre örökre. Az egyik kislány nagyon szivére vette ezt a bucsuzást. Annyira, hogy rövidesen összepakolt és még messzebbre utazott, mint az illető fiatalember. Most gyógyitgatja akut szivbaját, — reméljük, őszre már egészségesen látjuk viszont!

Nem ő különben az egyetlen, aki messzire utazott. Minden nap indul nyaralni valaki, Fincikém. Ghyczy Tubi is most utazott el, Veldenben fogja tölteni a nyarat.

Napról-napra kevesebben vagyunk és napról-napra nőnek az események. — Autós jelenet következik, Fincikém. Találd ki, kik voltak azok négyen, akik a héten látogatóba indultak vidékre? Saját kocsin. Jól ismered ugy a két hölgyet, mint a két urat. Baj nélkül érkeztek meg a vendéglátó vidékiekhez, ahonnan is egy kellemes délután emlékével egy egészen kicsit becsipve, tiz óra felé indultak haza. Már megtettek egy-két kilométert, amikor bekövetkezett az első defekt. Lelkiismeretesen megjavitották a kocsit és még mindig jókedvüen indultak tovább. De milyen szerencse, Fincikém, hogy a következő defekt pont egy falu határában érte őket. Mert ezt már nem lehetett kijavitani. Jármü se volt a láthatáron, az óra is már éjfélt kongatott, hozzá még fáradtak is voltak — nem volt mit tenni, szállást kellett keresni. Találtak is. És másnap délben már itthon is voltak. Tabló.

Azt hinné az ember, Fincikém, hogy a Nagyerdő igazán nagy. Ezt megcáfolandó, közlöm az alábbi kis epizódot. Sokat jár az erdő sürüjébe az ujdonsült szerelmespár. A hölgy, aki igazán szép és csinos, nemrég még mással sétált errefele. A terepet tehát ugy ismerte, mint a tenyerét. Az elhagyott ur azonban — ugylátszik — nélkülözte nagyon az erdei levegőt. Elhatározta, hogy megbosszulja magát a hütlen nőn. Nem tartotta uri dolognak, hogy maga induljon a rengetegbe leleplező utra. Nem voltak azonban kételyei, hogy uri módon viselkedik, ha egy harmadikat indit el erre az utra. Megkérte szépen a csőszbácsit, lenne szives — in flagranti — rajtacsipni őket. Ami mindjárt első nap sikerült is. Senkinek semmi haszna nem lett belőle. Az ifju pár már nem az erdőbe jár. Máshova. Ahol csősz sincs. A kis intrikus itt semmit se tehet. Legfeljebb beszél. Az meg nem becsületbevágó, ugy-e Fincikém?

Viszontlátásig csókol szerető barátnőd

Pletykássy Klarissz.

PIAC UCCA 41.
Nemcsak olcsón, de jóminőségü
gyapjuszövetet, bélés árut
vásárolhat
Feldheim Dezsőnél, Debrecen.
Takarékosság Rt. tagjainak bevásárlási helye.

JAMBOREE

Rovatvezető: REMÉNYI GYÖRGY

Jó munkát!

Dzsembori mozaik

Hajnal a táborban — A bábeli nyelvzavar — Cséndzs! — A sziámi, aki csak magyarul tud — A skót szoknya titka

Gödöllő, aug. 5.

Hagyjuk el már a jamboree méltatását. Hiszen ezt már elég alaposan elvégezte a magyar és a külföldi sajtó. Vágjunk most rést az egész nagytábort befogadó képzelt sátorponyva egyik alkalmas helyén — mondjuk a IX. altábor környékén — és lessük meg a táborozó cserkészfiuk legrejtettebb titkait. Persze, ha jó messzelátót használunk, alaposan szétnézhetünk az egész Jamboree területén.

*

Napfelkelte. Alszik az egész tábor. Nem lehet ugyan belátni a jól befüzött sátrakba, de tudjuk magunkról: fél 7 előtt nem is szabad felkelni. — Igaz, hogy ez ellen a parancs ellen alig is tiltakozik valaki. Fél 6-kor azért már megkezdődik az élet. Reggelit felvételezni indulnak az erre beosztottak. 6 órakor felkél a szakács is mindenütt és reggel hétre már ropog a tüz. Készül a reggeli. Ekkor indul meg igazán az élet. Mintha éreznék a fiuk, hogy most már érdemes lesz felkelni, van miért: egyszerre népesedik be minden kis tábor. Ébresztő. Mosakodás; torna, zászlófelvonás, reggeli. Az egészből ez tart legtovább. Nagyon szokott izleni. Köszönöm helyett itt más szó járja: repeta. Ez annyit jelent — gyengébbek kedvéért — mint pl. a kártyában a rekontra; hogy bármennyire jóllakott már a cserkész, még mindig elbir egy kis pótlékot.

Délelőtt, ha nem krumplit hámoz az ember, szabad a vásár. Idegenek látogatása, ismerkedés, kirándulások, berándulás Gödöllőre, látogatás az üzletvárosban, stb., elég dus programot jelentenek.

*

Egyiptom barna ifjai nagy népszerüségre tettek már szert. Ők vannak itt a legrégebben s igy már sikerült nekik megtanulni egy-két magyar szót. „Szervusz, jo munkat" — mondják félreismerhetetlen kiejtéssel. Érdekes, hogy a magyar cserkésznóták melódiáit milyen könnyedén veszik át. Tábortüznél volt alkalmam hallani igazi nemzeti dalaikat, tehát annál jobban csodálkozom azon, hogy két egymástól ennyire elszigetelt néplélek hogyan forrhat össze egy-két kis dalban s még hozzá szöveg nélkül.

*

Iraki barátaink még slágerszámba mennek. Alig másfél napja vannak a táborban s igy még csak kevesen láttuk őket. Feketék, izmosak, mosolygós-barátságosak. Beszélni nem igen tudunk velük, mert egészen érthetetlen kiejtésükön zátonyra jut a legsimábban halló francia fül is. Említésre méltó, hogy bár németek mindössze hatan vannak a táborban, — tudomás szerint Hitler kancellár — mint Mussolini az olaszoknál — feloszlatta az egész német cserkész-szövetséget — mégis az angol mellett leghasználatosabb a német szó. Franciául is sokan gagyognak, főleg a feketék, akik majd mind francia vagy angol gyarmati vendégek. Általában sok baj van a nyelvek körül, hiszen épen velem történt meg, hogy amikor félelmetesen feketebőrü ismeretlen cserkésztestvéremet franciául szólitottam meg, csillogó szemekkel ismételgette rendületlenül, hogy ő beszél franciául, ő beszél franciául, de ezen kivül aztán egy árva szót sem tudott mondani. Nyilván azt hiszi most is, hogy ez azt jelenti, hogy ő nem tud franciául. Ilyesmik mindennaposak. De még ekkor az igazi cserkésznek nem szabad kétségbeesni. Hisz nem azért van az embernek két keze és két lába, hogy mindig a nyelvével beszéljen.

*

Az angolok ajándékot is hoztak a tábornak, amikor megérkeztek. Csak egy szó az egész; mi ugy ejtjük ki, hogy: „cséndzs". Azt jelenti, hogy ha én találkozom egy angol gyerekkel és előbb az én, aztán az ő bármilyen kis jelvényére, gombjára, stb. mutatva ezt a varázsszót kiejtem, szeremém elcserélni az enyémet az övével. Ezt a szót aztán a világ minden cserkésze érti már itt. Sőt nemcsak érti, de alkalmazza is. Hivatalosan tilos a cserebere, magyar cserkész semmiféle idegen jelvényt nem akaszthat magára, de hát a parancs, az parancs, a cserkész az meg cserkész. Ha nyiltan nem szabad, csinálják „zug"-ban. Hihetetlenül jelentéktelen dolgok, cérnaszál, zsinórdarabok vándorolnak át egyik zsebből a másikba százával és ezrével. Akad persze egy-két jó vásár is, de nem mindig a magyar cserkész az élelmesebb. Különösen az angolok mutatnak kifinomult kereskedői szellemet. Előbb elzárkózik a kis mister, „no cséndzs", aztán nagy kegyesen mégis ajánlatot tesz.

A sziámiak — nem hozták el az ikreiket — között aranyos kis epizód játszódott le valamelyik nap. Magyar cserkészek sokszor segédkeznek idegeneknek táborépitésben és egyebekben s igy történhetett meg, hogy közöttük dolgozott egy velük majdnem egyformára barnult, kedélyes magyar gyerek is. Az első táborlátogató, aki hozzájuk eljutott, a többiek szerencséjére, akik a közelben voltak és rettenetesen mulattak a helyzeten, épen ezt a fiut szólitotta meg ékes germán dialektusban.

A gyerek körülnézett és azonnal felismerte a nagyszerünek kinálkozó alkalmat. Lenézően végignézi a vendéget és utánozhatatlan mormogással válaszol. A makacs vendég sorban szedte elő francia, angol, stb. ismereteit és kitartóan ostromolta a fiunkat, de persze sehogy sem sikerült megérteniök egymást. Végül mikor már nemcsak a türelme, de a szókincse is elfogyott a vendégnek, a világ legtermészetesebb hangján megkérdezi a cserkész:

— Magyarul nem tetszik tudni?

Óriási hahota jutalmazta a körülállók részéről. Persze, a fiu is tudta, hogy pesti vendéggel van dolga.

*

Elől emlitettem már egy uj fogalmat: üzletváros. Igazi főváros ez: a faluban. — Modern toronyutánzatok, bank, diszes kioszkok, zeneszó, tarkábbnál tarkább bazárok, cukrászdák — amelyek egyikének sarkában irom e sorokat — könnyen hitetik el az emberrel, hogy legalább is a párisi boulevardokat járja. Legfeljebb az lehet a különbség, hogy ott kevesebb az idegen szó, mint itt. Fantasztikus nyelvzavar. Ha valaki több nyelven is ért, egyszerre szeretné magába gyüjteni mindazt, amiről itt szó van. Pedig hát ez nem politika, még csak nem is sport. Főtéma itt, hogy hol adják a legjobb fagylaltot és hol árulják a legdiszesebb fokost. Körülöttem például két angol, egy svájci, egy osztrák és egy cseh — akaratlanul is kihallgattam őket — alig tud 6—7 közös szót találni, mert ez az angol kivételesen nem tud jól németül, de az egyik olyan értelmesen hadonászik a fokosával, hogy lehetetlen meg nem érteni. — Egyik kezében — talán épen debreceni — kolbász, a másikban a fokos s ezzel a másikkal élénken mutogat az egyik jónevü hentesárugyárunk bódéja felé. Nyilván ő ott vásárolt és ajánlja a többieknek.

*

Igen népszerü még a táborban a finnek tőre és a skótok kockás szoknyája. Az utóbbiak igazán érdekesek. Munka közben találtam őket tegnap. Jól megtermett, izmos fiu, felső teste atlétaingben, kezében ásó és csipőjén szépen berakott piros kockás skót szoknya feszül. Kiváncsiságomat végleg felkeltette, amik az egyik kimelegedve, szemérmetlenül gombolni kezdte térdig érő szoknyácskáját. Ekkor tudtam csak meg, hogy ez alatt még ugyanazon anyagból rendes rövid nadrágot is viselnek. Most már nem csodálkoztam. Megértettem, hogy miért van olyan melege.

*

Meg kell nézni a világjamboreet. — Mindez csak apró kis töredék egy egységes képből, amelyet a világ összes nemzetének cserkészei festettek a magyar Gödöllőre. Ez a kép nagyon sokáig fogja kápráztatni azok szemét, akik egyszer is végigtekintették.

D. E.

Mibe kerül őnagysága üdesége, fess alakja, csokoládészine, hódító megjelenése

Ki az áldozat az, aki kiállja, vagy aki fizeti őnagysága egy napját?

A sötét középkor torturáinak régen vége van — mondják a férfiak. Mi nők — sajnos — más véleményen vagyunk. Mert mi a középkor legborzasztóbb kínzása egy mai nő „szépségápolásához" képest? Erre csak egy szegény, sokat szenvedett, mai női adhat feleletet. És ami a legszomorubb az egészben: ezért még fizetnünk is kell. Még pedig csinos kis summákat! Erről viszont a férjek és apák tudnának beszélni. És miután ők bizonyos okokból hallgatnak erről — beszéljünk hát mi róla. Beszéljünk róla, hogy mit költ el egy nő reggeltől egészen addig a pillanatig, mig megjelenik este üdén és hóditóan a táncparketten. Férfiak gyönyörüségére, barátnők már-már sárga irigységére. Tehát kezdjük:

Ingyen van a reggeli torna, de a masszázzsal már kezdődik...

A reggeli torna nem kerül semmibe. Ezt a rádió majdnem ingyen szolgáltatja. Önagysága nyög, ugrál, sóhajtozik és naponta legalább 2 deka kis felesleget letornázik magáról. Alig pihente ki magát, máris kénytelen tudomást venni a masszörről. Krémmel, szappannal folyik az elkeseredett harc az alak épségbentartásáért. Legkevesebb 3 pengő a masszörnek, hozzá krém, szappan, mondjuk 4 P. De megérte, mert őnagysága a hosszu dagasztás alatt minden helybeli szenzációról és pletykáról tudomást szerzett. A masszörkartell remélem nem fog a másvilágra masszirozni legközelebb ezért a rágalmazásért. De hát ez a szakma már bőbeszédüséggel jár, hiába! Ezután következik a fogyókurás reggeli, ami abban különbözik a normális reggelitől, hogy 2—3 pengővel kerül többe az utóbbinál. A masszörtől hallott pletyákák semmit nem érnek addig, mig tovább nem lehet adni őket a barátnőknek. Hogy adja manapság az ember leggyorsabban tovább a mondanivalóját? Telefonon.

— Mari, hozd be a telefont, a telefonkönyvet és aztán tünj el.

Ezzel kezdődik és mire vége az a utomataközpontban legalább egy pengővel növekedett férjuram számlája. Oda se neki, menjünk fürdeni.

— Mari fürdővizet, fürdősót, kölnit, szappant, törülközőt — és a jó Ég tudná felsorolni őnagysága fürdőszobai szükségleteit. Az azonban biztos, hogy 3 pengőbe benne van ez a kis lubickolás.

— Nagyságos asszony — kopog rá a szerencsétlen Mari! — már itt van a pedikür, a manikür, a fodrász, a kozmetikus!

Egy félóra mulva ápolni kezdik őnagyság lábait. Ezzel egyidőben történik kezének az ápolása is. Legszivesebben már az arcát is gőzöltetné, mert siet, nagyon siet. Rengeteg dolga van. Végre mind a husz körme fényes és piros. Ára 2 pengő. Nem is sok — 10 fillér egy köröm.

Sorra kerül a boldogtalan kozmetikus. Ő legalább felelősség nélkül pofozhatja hősnőnket. Meg is teszi. Önagysága annál boldogabb, minél jobban pofozza. Krémezés, pakkolás, borgatás. Előkerül a kis csipesz — és tiz szál büszke szemöldök már a porba is hullott, 3 pengő.

— Nagyon köszönöm, nagyságos asszony, a viszontlátásra nagyságos aszony — és már adja is a fodrásznak a kilincset.

Ez szegény még alig másfélórája várakozik. Angyali türelemmel fog hozzá önagysága fejéhez. Mossa, hennázza — száritja, berakja, nem jó, ujra kirakja és mindezért négy pengőt kér! Hát ez igazán nem pénz hölgyünk szeszélyeiért.

Szeszély az van bőven! Most is a melegre való tekintettel a szabónő helyett az uszodába megy. Hogy a szabónő esetleg várni fog rá — az igazán nem számit.

— Most aztán igazán spórolni fogok — határozza el magát őnagysága — nem telfonálok Miss Varrótünek!

Folytatás a házon kivül

És afeletti örömében, hogy 12 fillért spórolt elindult leégettetni magát. Legujabb flörtje csak a bagaria-bőrt szereti — ergo napolajat is kell venni, csokoládékrémet is kell venni — ez utóbbit szintén bőrre kenik és nem eszik — és a jó Ég tudja, hogy még mit kell venni. A végén azonban négyötvenet kell fizetni. A legkisebb kiadása önagyságának kétségkivül a szellemi termékekre szánt pénzösszeg. A kis ponyva mindössze 20 fillérbe kerül — és önagyságának untig elég egy hétre. Hja, ha valakinek ennyi dolga van, az nem is érhet rá olvasni! Uszoda. Egy pengő. Cigaretta egy pengő. Egészen könnyü ebéd három pengő.

A kis hipermodern alig, hogy egy kissé megfeketedett, szunnyadó lelkiismeretétől gyötörve, mégis elmegy a szabónőhöz. Sirógörcsöket kap, amikor értesül, hogy ruhája ma estére semmi szin alatt nem lesz kész.

— Önagysága 11-re volt iderendelve — áll ellen keményen a directrice — ha eljött volna, estére be tudtuk volna fejezni a ruhát. Igy azonban lehetetlen! — hangzik el az utolsó szó.

Nem segit itt már sem idegroham, sem sirógörcs, talán még a két bróm sem, amit önagysága hirtelen lenyelt. Bróm, veronál — olyan nála, mint más embernél a só meg a kenyér.

E nagy lelki megrázkódtatás után a kitünő orvoshoz rohan korunk e kinövése. Husz pengőért kisirhatja, kibeszélheti, kitombolhatja itt magát. Felindulva távozik és barátnői társaságában boldogan fogyasztja el napi fagylaltját. Ha valami hátborzongató bünügyi drámát pergetnek a moziban még oda is beszalad — eventuell a haját még egyszer megondoláltatja, aztán holtfáradtan siet haza. De nincs megállás — kezdődik az öltözködés. Ez nagy dolog. Az egész napi hajsza eredménye forog kockán. Erről a proceszusról csak annyit, hogy mire önagysága kilép az ajtón, a hüséges Mari ugy esik össze, mint a zollstock.

És végre ott áll a lámpák fényében — tetőtől talpig ragyogóan e riport hősnője. Igazán megilleti őt a „hősnő" elnevezés — hiszen kemény „férfiak" hullottak volna el ennyi szenvedés közepette! Csodálatos képességeinknél fogva a rosszat hamar felejtjük el. A hősnő se gondol most az elmult borzalmakra. Üdén és hóditóan mosolyog. Férfiak gyönyörüségére, barátnők sárga irigységére. Ki gondol most arra, hogy önagysága ezért az üde mosolyért fizetett ki ezen mai napon, ugyanannyit fizetett ki tegnap és ennyit fog minden valószinüség szerint holnap is fizetni. És ez a csinos kis összeg csupán a mezők liliomának ápolására forditatott. A mezők liliomát pedig még ruházni is kell. De ezt talán hagyjuk. Ne duljuk fel a családok békéjét. Elég azt kifizetni, nemhogy még nyomtatásban is látni. Sok családfőnek akadna torkán a reggeli kávéja, ha leirnám ide azokat a számokat — amiket felesége vagy leánya önagysága öltözködésére kifizet. Családfői sors.

Rudolffy Klára.

Nyári cikkeinkben

ujabb nagy árleszállitás!

GYERMEK napozó . .	0·78	FROTTIR fürdőkabát hosszu ujjal prima . .	13·—
FÉRFI és női fürdőtrikó 2.—	1·30	FÜRDŐKÖPENY kelme mtr. 1.40	1·20
FÉRFI és női fürdőtrikó tiszta gyapjuból 4.— .	3·—	FROTTIR törölköző prima minőség 1.90	0·96
NŐI fürdőruha szoknyás 6.—	4·60	NŐI sport sokni minden szinben 0.70	0·34
GUMI fürdősapka többféle fasonban 0.50	0·28	MOSÓ SELYEM harisnya hibamentes 1.25 . .	0·96
GUMI fürdőcipő friss áru 1.30	1·20	NŐI SELYEM nadrág gumis v. nyitott száru 1.45	1·28

CSIPKE BLOUSOK DIVAT FASONBAN P 1·68

PANAMA ING sport vagy apacs fason 3.60 . . .	2·88	PAPLAN prima gyapottal töltve 7.60	6·80
KÖTÖTT sport ing kiváló nyári viselet 2.50 . . .	1·98	PAPLAN dupla cloth fehér vattával 14.80 . .	11·80
FRESKÓ ING külön gallérral a legujabb minták 3.30	2·88	PAPLAN rózsás selyem brokát hófehér vattával 27.80	22.50
HÁLÓING prima mosott siffonból 3.90	2·80	PAPLANLEPEDŐ prima minőség 8.80	7·80
RÖVID GOMBOS alsónadrág prima sefirből 1.40	1·20	PÁRNAHAJ prima minőség 2.80	2·50
PIKÉ takaró complett méret kiváló minőség 10.80	7·50	FLANELL TAKARÓ bársonyos minőség 5.20 .	3·60

Minden darab NOR-COC márkás fürdődresszhez egy darab strand koffert adunk.

Jobb torna inghez és PIROS RÓZSA selyem harisnyához egy szép szines léggömböt adunk.

CSILLAG TESTVÉREK

Piac- és Simonffy ucca sarok.

A dollarrendelet és a háztulajdonosok

A kormány dollárrendeletével nemcsak a bankok nincsenek megelégedve, hanem a háztulajdonosok sem. Ezek azt kifogásolják, hogy az általuk pengőben lefizetendő összegeket a rendelet letétnek minősiti és nem fizetésnek, bár az aranydollárt saját házájában is a mindenkori papirdollárral egyenlő értékünek deklarálták. További sérelmet abban látnak az adós háztulajdonosok, hogy a rendeletet nem terjesztették ki az angol fonttartozásokra is, amiáltal az a zavaros helyzet, amely a fontfizetések körül bankok és felek között fennáll, megmarad.

A február végén hatályba lépett rendelet, amely a kamatok mérséklésére vonatkozik ,az annuitások lejárata utáni időpontban jelent meg, ugyhogy azt az adósok csak a julius és augusztusban esedékes annuitásoknál élvezhetik. Számos háztulajdonos azonban a mérsékelt kamatokat sem igen tudja fizetni, mert időközben átszenvedtek egy adóemelést és két bérnegyedben házbérredukciókat.

A dollárrendelet egyébként uj helyzet elé állitotta azokat, akik törlesztéses kölcsöntartozásaikat kifzetni óhajtják. Az idegen valutára szóló záloglevelek alacsony árfolyama eddig módot adott arra, hogy a tartozást az aranydollár árfolyama, tehát mintegy 5.72, alapján 30—35 százalékos engedménnyel rendezhessék. Most, hogy a papirdollár árfolyama, azaz 405-ös alapon fizetnek, felvetődik a kérdés, mennyi lesz a tartozás névértéke után az engedmény, amely julius 15-ike előtt 30—35 százalék volt?

A dollárrendelet az ingatlanárakra hatás nélkül maradt. Már több mint egy féléve ugyanis a vevők előnyben részesitik a törlesztéses dollárkölcsönökkel megterhelt házakat, mert a tartozások engedménnyel rendezhetők és fantáziát láttak további engedmények lehetőségére. Hogy ez a remény megvalósul-e, az a közel jövőben fog kiderülni.

Meghalt Mandel Jenő

A régi Debrecennek egy közismert kedves uri alakja lépett ki az élők sorából, távozásával nagy szomoruságot keltve mindazokban, akik elegáns megjelenését oly szivesen látták a társaságban. Mandel Jenő földbirtokos, a Tiszántuli Mezőgazdák Szövetkezetének volt igazgatója 74 éves korában elhunyt. Mandel Jenő régi szabolcsi családból származott és ő maga is a szabolcsi dzsentri levegőben nőtt fel, magába szivta ezt a levegőt s abból magával hozta Debrecenbe azt az uri gesztust, amely őt előkelő körökben nagyon kedvelité tették. Életének legutolsó szakában is fiatalos ruganyossággal és mosolygó arccal, finom előkelőséggel sétált végig a korzón. A mezőgazdaság mellett pénzügyi téren is foglalatoskodott és sokáig vezette mint igazgató az egyik debreceni mezőgazdasági hitelszövetkezetet. Az öreg korára is életerős ember mintegy két hónap előtt kezdett betegeskedni. Az utolsó napokban tüdőgyulladás lépett fel és ez végzett vele. Halála most széles körben keltett mély és igaz részvétet. Elhunyta kiterjedt rokonságra hozott mély gyászt. A család a halálesetről a következő gyászjelentést adta ki:

Minden különértesités helyett.

özv. Mandel Jenőné Mandel Gizella és gyermekei András, Böske és Terka mély fájdalommal, de az Ur Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a legjobb férj, legönfeláldozóbb apa, testvér, sógor és rokon

Mandel Jenő

hosszas szenvedés után 74 éves korában az élők sorából eltávozott.

Az elhunyt földi maradványait f. hó 6-án, vasárnap délben 12 órakor a debreceni izr. sirkertben helyezzük örök nyugalomra.

Menye:
Dr. Mándi Andrásné Rády Dódi

Vejei:
Dr. Hajnal Dezső
Dr. Jakobovits József
Dr. Radó Vilmos

Unokái:
Hajnal Vera
Mándi István
Mándi András
Jakobovits Iván
Radó György
Radó István.

HIRDETÉS.

Folyó évi Nagyboldogasszony napi országos vásár alkalmával az ipari és kereskedlmi kirakodó vásár augusztus hó 13, 14. és 15-én lesz.

Felhivom a vásári árusitásban érdekelt helybeli iparosokat és kereskedőket, hogy árusitási helyük kijelölése végett iparjogositványukkal a városi elsőfoku közigazgatási hatóságnál (Kossuth ucca fsz. 30. számu szoba) augusztus hó 7, 8. és 9-én jelentkezenek annál is inkább, mert későbbi jelntkezés esetén helyet biztositani nem lesz módomban.

Vidéki iparosok és kereskedők részére jelentkezési határnapként augusztus hó 10, 11. és 12. napjait jelölöm ki.

Jelentkezés hétköznapokon délelőtt 8—12 óráig, a fentebb emlitett hivatalos helyiségben.

Debrecen, 1933 augusztus hó 4.

Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatóság, mint elsőfoku iparhatóság.

14 NAPOS OLCSÓ VÁSÁR

SCHREIBER ADOLF
uri és női divatházában
DEBRECEN **Piac u. 19.**

Egy bécsi kisasszony tragikomikus szerelmi históriája Debrecenben

1.

A kis család nyugodtan és békességben élt, amit manapság kevés család mondhat el magáról. A férj bement a hivatalba reggel nyolckor és kijött délután kettőkor, egy perccel sem korábban, sem később. Aztán hazament, leült az asztalhoz a feleségével, meg a kislányával és megebédelt. Délután elment a kávéházba, este elment a feleségével a a moziba. Aztán hazamentek, lefeküdtek és másnap kezdődött elölről minden. Reggel bement a hivatalba és...

2.

... amikor kettőkor hazament, a következőkkel fogadta a felesége:

— Csodálatos. hogy te mennyire nem törődsz a kislányunk nevelésével!

— Nem törődöm? — lepődött meg a férj.

Az asszony folytatta:

— Nem. Illene, hogy egy nevelőnőt fogadj mellé, egy német kisasszonyt. És neked ez még csak eszedbe se jutott!

3.

A férfi nem is tagadta, neki valóban nem jutott eszébe. De ha már igy állt a dolog, nem akart szembehelyezkedni a felesége akaratával és fogadott a gyerek mellé egy német kisasszonyt. Egy valódi német kisasszonyt, aki egy szót sem tudott magyarul. Ennek ellenére azonban nagyon csinos volt és nagyon hercig. Nem volt csunya, nagy, görbe orra, mint a német kisasszonyoknak szokott lenni általában, fitos, mondhatni pisze volt és az arca sem volt olyan, mint a pergament, hanem puha volt és bársonyos.

4.

És ezt mások is észrevették. Észrevették azok a vendégek, akik megszoktak fordulni a derék házaspár lakásán. De nemcsakhogy észrevették, hanem nézegették is. És Märy nem bánta, ha nézegették, mert hozzá volt szokva, hogy figyelik a férfiak,, nemcsak azok, akik megfordultak a szerény debrecenj állami tisztviselő lakásán, hanem fixirozták akkor is, amikor annakidején végigsétált a bécsi Ringen. És nemcsak, hogy nem bánta, de direkt örült is neki, ha nézegették, mert Märy nem tartozott azok közé a nők közé, akik afelett morfindiroznak, hogy kolostorba vonuljanak-e, vagy sem.

Őt egyáltalán nem bántották ilyen gondolatok.

5.

Azonban mindentől eltekintve rendes, komoly nő volt. Nem türte a rendetlenséget és a zavart. Mindenről naplót vezetett és amint nemsokára kiderült ez is lett a veszte. A napló. Amibe valamennyi szerelmesének a nevét belejegyezte, csupán azért, hogy el ne felejtse őket. Mert nagyon feledékeny természetü volt.

6.

Ami kitünik onnan is, hogy amikor az egyik sokat nézelődő vendégnek sikerült végre bejutni Märy meghitt és csendes kis lakosztályába, a kezeügyébe akadt a napló, amit a lány az asztalon felejtett. Lapozgatni kezdett benne, kiváncsian forgatta az oldalakat, amelyeken sok irás elárulta a német kisasszony multjának egyáltalán nem kevés szerelmét. És ekkor érdekes felfedezést tett. Mert a szeme rátévedt egy névre, amelynek a tulajdonosát is jól ismerte. Nagyon jól ismerte.

7.

És aki nem volt egyéb, mint a ház egy másik jóbarátja. Mégpedig egy egészen fiatal házas. Aztán mosolyogott egyet, megránditotta a vállát és tovább lapozott. S megint összerezzent. Egy másik nevet talált, szintén ismerősét. Annak a tulajdonosa is nős ember volt. Märy gazdáinak gyakori vendége.

S ahogy tovább böngészte a neveket egyre többet mosolygott, egyre többet ránditott a vállán. Kiderült ugyanis, hogy a Märy naplója olyan, mint egy vendégkönyv.

Ahány férfivendég csak megfordult a házban, csaknem mindnek szerepelt a nevek a vaskos naplóban.

8.

Történt aztán, hogy egy napon, nem is olyan régen, két-három hete még csupán, házimulatságot rendeztek a háziak. Eljöttek a ház összes barátai, valamennyien a feleségükkel sulyosbitva. Ennek dacára vidám volt a hangulat, amig az éjféli órákban valamilyen vita támadt. Az egyik vitatkozó a mi barátunk volt, aki felfedező körutat tett a német kisasszony naplójában, a másik pedig egy köpcösebb és negyvenen felüli ur.

Valamilyen erkölcsi dologról vitatkozhattak, mert a köpcös ezt mondta:

— Én csak annyit mondhatok, hogy nem birnék szeretni egy olyan nőt, aki más férfiaknak is odaadja magát.

Méltatlankodva pattant fel erre a másik:

— Ugyan! Csak ne álszenteskedj! Ne játszd az erényest! Hiszen te is benne szerphez a Märy naplójában!...

9.

Igy került aztán a társaság érdeklődésének középpontjába Märy naplója. Különösen a hölgyek érdeklődtek iránta, de azok között is elsősorban a köpcös ur felesége.

Márpedig ez volt a baj. Mert ha a nők kiváncsiak, akkor mindig baj van. Itt is baj volt. Nagyon nagy baj volt.

A hölgyek ugyanis elhatározták, hogy el fogják lopni a naplót.

10.

És egy óvatlan pillanatban el is lopták. S minden kiderült.

11.

Szegény, szerelmes Märy pedig kirepült.

12.

Az ügy azonban még nem fejeződött be. Mert Märy megjelent a rendőrségen és ismeretlen tettes ellen feljelentést tett a napló ellopása miatt. S máris fogadott magának ügyvédet, mert pert indittat és erkölcsi kártérités cimén tizezer pengőt követel a napló tolvajától. Mert Märy nemcsak szerelmes természetü, de ugylátszik optimista is.

13.

No és tizenharmadjára meg kell jegyeznünk, hogy a fáma mindenről elhallgatott. Szégyenteljesen elhallgatott. Mert például hogy izgathatja most az embereket az a kérdés, hogy mi történhetett odahazza azokkal a férjekkel, akiknek a neve benne szerepelt a kis bécsi démon naplójában?!...

Reményi György.

— **Meghülésnél,** náthaláznál, mandolalobnál, torokgyulladásnál, valamint idegfájdalmaknál és szaggatásnál naponta fél pohár természetes **„Ferenc József”** keserüvíz rendes gyomor- és bélmüködést biztosit.

Szabadtéri nótaest Debrecenben

Augusztus 13-án, vasárnap este 9 órakor érdekes társadalmi esemény szintere lesz a Déri-muzeum előtti artisztikus tér, a debreceniek kedvenc sétahelye. A Nyári Egyetem és a város képviselete magyar nótaestet rendez ezen a téren. Dr. Hankiss János egyetemi tanár, a Nyári Egyetem igazgatója, Szabó Emil zeneiskolai h. igazgató, dr. Kuthi Sándor javaslata alapján állitották össze a nótaest programját.

A Mácsai dalkör régi és uj magyar nótákat ad elő. Simon István magyar nótákat énekel cigányzenekar kiséretével, Julow Kató és Janky Baba magyar táncokat lejtenek, Hoór Tempis Erzsébet tanitványa a János vitéz egy jelenetét adja elő (Takács Panni, Vajda Julia, Bakó Károly). Igen érdekes lesz a „Csokonai bucsuztatása” cimü jelenet, melynek szövegét Liszt Nándor, a kiváló költő irta, amelyet korhü jelmezekben egyetemi hallgatók adnak elő, mig a darabban előforduló régi magyar diáknótákat, Csokonai-dalokat a Mácsai dalkör énekli. A dalok között szerepel a régi magyar biedermaier diákének, a „Szép ifjuságom merre jár” és a hires „Dongó” nóta is. Betetőzi az estét a „Magyar rapszódia” cimü zenés táncjelenet, melynek szereplői debreceni urileányok és ifjak, főszereplője pedig Vásáry Annus, aki a délceg alakjával, magyaros, szép táncával annyira elragadta a közönséget a Dóczi-intézet tavalyi ünnepén. Végül a Mácsai dalkör énekli P. Nagy Zoltán Térey szövegére irt „Uj Talpra magyar”-ját, mely a hazafias ünnepélyek legkedveltebb, hatalmas erejü müsordarabja lett.

A Déri-muzeum előtti tért a terv szerint erre az estére lezárják és a közönség egy részét mintegy 500 ülőhelyen helyezik el, belépődij nincs, de a számozott meghivó megváltása kötelező. A szintér reflektorokkal lesz megvilágitva, melynek berendezésével a városi Világitási Vállalat annak idején a dalosverseny kivilágitásaival remekelt.

A számozott meghivókat célszerü hétfőtől a Méliusz könyvkereskedésben előjegyezni, mert csak az egyetem 200 helyet foglalt le eddig.

A FÜGGETLEN UJSÁG
hirdetései mindig eredményesek!

Tyler, az amerikai ellenőrző közeg ismét az önkormányzatok kiadásainak csökkentésében látja a helyzet javításának eszközét

A fennálló valutapolitika miatt nem sok reményt fűz a jobb termés értékesítéséhez

Budapest, augusztus 5. R. Tyler, a Nemzetek Szövetségének megbizottja Magyarország pénzügyi ellenőrzője, az ország pénzügyi helyzetéről most készitette el az 1933. év második negyedéről szóló jelentését, amelyben a külföldi kölcsönökről szóló rész után rámutat arra, hogy a kormány az államadósságok törlesztését is bevette a költségvetésbe, amelyekre kincstárjegyeket jelölt ki fedezetül. Megállapitja, hogy a boletta-alap veszteségéről nem történt gondoskodás s ezért

további megtakaritásokra lesz szükség, különösen az üzemeknél, az államilag támogatott vállalatoknál és a helyi hatóságoknál.

Nem terjesztették be az uj nyugdijtörvényt. A kiadások jelenlegi szinvonala

igen sulyosan terheli a magyar adófizetőt,

különösen, mert a magyar pénzügyi rendszer főleg a fogyasztásra kiható adókon alapszik és hogy

sok tömegcikk ára nemcsak a konjunktura szinvonalán maradt meg, hanem még emelkedett is.

Helyteleniti a mezőgazdák védelmére tett intézkedéseket, amelyek hitelképességüket rontják és hatékonyabbnak tartaná azt a segitést, hogy

a szükséges iparcikkeket olcsóbban szerezhetnék meg.

A fogyasztók vásárlóképessége emelése érdekében szükségesnek látja

a tumagas kiskereskedelmi árak magas szinvonalának csökkentését.

Konstatálja a takarékbetétek és folyószámlák emelkedését. Megállapitja, hogy a várható termés jó eredményt mutat, azonban nem javultak a külföldi eladási lehetőségek, ahol cserekereskedés helyett külföldi pénzt lehetne kapni. A Nemzeti Banknál befolyt nemes devizák aránya csökkent. A Nemzeti Bank elég valutát tudott átutalni, hogy az esedékes kölcsönkamatokat teljes mértékben kiegyenlitsék. A következő időre a kormány kilátásba helyezte a kamatszolgáltatás ötvenszázalékának fedezését, amely célra azonban a Nemzeti Banknak kétszer annyi devizát kell tartalékolni, mint eddig. Foglalkozik az uj költségvetéssel. Aggodalmát fejezi ki atekintetben, hogy a jobb termés által a jövedelem eléri-e az előirányzott összeget, de reményét fejezi ki, hogy

a pénzügyi terhek csökkentése a helyi hatóságok és az államilag támogatott vállalatok kiadásainak leszoritásával nagyobb bajok elkerülhetők lesznek.

E tekintetben elismerőleg emlékezik meg a 4600-as rendeletről. Nagynak tartja azt az összeget, amelyet adóztatás formájában az országból elvonnak. Szerinte óvatossággal kell fogadni a költségvetésbe beállitott bevételeket és az előirányzott nemzeti jövedelmet. Bölcs dolog lett volna olyan időben, amidőn az egész világon a nagykereskedelmi árak tartós esést mutattak, annak biztositása, hogy

a belföldi kiskereskedelmi árak átlagosan és egyöntetüen csökkenjenek.

Bizonyos érdekeltségeknek sikerült a magukt részére kivételes helyzetet teremteni.

Ezek az egyedáruság fogalmát közelitik meg és a saját javukra a kiskereskedelmi árakat magas szinvonalon tartják, aminek eredménye a fogyasztás erős csökkenése és az, hogy a kincstár az adókat emelni kényszerült.

Azok az érdekeltségek, amelyek a magas vámtarifák, behozatali tilalmak, a külföldi fizetési eszközök hiánya és az árellenőrző kartellek által teremtett jelenlegi helyzetből hasznot huznak, sok esetben az adóztatás alól is menekülnek.

Ezek az érdekeltségek nagyobbára ipari érdekeltségek, de egyesek a hazai mezőgazdasági termékek forgalmával is foglalkoznak. Foglalkozik a társulati adó és a jövedelmi adó összezsugorodásával és kifogásolja, hogy az állam egyenesadókat vételez be a helyi hatóságok és az egyházi testületek részére, amely adók folyton emelkednek.

Nem tartja elegendőnek a miniszterek jelenlegi felhatalmazásait az önkormányzati kiadások csökkentésére.

Az állam egyes pénzügyi kérdéseinek ismertetése után a gazdasági helyzetről beszél és megállapitja, hogy

a külkereskedelem emelkedő tendenciát mutat,

a kivitel értéke tizenegy százalékkal emelkedett, a jobb terméstől a devizahelyzet nagymérvü javulását várja. A behozatali tilalmak utját állják a kivitelnek és egyes, a pengő érdekében tett valutáris intézkedések miatt az ügyleteket nehezitik. A cserekereskedelem kényszerüsége miatt pénz nem került forgalomba. A jó termés elhelyezése gondot okoz. Ugy a külkereskedelem, mint az államháztartás szempontjából a belföldi árakat károsnak tartja.

Az államháztartásra vonatkozólag a magyar pénzügyi rendszer olyan adókon épült fel, amelyek a fogyasztást terhelik, az utóbbi pedig csökkent, minek következménye az a veszedelmes helyzet, hogy a költségvetés tartósan kiegyensulyozatlan. Oly árdiszparitás, mint amilyen Magyarországon fennáll azok között az árak között, amelyeket a termelő a legtöbb agrártermékekért tényleg kap, legnagyobbára a kartellek ellenőrzése alatt álló ipari árak között, kell hogy sulyosan csökkentse a mezőgazdasági lakosság vásárlási és adófizetési készségét.

A jelentés végül a tőzsdei árfolyamokkal foglalkozik.

BIZTOSAN HASZNÁL

A korpásodás megszünik
A hajhullás megáll
A haj ujra kinő

D. F. U. SZELVÉNY.
T. GELLERT LAJOS mérnök és TSA
BUDAPEST
VII, Károly király-ut 3|a
Sziveskedjék nekem a TRILYSIN biologikus hajerősitő szerre vonatkozó irodalmat ingyen és bérmentve megküldeni.
Név .....
város .....
ucca .....

Japán demars Washingtonban az amerikai flottaépités miatt

London, augusztus 5. A Daily Express washingtoni jelentése szerint

a japán kormány demarsot nyujtott át Washingtonban az uj amerikai flottaépitési program miatt,

amely a japán jegyzék szerint létérdekeiben fenyegeti Japánt. A jegyzék rámutat arra, hogy az Egyesült Államok jelenlegi gazdasági helyzetét tekintve, az uj flottaprogram valósággal öngyilkosságot jelent Amerika számára. Amennyiben az amerikai kormány nem változtatja meg Japánnal szemben folytatott provokáló politikáját — mondja végül a jegyzék —, Japán kénytelen lesz konferencia összehivását kezdeményezni a washingtoni flottaegyezmény módositása végett. A japán demars azzal végződik, hogy a jelenlegi helyzet következménye csak az lehet, hogy a Csendes óceánon teljes erővel megindul a flottaépitkezési verseny.

Gyászrovat

Özv. Márkus Andrásné Holló Rozália, élt 88 évet. Temetését köztemetőből hétfőn délután 4 órakor Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Köszönetnyilvánitás. Mindazon kedves rokonok, jóbarátok és ismerősöknek, nemkülönben kartársaimnak és feletteseimnek, kik boldogemlékü jó feleségem, illetve édesanyám: Fischer Rudolfné született Katona Terézia temetésén megjelenésükkel és vigasztaló szavaikkal mély fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek: fogadják ezuton hálás köszönetünket.

A Fischer- és Füzesy család.

Lefogtak egy tanitónőt keritési miatt

Budapest, augusztus 5. A rendőrség keritési cimén letartóztatta Horváth Tiborné okleveles tanitónőt, aki egy textilgyári tisztviselő felesége. Horváthné ugyanis arra kényszeritette 16 esztendős cselédlányát, hogy kössön uccai ismeretségeket, a férfiakat vigye fel a lakásba és ott vendégelje meg őket. Az igy szerzett pénzt aztán magának tartotta meg. Horváth Tiborné kihallgatása alkalmával nem is tagadta a büncselekményt.

Miss választás Hajduszoboszlón

A hajduszoboszlói gyógyfürdő ezidén igen szép látogatottságnak örvendett. A fürdőt nemcsak gyógyulást kereső és találó külföldiek és magyarok látogatták igen nagy számban, hanem az üdülést és szórakozást keresők is. Természetesen nagyon kedves fürdőélet fejlődött ki, amelyből a mai divatnak megfelelően nem maradhatott ki a Miss választás sem. Ezért megalakult a bizottság és *Spitz* Henrik fáradhatatlan rendezői munkássága után megtörtént a 38 fokos medencében a *„Miss 38°"* választás. A zsüri tagjai voltak: *Kőrössy* Jenő orvos, dr. *Reichenbach* György tanársegéd, *Spitz* Henrik gyógyszerész és *Veress* Béla főmérnök. A győztes, tehát „Miss 38°" lett *Bezdek* Mancika, udvarhölgyei pedig *Gál* Klárika és *Füredi* Kató.

HASZONBÉRBEADASI HIRDETMÉNY.

A város tulajdonát képező, illetve alapitványi vagyont képező alábbi ingatlanok 1933 okt. 1-től három évre leendő haszonbérbeadására f. évi augusztus hó 8-án, kedden délelőtt 9 órakor a városháza kistanácstermében uj árverést tartok.

A bérbeadásra kerülő ingatlanok a következők:

1. Az Elep 100 sz. alatti 358 hold 1215 négyszögöl területü Kövesdy-féle alapitványi ingatlan.

2. A Kadarcs-csárda és hozzátartozó 57 hold, 367 négyszögöl területü városi tulajdont képező ingatlan.

3. A Kadarcs-csárda melletti 172 hold, 1078 négyszögöl területü városi tulajdont képező ingatlan.

A részletes árverési feltételek a gazdasági ügyosztálynál (városháza félemelet 17. sz. szoba) megtekinthetők. Ugyanott részletes felvilágositás is nyerhető.

Debrecen, 1933 augusztus hó 5.

Polgármester.

hirek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap
Szerkesztősége és kiadóhivatala Ferenc József ut 49. Telefon: 32—12.
Felelős szerkesztő: **Farkas Lajos.**
Előfizetési ár: egész évre 26.—, félévre 14.—, negyedévre 7.—, egy hóra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 10 fillér, vasárnap 20 fillér.

Mindentudó

Ma: Augusztus 6. Vasárnap. Protestáns: Berta, római katholikus: Ur színeváltozása, ógörög: julius 24., Krisztina, izraelita: Ab 14.

Holnap: Augusztus 7. Hétfő. Protestáns: Ibolya, római katholikus: Kajetán hitvalló, ógörög: julius 25., Anna, izraelita: Ab 15.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

Mentők, tüzoltók, telefon: 04.

Ügyeletes gyógytárak: „Kossuth", Piac 26. „Reménység", Csapó 22. „Isteni Gondviselés", Petőfi-tér. „Sas", Hatvan u. 70. „Csokonai", Mester 45. „II. Rákóczi", Külsővásártér, Miklós u. sarok. „Mátyás király", Nyilastelep. „Árpád fejedelem", Csapókert, Jánossy u. 44.

IDŐJÓSLÁS:

Meleg idő, élénkebb légáramlás, néhány helyen esetleg délután zivatarok.

A BUDAPESTI RADIÓ MÜSORA

A müsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetitések

9.45: Hirek.
11.10: Nemzetközi vizjelző szolgálat magyarul és németül.
12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból.
12.30: Hirek.
1.15: Időjárás, időjelzés.
2.45: Hirek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok.
4.45: Időjelzés, időjárás, vizállás, hirek.
12.00: Himnusz.

VASÁRNAP, augusztus 6.

8.30: Hirek. 8.45: Hirek a jamboreeről, a helyszinről. 9: Egyházi zene és szentbeszéd a gödöllői IV. Világjamboreeről. Az ünnepi szentmisét a hercegprimás ur őeminenciája mondja. A szentbeszédet dr. Tóth Tihamér mondja. A cserkészénekkar a Missa de Angelist énekli. Vezényel dr. Koudela Géza. 11.15: Evangélikus istentisztelet a bécsikaputéri templomból. Prédikál Turóczy Zoltán győri lelkész. Utána: Időjelzés, időjárásjelentés. Majd: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Polgár Tibor. Közreműködik Némethy Ella. 2: Gramofonlemezek 3: Westsik Vilmos: A szalmatrágyázás. 3.45: Üzenetek a cserkésztáborból. 5: Megemlékezés az 1. honvéd és az 1. népfölkelő gyalogezredről. Balassa Imre előadása. 5.15: Budapesti Koncert Szalonzenekar. 6: Angol cserkészvezérek a mikrofon előtt. 6.20: Sárváry János tárogatózik. Zongorán kiséri Kazacsay Tibor. 6.50: Aszlányi Károly vidám csevegése. 7.20: Időjelzés, hirek. 7.30: Operettelőadás a Studióból. Gül baba. Zenés szinjáték 3 felvonásban. Szövegét irta Martos Ferenc. Zenéjét szerzette Huszka Jenő. Rendező Kiss Ferenc. Vezényel Fridl Frigyes. Közben körülbelül 10: Sporteredmények. Majd: Toll Árpád és Jancsi cigányzenekara a Pátria kávéházból. — 11.15: Egy magyar anya különböző nyelveken üdvözli a külföldi cserkészszülőket. 11.30: A távol külföldről érkezett cserkészek rádióüzenetei a jamboreeről.

HÉTFŐ, augusztus 7.

6.45: Torna. Utána: Gramofonlemezek. 10: Két külföldi iró utja Magyarországon a mult században (Felolvasás). — Utána: Gramofonlemezek. 10.45: Hirek a jamboreeről. 12.05: Helyszini közvetités Gödöllőről. 1: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. Utána: Gramofonlemezek. 3: Üzenetek a cserkésztáborból. 4: Félóra a leányszobában. Ujjné Mikola Ilona előadása. 5: Kálix Jenő zongorázik. 5.45: A magyar evezősport és az Európabajnokság. Vitéz csik László dr. előadása. 6.15: Margittay Margit magyar nótákat énekel Bura Sándor és cigányzenekarának kiséretével. 7.30: Egy régi délután. Schöpflin Aladár novellája. 8: Popper Dávid emlékezete. Közremüködnek: Kötsky Jolán, Groszmann Vera és Hütter Pál gordonka. Zongorán kisér Kósa György. 8.50: Időjelzés, hirek. 9.10: Veres Lajos és cigányzenekara az Ostende kávéházból. 10.35: Időjárásjelentés. 10.35: Károly Dezső szalon- és jazz-zenkara a Bodó-kávéházból Solthy György énekszámaival. 11.30: Helene és Erss és Alise Dzirkal lett dalokat énekelnek. Zongorán kisér dr. Herz Ottó.

Társadalmi események naptára

AUGUSZTUS 6.

— **Mükedvelő előadás a Hármaskertben.** A Hármaskerti Kispolgárok Olvasó Köre mükedvelő ifjusága a vigalmi bizottsággal karöltve augusztus hó 6-án, vasárnap délután 4 órai kezdettel a kör előadó termében (Téglaskert, Létai ucca 26. sz. alatt). Mükedvelő előadással egybekötött családias táncmulatságot rendez. Szinrekerül Géczy Istvánnak az 1000 forintos pályadijjal kitüntetett gyönyörü szép, remek müve: A gyimesi vadvirág, népszinmü háromfelvonásban, ez alkalomra a kör tagjait és jóbarátait, valamint az érdeklődőket szives szeretettel meghivja a vezetőség. Müsor után tánc 2 óráig. Az előadást betanitotta és rendezi ifj. Mészáros Sándor. Szereplő személyek: Telenkai István. Faragó Mancika, ifj. Telenkai János, Bujáki Bözsike, ifj. Nagy Gábor, Kiss Rózsika, Ácsné (Sipos Rózsika), ifj. Mészáros Sándor, Zsiros Miklós, ifj. Győri Lajos, Győri Rózsika, Telenkai Gyula, Sipos Bálint, Sárándi Icuka, Ujvárosi Sándor, Kiss László, Csiha Gyula, Ujvárosi Sándor, Nagy Antal, Sipos Emmuska, Csatári Bözsike, Matkó József, Tóth Zsigmond, Tóth Ferenc.

— **Meghivó.** A Városi Nyugdijas Tisztviselők és Alkalmazottak Egyesülete évi rendes közgyülését augusztus hó 6-án délelőtt 11 órakor a városház nagytanácstermében tartja meg, melyre az egyesület tagjait ezennel meghivja az elnökség.

— **A homokkerti ref. ifjusági egyesület** a Leánykör tagjaival karöltve, a ref. olvasókör nagytermében müsoros előadást rendez folyó hó 6-án este fél 7 órai kezdettel. Ez alkalommal előadják a „Vén gazember" cimü 3 felvonásos szinművet. Erre a jótékonycélu előadásra ez uton is szeretettel meghivjuk az ifjuság ügyei iránt érdeklődő közönséget. A rendezőség.

— **Kirándulás a Nagycserére.** A debreceni KIE vasárnap, augusztus 6-án egésznapos kirándulást rendez, melyre minden KIE tagot és pártolót szeretettel hiv és vár a vezetőség. Programról gondoskodunk. — Részvételi dij, utiköltség oda-vissza 90 fillér. Indulás az epreskerti faraktárból reggel fél 9 órakor, visszaérkezés este fél 9-re. Bővebbet a titkári hivatalban, Piac ucca 36., I. em.

KÉRELEM

Debreceni hőforrás-viz jellemző rá a csodás iz,
nagy benne a gyógytartalom,
vén kecskét is jókarba nyom.

Csak az a baj, csak az a baj,
zamatosabb most, mint tavaly
s mintha tartalmasabb lenne,
pedig a jód nem több benne.

Gyógyfürdőző hölgyek, urak,
ezért kellett a mélyfurat?
Gondoljanak arra, kérném,
hogy ez nappali intézmény.

— **A MANSz „Erzsébet"-vegyeskar** ma, vasárnap délután kirándulást rendez a Nagyerdőre. Találkozás a hősök emlékoszlopánál délután 3 órakor. Este szalonnasütés lesz. A tagokat és az érdeklődőket ezuton hivja meg az elnökség.

AUGUSZTUS 7.

— **Felhivás.** Felhivom a homokkerti ref. ifjusági egyesület mindkét csoportjának a tagjait, hogy az egyesületünk e hó 7-től sakkversenyt rendez, melyre minden tag benevezhet. Kérjük a résztvevőket, hogy nevezéseiket minél előbb adják le. Benevezni lehet 6-án este 9 óráig az elnöknél az otthon helyiségében. A vezetőség.

— **A debreceni ipartestület mészáros szakosztálya** e hó 7-én, hétfőn este hét órakor az ipartestületben rendkivül fontos ügyekben szakosztályi ülést tart, amely ülésre a tagok pontos megjelenését kéri a szakosztályi elnökség.

— **A debreceni ipartestület vendéglős, kávés és szállodás szakosztálya** e hó 7-én, hétfőn délután fél 4 órakor az ipartestületben, igen fontos ügyekben szakosztályi ülést tart, amely ülésre minden tag pontos megjelenését ezuton kéri a szakosztály elnöksége.

Kedveli Ön ezt az ujságot?
Barátja Ön ennek a lapnak?
Ha igen, kérjük ajánlja barátainak is lapunkat, akik még nem tartoznak táborunkba.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1908. AUGUSZTUS 6. SZERDA. Andrássy Gyula belügyminiszter jóváhagyta a városnak a csatornázásra vonatkozó határozatát, amelynek alapján a város 1.400.000 korona kölcsönt vehet fel a csatornaépitésére. A vizvezetéki szabályrendeletet azonban módositásokat kivánt.

A közigazgatási bizottság utasitotta Vecsey Imre főjegyzőt, hogy a tervezett debreceni pénzügyigazgatósági palotának ügyét sürgesse meg.

Dr. Fejér Ferenc felszólalására dr. Tüdős Kálmán főorvos kijelentette, hogy a tüdővész Debrecenben megdöbbentő mértékben pusztit és helyesnek tartja ő is, hogy a tuberkulozis kötelező bejelentését elrendeljék.

A rendőrség őrizetbe vette Kálmán Ferencnét, mert a hozzá tartásba adott gyermeket a vád szerint annyira éheztette, hogy az öthetes gyermek elcsenevészedett és a koplalásba belehalt.

Több debreceni gyógyszerész ellen kihágási eljárást inditottak, mert nemcsak az egyedül engedélyezett Brázay féle sósborszeszt árusitották, hanem más készitményt is.

A pénzügyigazgató jelentése szerint juliusban 192.956 korona folyt be egyenes adóban.

Hatvan kofánál elkobozták a gyümölcsöt, mert az részben éretlen, részben az egészségre veszedelmesen ártalmas volt.

1913. AUGUSZTUS 6. SZERDA. A Független Ujság erélyes hangu vezércikkben támadja a kimult koalició amaz embereit, akik dr. Baltazár Dezső nyirbátori képviselőjelöltsége kapcsán őt elvtagadással vádolták.

Gerő Dániel állatorvos bejelentette, hogy a Hortobágyon a lovak között az influenza nagy mértékben lépett fel, aminek következtében nagyon sok ló elhullott.

Meghalt Mayer Emilné Heinrich Jozefa, akinek halálát a Mayer, Tóth, Bosznay és Jablonczay családok gyászolták.

Apróhirdetés: Ne feledkezz meg a te hüségedről. Soha! Tied vagyok egészen, mindenestől. Tied!!!

1923. AUGUSZTUS 6. KEDD. Debrecenben is véget ért a vasutassztrájk.

Rosenfeld Endre bankbizományos ügyében a vádtanács kimondta, hogy Rosenfeldet 15 millió korona kaució ellenében szabadlábrahelyezi.

A kisállomás sinjein egy egy kilós pléhdobozos ekrazitbombát találtak, amelyet minden valószinüség szerint a románok hagytak ott.

Az időjárás: Tulnyomóan száraz időjárás várható hőemelkedéssel.

Egy kiló kockacukor ára 4850 korona.

A debreceni sertéspiacon nagy áremelkedés mutatkozott. Egy pár süldő 800.000 koronáért kelt el. A kövér sertés élősulyban kilónként 5000 6000 korona, egy pár pulyka 25 50.000, sovány liba 20 44.000, ruca 10 22 ezer, tyuk 10 18.000, paprikásnak való csirke 8 10.000, egy kis csirke 1 3000 korona. A terményárak estek. Buza 70 75.000 korona.

A Hősök serlege mérkőzést, amelyen biró Fényes Miklós volt, a DKASE a DTE-vel szemben 1:0 arányban nyerte meg. Jók volt Klein Miska kapus, Sipos, Rothmann, Fried II., Moskovits, Kaiser és Polyik. DTE ifj —DKASE ifj. 5:2 (2:1). A DTE góljait Kohn József (3), Gulyás és Friedmann lőtték. A DKASE góljait Kohn Matyi és Szrolovits. Biró Tamássy László.

AUGUSZTUS 8.

— **Hentesmesterek figyelmébe!** A debreceni ipartestület hentes szakosztálya e hó 8-án, kedden este fél 8 órakor az ipartestületben szakosztályi ülést tart az alábbi tárgysorozattal: 1. Temetkezési csoport további működése. 2. Felügyelőbizottság jelentése. 3. Szalmaügyek rendezése. 4. Ipari vásár előkészítése. Az ülésen tárgyalandó ügyek fontosságára tekintettel a tagok pontos megjelenését ezuton kéri a szakosztály elnöksége.

— **A debreceni ipartestület férfiszabó szakosztályának választmánya** e hó 8-án, kedden este 7 órakor az ipartestületben rendkivül fontos ügyekben ülést tart. Az elnökség kéri a választmány tagjait, hogy ezen az ülésen feltétlen és pontosan megjelenni sziveskedjenek.

AUGUSZTUS 12.

— **Vidám est a konyári Sóstón.** Mint ismeretes, az elmult héten, Anna napján, Litteráti-Végh László dr. hirlapiró vidám műsoros estélyt rendezett a konyári Sóstón. Az estnek oly nagy sikere volt, hogy augusztus 12-én megismétlik. A műsoros est iránt most is hatalmas érdeklődés nyilvánul meg ugy Debrecenből, mint a környékről.

❖❖❖

— **Házasság.** Vasárnap, ma délután fél 7 órakor a református Nagytemplomban esküszik örök hűséget Ócsay Jánosné leánya, Mancika ifj. Nagy Károllyal, a Nagy Károly és Társai nyomdavállalat társtulajdonosa fiával.

— **Dr. Lindenberger János Budapesten.** Vasárnap délután 6 órakor lesz a fővárosi jezsuita rendház templomában a kinai missziókba induló jezsuita szerzetesek ünnepélyes megáldása s bucsuztatása. A lélekemelő aktus végzésére dr. Lindenberger János apostoli kormányzót kérte fel a Jézustársaságiak tartományi főnöksége, akinek unokaöccse jezsuita s szintén most indul Kinába. A főpásztor vasárnap délben utazik Budapestre s par nap mulva már vissza is tér székhelyére.

— **Ma délben indul a hentesek és mészárosok guthi különvonata.** A nagy érdeklődésre tekintettel a vezetőség értesiti a kirándulni szándékozókat, hogy akik még jegyeiket nem jegyeztették elő, a városi faraktárnál megválthatják.

— **Alpesi sajt-, vajcsarnok** megnyilt, Piac 16. Higienikus, elegáns, olcsó. Uri közönség bevásárlási helye.

— **A Déri-muzeum augusztusban zárva.** Debrecen város Déri-muzeuma takarítás, molyozás, rendezés miatt augusztus hónapban zárva lesz. Idegenek, hogy ha az igazgatóságnál jelentkeznek, hétköznapokon 10—11 óráig beléptidij és vezetés mellett megtekinthetik a muzeumot.

— **Áramszünet.** Ez uton értesitjük n. é. áramfogyasztóinkat, hogy az alant felsorolt helyeken és időben az áramszolgáltatás — hálózatunkon eszközlendő javitások miatt — szünetelni fog. *1933 augusztus hó 6-án reggel 6 órától 7 óráig és 11 órától 12 óráig:* Árpádtér, Virág, Rakovszki, Dobozi ucca, Csapókert, Katz-telep, Kut, Nyil, Homok, Apaffy, Nagy S. J., Csonka ucca, Kassa ut, Hadházi, Kórház ucca, Simonyi ut páratlan oldala, Nagyerdő és Pallagpuszta. *1933 augusztus hó 6-án reggel 6 órától 12 óráig:* Wesselényi ucca, Budai Ézsiás ucca eleje, Hajnal ucca, Vámospércsi ut, Baranyai ucca, Márton Kálmán telep, Bocskai tér, Pacsirta ucca és Loránffy ucca. Világitási vállalat.

— **A Közmüvelődési Könyvtár augusztus hónapban zárva.** Debrecen sz. kir. város Közmüvelődési Könyvtára takaritás, könyvek átnézése és beköttetése miatt egész augusztus hónapban zárva lesz.

— **A „Mi Utunk"** uj száma lényegében és tartalomban is meglepetésszerüen értékeset hozott. Meglepetésszerüen; ez itt helyénvaló, mert nem lehetünk hozzászokva itt Debrecenben ahoz a friss és energikus hanghoz, ami kjárad ebből a folyóiratból. Stilusa és irányelve — még akkor is, ha néha megtörik ugyan — erőteljes, de mentes minden szuperlativizmustól. A szerkesztő, Végh Dezső, abszolut kritikai biztossággal érinti a legérzékenyebb és a legteljesebb objektiv elbirálást igénylő problémákat s az ő elgondolása vonul végig az egész lapon, annak letagadhatatlanul jelentős előnyére. Komoly munka és komoly cél felé törekszik ez a folyóirat, amely egy-egy benne hibájára elhelyezett novella és vers ellenére is sokatigérő és biztató. (—i).

TÖBB VILÁGOSSÁGOT!

Debreceni uccák mért is
vagytok olyan setétek?
Mért nem rak a nemes város
egy-két lámpát belétek?
Épségünket nem ójja más,
csak az égi hatalom...
vannak uccák, hol a lámpa
ismeretlen fogalom.

Gidres-gödrös kis uccánkban,
mikor hazaballagok,
vigyázzatok a nyakamra,
szelid égi angyalok.
S a fejfámra, ha egy éjjel
mégis nyakam szegem én,
irjátok ezt: Elesett a
lámpátlanság mezején.

— **Kerékpárt loptak a rendőrség elől.** Rácz Károly napszámos tegnap a rendőrségi palota előtt hagyta kerékpárját, mire azonban dolgát elvégezte, a kerékpár már eltünt. — Nagy Dániel árpádtéri kereskedő kifutója kerékpáron szállitott házhoz tejet, mig azonban egyik házba bement, kerékpárját ellopták. Rövid időn belül másodszor éri hasonló kár Nagy Dánielt. A kerékpártolvajokat nyomozza a rendőrség.

— **Cserépkályhák** állandóan nagy választékban. Átrakások Hardtmuth-rendszerre, tisztitást, javitást olcsón vállal Gönczy kályhásmester, Csapó ucca 19. Telefon: 25-68.

— **A kifőző üzletek vasárnapi munkaszünete.** A kifőző üzletek vasárnapi munkaszünetére fennálló régebbi rendelkezés megváltoztatásával kimondotta, hogy a kifőző üzletek *vasárnapokon és Szent István napján reggeli 7 (hét) órától este 11 (tizenegy) óráig tarthatók nyitva.*

Ha a kifőzőipar céljaira szolgáló üzlethelyiségben elfogyasztók kiszolgálásával foglalkozó más ipart (pl. kávémérést) is üznek, az üzlethelyiség a kifőzőiparral egy helyiségben gyakorolt másik iparra vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően munkaszüneti napokon is kinyitható és nyitvatartható, azonban a kifőzőiparral kapcsolatos tevékenység csak a fent megjelölt időn belül folytatható.

— **Jó ellátás, kényelem, gondosság Budapesten a Park Nagyszállodában** a keleti pályaudvarral szemben. Leszállitott árak. E lap előfizetőinek 20% engedmény.

— **Dr. Kontsek Béla** nőorvos, a szülészeti klinika tanársegéde rendelőjét Kossuth u. 15. sz. I. em. megnyitotta. Rendel d. u. 3—5. Telefon 20-22.

— **SZENZÁCIÓS UJITÁS!** Tartós ondulálás gép nélkül. Ramminger hölgyfodrász, Szent Anna 10—12.

— **Betörők fényképezőgépet loptak.** Tarcsay Vilmos főhadnagy Miklós ucca 22. szám alatti lakásán betörők jártak. A hivatlan vendégek egy értékes fényképezőgépet s egyéb drága holmikat vittek magukkal. A kár 500 pengő. A feljelentés alapján a rendőrség nyomozást inditott.

— **Fővárosi** sajt-, vaj- és csemegeüzletem megnyitottam, kérem a nb. közönség szives pártfogását. Olcsó és figyelmes kiszolgálás és külön fagylaltárusitás. Csapó u. 3. sz.

— **Pártolják az üvegipart.** Stern Sándor gazdálkodó panaszt tett a rendőrségen, hogy Ajtó ucca 8. szám alatti lakásának ablakait ismeretlen tettes három egymást követő éjszaka betörte. Kára már 50 pengő. — Dudás Istvánné, Zrinyi ucca 8. számu lakásának ablakait az elmult éjszaka szintén betörték. A különös szenvedélyü tetteseket keresik.

— **Dr. Fülöp Gyula** egyetemi tanársegéd, bőrgyógyász szakorvos szabadságáról visszaérkezett és rendelését Piac u. 73. alatt ismét megkezdte.

— **Mérlegkészitést, javitást** nagyon olcsón vállal Csákó, Teleki ucca 96.

— **Elveszett** a Simonffy ucca 37. számtól a Kápolnás uccáig egy női ruha megfércelt ujja. A ruhadarabot egy szegény kis tanulólány vesztette el, akinek most az egész ruha árát meg kellene fizetnie. Arra kéri azt, aki esetleg a női ruha ujját megtalálta, legyen olyan jó és vigye azt, vagy küldje el Simonffy ucca 37. szám alatt lévő nőiszabómühelybe, a Gergely-varrodába.

— **Olcsóbb lett a mosaiklap,** amit **Lukács Vilmos és Testvére** gyárt. Érdeklődjék a 23-08. telefonon. **Deutsch Albert és Fia** üzletekben naponta friss teavaj kapható, kilogramja 2.60 pengőért.

❖

ISMERKEDÉSI ESTÉLY

A Csapókerti Ref. Olvasókör, mely ez év folyamán alakult meg, vasárnap este 7 órai kezdettel a Kisfaludy u. 39. sz. alatti helyiségében, a Csapókerti Ref. Egyházrész bevonásával együtt társas vacsorát rendez. E társas vacsorának a célja, hogy az olvasókör tagjai, valamint az egyházrész tagjai között barátságos érintkezést elmélyitsék és ugy a tagoknak, mint azok családtagjainak egy kellemes estét nyujtson. A vigalmi bizottság széleskörü intézkedést tett arra nézve, hogy a résztvevőknek minél kellemesebb estét szerezzen. A társas vacsora résztvevői a vigalmi bizottság tagjainál levő gyüjtőiveken jelentkeznek, vagy pedig Erdei Ferenc vigalmi bizottsági elnöknél, Árpádtér 16. szám.

A vacsoránál a zenét Halmi zenekara szolgáltatja.

Az eddigi jelentkezésekből itélve, a társas vacsora igen látogatottnak és sikeresnek igérkezik. Bevezetője lesz ez annak az erőteljes tevékenységnek, mellyel a csapókerti Ref. Olvasókör és Egyházrész az ősz folyamán működését meg akarja kezdeni.

Az elnökség ezuton is kéri a minél nagyobb részvételt.

A hir, dicsőség...

„A hir dicsőség, puszta semmiség: Elérve nincs és már is oda rég...

Sok évtizeddel ezelőtt olvastam e sorokat — szerzőjük nevét elfeledtem — s most nemrég, egy elbeszélés nyomán megzendültek emlékezetemben.

Egy szabadszállási születésü urinő — dr. Egressy Lajos kecskeméti gyermekmenhelyi igazgató-főorvos felesége — beszélte.

„A szabdszállási temetőben van egy bes[illegible]pedt gondozatlan sir. Paréj nő rajta. Keresztje kidőlt. Most állittatott másik keresztet saját zsebéből sógorom. Hidas Imre temtkezési vállalkozó. Mert tudod, ki nyugszik abban a sirban? Prielle Cornélia. Én, mint kisleány, láttam, midőn őt nagy pompával temették."

A pamlag, melyen ültünk, mintha felemelkedett volna velem, aztán körben forgott, mielőtt visszaereszkedett a földre. Szóval: alaposan megszédültem.

Prielle Cornélia! Petőfi egyik szerelme, a szépséges színésznő, a Nemzeti Szinház büszkeségei közül való csodálatos életü asszony. Eszembe jutott, minő országos esemény volt — hogy ne mondjam botrány — midőn Van der Hoske Rozsnyai Kálmán, a 26 éves ifju feleségül vette a nyolcvan éven felüli, szélhüdött Prielle Cornéliát. (A müvésznő rokonai minden áron meg akarták akadályozni ezt a frigyet — de mégis megkötte-tett.)

Vajjon él-e még Rozsnyay Kálmán, aki később a jónevü költőnőt, Nilt, Dapsy Gizellát vette feleségül, nem tudom. Csak azt, hogy Prielle Cornéliát az ő kivánságára temették el Szabadszálláson. (Másként a főváros diszsirhelyet adományozott volna neki.)

A Rozsnyayak jómódu gazdálkodók Szabadszálláson a halott Rozsnyaiak virágos hantok alatt pihennek. A virágos hantok közt csak a Prielle Cornéliáén nő paréj. A nagy müvésznő valószinüleg idegen a Rozsnyay atyafiságnak.

De nem lehet soha idegen a magyar nemzetnek! Nem, még a mai válságos időkben sem. Hiszen, fanatikusan hiszem, hogy él valahol egy előkelő, lelkes honleány, vagy férfi, aki az én erőtlen hiradásomat hangerősitővel tovább adja reá felfigyelő százaknak. Aki dicsőséget szerez magának azzal, hogy nem enged feledésbe merülni egy dicső nevet. Minden mozgalom eredményes, csak attól függ, ki kezdi? És azok, akik még csak vágynak dicsőség után — meg azok, akiket most öveznek sugarai bármely müvészi pályán, bizonyára gondoskodnak róla, hogy Prielle Cornélia sirja a szabadszállási temető nevezetessége s ne botránya legyen! Sz. M.

HÁZAT KERESNEK MEGVÉTELRE tőkeerős egyének, akik pénzüket befektetni kivánják. El akarja adni házát? **Hirdessen lapunkban,** biztos vevőre talál. **50 fillérért 2 napiapban jelenik meg hirdetése,** ha nálunk adja fel.

— **A háztulajdonosok** adó-ügyben ren fontos értekezletet tartanak Piac . 42. szám alatti házban augusztus . d. u. 4 órakor (vasárnap). Pon-os megjelenést várva. Biró Sándor.

POMPES FUNÉBRES

Lám, a halál megint disszel csalogat.
Temetőnkbe bejárhatnak a lovak.
Nincs hijja a katafalknak, csótárnak . . .
ahogy dukál debreceni pógárnak.

Most már csak a bilétáról vitáznak,
mennyi legyen a taksája a gyásznak.
Gebuerék szörnyen huncut emberek,
addig ütik doktor Vasat, mig meleg.

KÖZGAZDASÁG

OLCSÓBBODOTT A BUZA ÉS A ROZS.

Eladások:

Buza: 150 q jászs. (80) 9.45 pp., 125 q ftiszai (79) 9.40 pp., 300 q ftiszai (80) 9.50 pp., 150 q ftiszai (80) 9.45 pp., 400 q fejérm. (80) 9.60 pp. beszáll., 200 q ftiszai (80) 9.50 pp. msz., 300 q ftiszai (80) 9.40 pp., 150 q fgyarmati (80) 9.80 pp., 150 tiszai (80) 9.75 pp., 300 q kenderesi (80) 10.00 pp., 150 q karcagi (82) 10.10 pp. msz.,

Rozs: 600 q 5.95 ppar., 150 q 6.05 pp., 600 q 6.00 pp, 300 q 6.00 pp.

Zab: 300 q 7.70 ppar. msz., 300 q 7.65 pp. msz., 150 q (uj) 7.15 pp. VIII., 150 q 7.10 pp. VIII.

Tengeri: 150 q 7.50 ppar., 150 q 7.45 pp.

Borsó: 150 q Viktória 13.25 ppar.

Határidőüzlet:

Buza: október 9.73, 71, 73, 70, 66, 72, 69, 77, 71, zárlat 9.72—74, március 10.76, 77, 70, 73, 78, 75, 80, 84, 78, zárlat 10.78—80.

Rozs: október 6.57, 55, 54, 60, 64, zárlat 6.62—64, március 7.38, 39, 37, 40, 45, zárlat 7.45—47.

Tengeri: augusztus 7.65, zárlat 7.65—68, szeptember 7.82, 84, 81, 82, zárlat 7.80—82, május 8.20, 15, 13, 12, 15, 14, 17, 19, 17, zárlat 8.16—18.

Készáruüzlet:

Buza: tiszai 77 kg. 9.50—9.80, 78 kg. 9.60—9.90, 79 kg. 9.70—10.00, 80 kg. 9.80—10.10.

Rozs: pestv. 5.95—6.05, egyéb rozs 5.95—6.05, tak. árpa II. 6.95—7.15, zab I. ó 7.70—7.80, zab II. 7.60—7.70, zab uj 7.40—7.50, tiszai tengeri 7.45—7.65, egyéb tengeri 7.45—7.55, korpa 5.00—5.10.

A készáruvásáron buza 10 és rozs 10 fillérrel olcsóbb, zab II. ó 5 fillérrel drágább, tengeri 10 és árpa 5 fillérrel olcsóbb.

HIVATALOS VALUTAARFOLYAMOK.

1 angol font 19.05—19.45, 100 cseh korona 16.95—17.07, 100 dinár 7.80—8.30, 100 dollár 416.00—420.00, 100 lei 3.40—3.44, 100 leva 4.00—4.26, 100 lira 29.90—30.20, 100 német márka 135.70—136.60, 100 osztrák schilling 77.50—80.50.

*

A szinarany kilója 5060—5080 pengő.

Sport

Megtalálja-e a Bocskay Móré utódját?

A mai Crisana elleni mérkőzésen tehetséges centerhalfot próbál ki a Bocskay

A bajnoki mérkőzéseken kivül alig nyilik alkalma a közönségnek látni a Bocskayt, amely tulajdonképpen csak vendég otthonában. Az utolsó szemle azonban a bajnoki start előtt ma lesz, amikor a nagyváradi Crisana ellen mutatkozik be a Bocskay őszi csapata, kivéve a centerhalf posztot, amelyen próbajátékos szerepel.

A vendégcsapatot nem akarjuk tulzott előkritikában részesiteni, tárgyilagosan csak annyit mondhatunk róla, hogy összeszokott, gondosan trenirozott együttes. Ezt eredményei is igazolják, tehát joggal várható tőle szép és jó játék.

A Bocskay, mint pihenő után szokás, még kiforratlan együttes ugyan, de ilyenkor hetenként rohamosan szokott javulni és talán ma már kitünő játékkal lepi meg a közönséget. Erre annál is inkább remény van, mert Vincze visszakerül eredeti helyére a csatársorba és a centerhalf poszton uj játékos próbálkozik, igyekezve megnyerni a szakértők tetszését. A próbajátékos Illyés, a Postás volt válogatott halfja, a Szürketaxi centerhalfja, akiért hosszu ideig a Hungária is harcolt. Bemutatkozását nagy kiváncsiság előzi meg. A Bocskay olcsó, propaganda helyárai mindenkinek alkalmat adnak a szezon első mérkőzésének megtekintésére.

A mérkőzés pontosan negyed 6 órakor kezdődik, előmérkőzés DVSC—DKASE.

A MÁSODIK FÉLIDŐBEN BUZÁSSY (ATTILA) JÁTSZIK PRÓBÁT

Mint késő este értesülünk, a Bocskay a II. félidőben még egy centerhalfot próbál ki. Az Attila hajlandó ugyanis átadni Buzássyt, aki Maszlonka megkegyelmezése következtében nélkülözhetővé vált. Buzássy mellett szól, hogy Palotás és Gombkötő között évekig játszott a BAK-ban, illetve amatőr korában a VI. ker. FC-ben. Hárman alkották a hires angyalföldi halfsort.

KÖZGYÜLÉS ÉS SORSOLÁS AZ AMATŐR LABDARUGÓ ALSZÖVETSÉGBEN

A KLASz ma délelőtt tartja tisztujitó közgyülését az alszövetség helyiségében. A választás izgalmasnak igérkezik, mert erős ellenzéki szervezkedés folyik és a hangos elemeket ki akarják szoritani a tisztikarból.

A tisztujitás után ejtik meg az őszi forduló sorsolását.

MONSTRE-VERSENY LESZ A DTE MAI NEMZETKÖZI ATLÉTIKAI VIADALA

A DTE mai atlétikai viadalára befutottak már a várt összes nevezések. 20-on felüli a nevezések száma, ugy hogy minden számban tömeges indulások várhatók. Ehez hasonló tömegindulásra még nem volt példa Debrecenben.

A verseny keretében vívja a Szolnoki MV, a Szegedi Vasutas és a DTE a Papp Dénes vándordijért folyó küzdelmet, melynek idei védője minden valószinüség szerint a Szolnoki MÁV lesz. A verseny pontosan délután 3 órakor kezdődik a DTE pályán.

Felhivás! Felkérem a Turul FC összes játékosait, hogy vasárnap délelőtt fél 10 órakor jelenjenek meg a DTE pályán. Vezetőség.

NAGY KÁROLY ÉS TÁRSAI

Könyvnyomda ♦ könyvkötészet üzleti könyv gyár ♦ vonalozó intézet cinkografia

DEBRECEN, FERENC JOZSEF UT 49.

TELEFON: 20-18.

KÉSZIT:

Napilapokat, heti- és havi folyóiratokat, müveket, mindenféle kereskedelmi nyomtatványokat.

Üzleti és bank-könyveket, rovatos iveket. iskolai irkákat, füzeteket.

Könyvkötéseket egyszerü és diszes kivitelben.

KLISÉKET elsőrangu minőségben, versenyképes árban.

Árajánlattal szivesen szolgálunk!

METEOR MOZGÓSZINHÁZ BOCSKAY TÉR

„ÉSZAKI SZERELEM', izgalmas attrakció **Arnold Korff** főszereplésével. — Megelőzi: **„Vadnyugat kapitánya"**, cowboy történet **Tim Mc. Coy** főszereplésével. — Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

Éled a futball. A magyar csapatok ma már komoly mérkőzéseket játszanak. A Ferencváros Németországban, a Hungária Nagyváradon vendégszerepel.

Elmarad a DTE—Turul tréning. A vasárnap délelőttre hirdetett DTE—Turul tréningmérkőzés a DTE nemzetközi atlétikai versenye miatt elmarad. Intéző.

A Rothermere Kupa döntője Nyirbátorban. A nagyszerü ezüst-serleg döntőjét ma vívja Nyirbátorban a NyAFE és NyTVE csapata. A mérkőzés ünnepélyes keretek között a Reviziós Liga közremüködésével és javára rendeztetik. Biró: dr. Kupinszky Sándor.

Délnémetország — Magyarország atlétikai mérkőzés lesz ma Budapesten. A 400 méteres síkfutásban a debreceni Kösztner képviseli szineinket.

Felhivás. Felkérem a Pincér FC összes játékosait, hogy ma délelőtt fél 10 órakor jelenjenek meg a DTE pályán. Pontos megjelenést kér az intéző.

A DKASE felkéri alább felsorolt játékosait, hogy ma, vasárnap délután három órára a DVSC pályán a DVSC elleni mérkőzésre jelenjenek meg: Bartha, Kónya, Felföldy, Hevesi,, Biró, Tolnay, Bőr I., Bőr II., Karalyos, Hegedüs, Mocsáry, Ökrös, Kemény, Gáll, Hartmann. A három óra után érkezők részére jegyet nem tartanak fenn. Intéző.

Debreczeni Helyi Vasut.

2678—933.

HIRDETMÉNY.

Értesitjük a t. Utazóközönséget, hogy a nagyerdői Vigadótól menetrend szerint este 11 órakor induló villamos vonaton kivül folyó hó 6-ától kezdve folyó hó 31-éig bezárólag minden nap este 11 óra 40 perckor és 12 óra 20 perckor rendkivüli vonatokat fogunk inditani.

Szombaton éjjel még egy harmadik rendkivüli vonatot is inditunk, mely a nagyerdői Vigadótól éjjel egy órakor fog indulni.

A fent felsorolt rendkivüli vonatokon csak a kalauzok által árusitott rendes áru menetjegyek és a szabadjegyek érvényesek.

Debrecen, 1933 augusztus 5.

Az üzletigazgatóság.

Telefonszámunk:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

32—12.

Megdöbbentő itélet egy debreceni ügyvéd és dr. Csobaji földbirtokos perében

Miért szakadt félbe a hat évre kötött jogtanácsosi szerződés?

A debreceni törvényszéket hosszu tárgyalások során át foglalkoztatta egy polgári per, melynek szereplői ismert emberek. A pör anyaga annyira meglepő, hogy a legnagyobb érdeklődésre tart számot. A polgári perben S a l g ó László a volt törvényszéki biró, jelenleg debreceni gyakorló ügyvéd állt szemben dr. C s o b a j i Gyula tekintélyes szabolcsi földbirtokossal. Salgó Lászlót nagyon sokan ismerik Debrecenben, érintkezésben van a legjobb uri társaságokkal. Az itélet, amely ebben a polgári perben elhangzott, megállapitásait tekintve méltán kelthet közérdeklődést.

Dr. Csobaji Gyula földbirtokosnak, — tekintve nagy vagyonát és vállalatait — szüksége volt egy jogtanácsosra, aki az állandó ügyvédi munkákat elvégezze és segitségére legyen a földbirtokosnak ügyei elintézésében. Salgó László debreceni ügyvédet bizta meg a gazdaságával és személyével kapcsolatos ügyvédi teendők ellátásával és őt 1927 julius 1-től számitva 6 évre, mint jogtanácsost alkalmazta évi egy vagon buza tiszteletdij mellett. Kötelezte magát Csobaji Gyula dr. arra, hogy jogtanácsosának a készkiadásokat mindig megtéríti. Salgó pedig vállalta, hogy a szükséges ügyvédi munkákat pontosan, rendesen elvégzi megbizója utasitásának megfelelően. A megállapodás kimondta azt is, hogy a jogtanácsosi állás 1933 julius 30 előtt csak akkor mondható fel, ha az ügyvédi rendtartásban meghatározott vétkesség előfordul; más okból a megállapodás fel nem mondható.

Szakítás a földbirtokos és jogtanácsosa között

Salgó László három éven át működött, mint dr. Csobaji Gyula jogtanácsosa, közismert volt a jóbarátság is, amely megbizójához füzte. Annál nagyobb volt a debreceni ügyvédi kar csodálkozása, amikor hire futott, hogy Csobaji váratlanul megvonta a megbizatást 1930 nyarán Salgó Lászlótól. Különféle találgatásokkal próbálták magyarázni a történteket, de a szereplőkön kivül kevesen ismerték az inditó okokat.

Az a pör, amelyben dr. vitéz Kovách Elemér törvényszéki biró hozott itéletet, nyilvánosságra hozta a váratlan szakitás hátterét és inditó rugóit. A pört Salgó László inditotta meg azzal, hogy perelte dr. Csobaji Gyulát a szerinte indokolatlan és jogtalan felmondás miatt és követelte, hogy a felmondási időtől 1933 junius 30-ig számitva fizesse meg a tiszteletdiját, a ki nem egyenlitett készkiadásokat; összesen 8887 pengőt. Salgó László követelésére dr. Csobaji viszontkövetelést jelentett be és részletesen előterjesztette azokat az okokat, amelyeknek alapján jogosnak tartja az azonnali felmondást.

Igy indult meg a nagy per, melyben a törvényszék elutasitotta Salgó Lászlót követelésével, dr. Csobaji Gyula viszontkövetelésének pedig helyt adott.

Izgalmas tárgyalások, tanukihallgatás és iratok ismertetése során vivta harcát Salgó László, dr. Csobaji Gyulával. Salgó bizonyitani kivánta, hogy a jogtanácsosi állás felmondásához szükséges ok nincs meg, Csobaji ennek ellenkezőjét bizonyitgatta.

A biróság elsősorban azt igyekezett megállapitani, hogy Salgó László ügyvéd megbizójának dr. Csobaji Gyulának az érdekeit az ügyvédi tisztesség követelményeinek megfelelően képviselte-é és betartotta-é azokat a szabályokat, melyek az ügyvédet, megbizójával szemben való hüségre kötelezik.

Csobaji Gyula dr azt állitotta a biróság előtt, hogy őt ügyvédje Salgó László a készkiadásokra adott előlegek elszámolásánál, valótlan tények beállitásával, nagyobb összeg erejéig megkárositotta. A rendelkezéssel átadott összegeket, nem a célra, hanem saját hasznára forditotta. Igy nem adta át dr. Géber Mihály budapesti ügyvédnek a helyettesitési dijakat, a harmadfélezer pengőt. A ráhizott ügyek egyikében, megbizója érdekével ellentétben az ellenérdekü féltől is megbizást fogadott el.

Könnyü, vagy nehéz Csobajitól vásárolni?

Dr. vitéz Kovách Elemér törvényszéki biró a tárgyaláson elhangzott adatok alapján megállapitotta 20 oldalas itéletében, hogy amikor dr. Csobaji Gyula a tarcali házát áruba bocsájtotta, elment Csobaji jogtanácsosához, Salgó Lászlóhoz egy Weisz Herman nevü kereskedő és kérte, hogy tegye lehetővé részére a házvételt. Salgó azt válaszolta, hogy olcsón nehéz lesz a házhoz hozzájutni, mert dr. Csobajitól nagyon nehéz vásárolni. Vannak azonban olyan időszakok, amikor a földbirtokos megszorul, amikor pénzre van szüksége és akkor olcsón megkaphatja a házat tőle akárki. Salgó kijelentette, hogy hajlandó közölni, hogy mikor szorul meg pénz dolgában ügyfele, de ennek az eláru-lásáért 2000 pengőt kötött ki magának. Ebbe Weisz Herman bele is ment.

Most aztán Salgó László elment Csobajihoz s kérte, hogy adjon neki eladási megbizást 40,000 pengős árral. Ezt megkapta, mire elhivatta Weisz Hermant és 3 százalékos ügyvédi munkadij kikötésével szerzett tőle vételi megbizást 45,000 pengőre.

(A busás hasznot azonban nem sikerült megkapnia, mert közben Weisz Herman és Csobaji találkoztak, megtudták a két megbizás és a jutalékok ügyét s az ügyvéd kikapcsolásával, egymás között mindkettőjükre előnyösebben intézték el a dolgot.)

Ugyancsak sulyos megállapitást tett a biróság azokkal a készkiadásokkal kapcsolatban, amelyekkel a viszontkövetelés szerint Salgó tulfizettette ügyfelét.

Tényként állapitotta meg a biróság azt, hogy Salgó László ügyvéd a készkiadások fedezésére befolyt összegnek a terhére jóval nagyobb bélyegilletéket számitott fel, mint amilyent a pénzérték követelt és olyan beadvány bélyegét is szerepeltette a kiadások között, amely beadványt a birósághoz soha be nem adta.

A helyettes ügyvéd ki nem fizetett dijai

Csobajinak sok budapesti vonatkozásu ügyében dr. Géber Mihály fővárosi ügyvéd helyettesitette Salgó Lászlót. A helyettesitési dijakat Salgó pontosan felvette Csobajitól, azzal a megbizatással, hogy elküldi dr. Gébernek. Am — mint a biróság megállapitotta, a pénzt megtartotta magának. Dr. Géber sürgetéseire Salgó azt a választ adta, hogy dr. Csobajitól pénzt nem tud kapni és engedte, hogy dr. Géber pert inditson a pénzéért dr. Csobaji ellen is. Salgó László tehát, bár nem fizette ki a helyettesitési dijakat, azokat mégis elszámolta, mint tényleges kiadásokat.

A tényállások megállapitásánál a biróság nem vehette figyelembe Salgó Lászlónak azt az előadását, hogy ő a tarcali házeladásnál a dr. Csobaji érdekében járt el akkor, amikor Weisz Hermannal az ügyvédi dijlevelet megkötötte. Ugyancsak figyelmen kivül hagyta a biróság Salgó Lászlónak a bélyegérték különbségek készkiadásként való elszámolására vonatkozó előterjesztését is. Nem vették figyelembe azt az előadását sem, hogy ő dr. Géber Mihály ügyvéddel elszámolási viszonyban volt s jóhiszemüen tartotta magánál a pénzt, annál is inkább, mert ő nem kapott egyenes rendelkezéssel pénzt dr. Géber számára dr. Csobaji Gyulától.

Az itéletben kimondta a biró, hogy Salgó Lászlóval szemben az ügyvédi rendtartásban meghatározott vétkességi esetek fent forognak és dr. Csobaji, Salgó László jogtanácsosi megbizatását azonnali hatállyal alapos okokból szüntette meg és ezért Salgó Lászlónak a hátralévő szerződési időre járó dijait kiadni nem köteles.

— „Minthogy a tárgyalás adatai szerint Salgó László magatartásai az ügyvédi rendtartás és büntető törvények rendelkezéseit sérteni látszanak, — mondja az itélet — közlik az itéletet az ügyvédi kamarával, járásbirósággal, ügyészséggel és a jogerőre emelkedés után átadják az iratokat az ügyészségnek."

Kötelzték Salgó Lászlót arra, hogy dr. Csobaji Gyulának téritsen vissza 4544 pengőt, amit készkiadások cimén jogtalanul vett fel, annak kamatait 1931-től és 1200 pengő perköltséget.

Az itélet ellen Salgó László felebbezést jelentett be.

VARTA accumulátor és Service
Kovács Lajos-nál
Miklós ucca 9. • Telefon: 11-70

Szabványos
lőlapok
olcsón beszerezhetők
Nagy Károly és Társai
könyvnyomdájában
Ferenc József ut 49.
Telefon 20-18.

GÖRBE TÜKÖR

ARANYOS GYEREKSZÁJ

— Anyuskám, vettél magadhoz csokoládét, mielőtt elindulunk?

— Nem én. Miért kérded?

— Hátha sirni találok az uton...

ZENEÉRTŐ

A zenemükereskedésbe beállit egy ur.

— Kérem,— mondja a segédnek, — ajánljon nekem valami könnyü zongorakottát.

— Négykézre? — kérdi a segéd.

— De kérem, — feleli felháborodva az uriember, — mi vagyok én, majom?

LÁTOGATÁS A FEGYHÁZBAN

Látogató: Miért itéltek el három hónapra?

Fegyenc: Mert megvertem az anyósomat.

Látogató: Ez igazán kegyetlenség.

Fegyenc: Én is azt mondom. Egy hónap teljesen elegendő lett volna.

KÜLVÁROSI TÁNCMULATSÁGON

— Misi, vegye le azt a piszkos kesztyüt a kezéről.

— Igenis, Mancika.

A következő táncnál ujból megszólal a nő:

— Már az előbb kértem, hogy vegye le azt a piszkos kesztyüt.

— De, Mancika, ez már a kezem...

Boldog gyerekek, akik négyszer esznek naponta és nem sírnak egy karéj kenyérért

Látogatás a munkás szakszervezetek gyermeknyaraltatási akciójánál

A munkás szakszervezetek gyermeknyaraltatási akciója ismét megkezdte működését. A Nagyerdőben, a köztemető háta mögött ismét felhallatszik a gyermekek hangja, pajkos, vidám zsivajgása.

Több, mint százhusz gyermek játszik itt reggeltől estig, nem uri családok csemetéi, hanem szegény munkások, helyesebben munkanélküliek rongyos kis apróságai. Rongyosak ezek a gyermekek, megdöbbentően rongyosak, de vidám az arcuk és nevtő a szemük. Boldogok.

Boldogok, mert játszhatnak és mert van mit enniök. Ha odahaza volnának akkor szomoru volna a tekintetük és üres a gyomruk. A mai keserves világban ezek a szerencsétlen gyermekek a legszánandóbbak, akiknek nincs játékbabájuk, sem játékkatonájuk, akik nem kapnak ajándékba cukorkás dobozokat és csokoládés tortákat és akik hónapokon keresztül alig esznek ételt, éheznek, szenvednek és tönkremennek.

Az az egy hónap, amit kint töltenek a Nagyerdőn, az ad belépük életerőt, az önt belejük elevenséget és frisseséget.

Hat felügyelő gondozza őket, három férfi és három nő, azonkivül egy tanitónő oktatja a százhusz gyereket énekre és tornára. Be is mutatnak egy pár ritmikus tornagyakorlatot és a hercig és kedves fiatal tanitónő hegedül hozzá.

Szavalni és énekelni is tanulnak. Szinte az egész erdő beleborzong, amikor e vánnyadt gyermekek ajkáról felsikolt a vers:

„Amig más gyermekek szórakoznak,
mi addig odahaza őrizzük a házat,
mert szüleink dolgoznak."

Mindjárt hozzátehetjük azt is, hogy ezt a verset — amely lehet, hogy nem is igy van egészen pontosan — még a régi világban irhatták. Mert ma már nem szükséges őrizniök a házat, a szüleik ugysem dolgoznak. Csak szeretnének.

Négyszer kapnak enni odakinn napjában. Négyszer! Akadt is gyerek, aki nem birta elviselni a napi négyszeri étkezést. Megártott neki. Nem volt hozzászokva. Odahaza hetenkint étkezett négyszer...

Regelire tejet kapnak kenyérrel, uzsonnára juhturós vagy mézes kenyeret. Délben pedig főzeléket és tésztát esznek. Jó sokat, mindegyik amennyit akar. Délután pedig megint tejet és kenyeret.

Reggel nyolckor mennek ki a gyerekek és ott vannak egészen délután hatig. A felügyelők, illetve felügyelőnők minden fizetés nélkül, teljesen önzetlenül vigyáznak a kicsinyekre.

Most egyébként házépitőversenyt rendeznek. Leányok és fiuk egyforma szorgalommal és odaadással dolgoznak kis mohából épitett házaikon, mert értékes játékot kap az, aki a legszebb házikót épiti fel. Érdekes, hogy a legszebb házak a kislányok táborában láthatók, akik virágokkal és növényekkel ugy feldiszitették a sokszor méter nagyságu moha-házakat, hogy azok csaknem tényleg egy kis villának néznek ki.

Egy hónapig tart ez az akció, mert annyi időre futja a pénzből. Havonta 1500 pengő körül van a 120 gyermek ellátási költsége és ez az összeg majdnem teljes egészében a szegény munkások filléreiből tevődött össze. Debrecen városa csupán 250 pengővel járult hozzá az idén az akcióhoz, mig tavaly 400 pengős segélyt adott. A szociáldemokrata párt vezetősége most is kérte, hogy legalább 150 pengőt adjon még a város, de a kérést elutasitották azzal, hogy a városnak nincs rá fedezete.

De nem is ezért panaszkodik az akció veztősége. A legnagyobb méltánytalanságnak azt tartják, ami a fürdőzés ügyében történt. Azt kérték ugyanis a városról, hogy engedjék meg a gyermekeknek, hogy kora hajnalban, amikor még alig-alig vannak látogatók a népfürdőben, egy órát fürödjenek. A város azonban ezt a kérést is elutasitotta s csupán abba volt hajlandó belemenni, hogy hetenkint egyszer fürödhessenek egy órára a gyerekek — fejenkint tiz fillérért.

No, de ezen is tultették magukat. Ezek a szegény kis gyerekek nem is nagyon bánják, ha nem kell fürdeniök. Inkább eljátszák azt az időt is. Mert érzik és tudják azt, hogy csak ez az egy hónap áll a rendelkezésükre. Aztán mehetnek vissza megint egész napra szüleik odujába, a kicsiny és piszkos falak közé, a teritetlen asztal mellé, a nélkülözések közé éhezni és rongyokkal takarni be vézna testüket, talpnélküli cipőkben járni, az apa panaszát és az anya sirását hallani.

Most legalább boldogok. Játszanak és négyszer esznek egy nap. És még csak nem is kell sirni egy karaj kenyérért!...

(remény)

HA valamit el akar adni,
keres valamit,
lakása van kiadó,
lakást keres,
üzleti forgalmát akarja lenditeni
hirdessen
a Független Ujságban.

Vécsey Leó fordítása

54

A barna, sovány kar és sarlóalaku csillogó kést emelt fölém. Egyetlen mozdulat életembe került volna; biztos vagyok benne, hogy ennek a félelmetes fegyvernek egyetlen lendületével könnyedén levághatta volna a fejemet.

— Smith! — suttogtam rekedten. — Ne nézz hátra. Az Istenért, tartsd jól szemmel őt! Mögöttem egy bandita áll, torkomnak szegzett késsel!

Ekkor először történt, hogy Smith keze megreszketett. De pillantását nem vette le dr. Fu-Manchu gonosz, érzéketlen arcáról. Csak erősen összeszoritotta fogait, ugyhogy az erek kidagadtak az arcán.

Azt hiszem, hogy a rettenetes felfedezésemet követő csend csak néhány percig tartott, de egész örökkévalóságnak tünt nekem. És lüktető agyamon átvillant a gondolat: a leány elárult minket!

— Azt hitték, egyedül vagyok? — kérdezte Fu-Manchu. — Igen, én csakugyan egyedül voltam.

Ugy. És mikor beléptünk, mégsem látszott semmi félelem ezen a közönyös sárga arcon.

— Ám hüséges szolgám követte magukat, — tette hozzá. — Hálás vagyok neki érte. Azt hiszem, én jártam jobban, Mr. Smith?

Smith nem válaszolt. Sejtettem, hogy valami gyors megoldáson gondolkozik. Fu-Manchu megmozdult, hogy megsimogassa a selyemmajmot, amely hizelegve a vállára ugrott és onnan vicsoritotta felénk a fogait.

— Még ne mozduljon! — kiáltott rá Smith. — Figyelmeztetem!

Fu-Manchu ujra fölemelte a karját.

— Szabad kérdeznem, hogy fedezték fel ezt a helyet? — érdezte.

— Ezt a hajóroncsot hajnal óta figyeljük, — hazudozott merészen Smith.

— Ugy? — A doktor hártyás szemei pillanatra felfénylettek. — És mégis arra kényszeritettek engem, hogy felgyujtsak egy házat és foglyul ejtették egyik emberemet is. Gratulálok önöknek. Bizonyos ugyan, hogy az a leány nem árulna el engem, még ha skorpiókkal kinoznák, akkor sem!

A nagy, villogó kés olyan veszedelmesen a közelségembe került, hogy alig lehetett volna egy vékony papirlapot becsusztatni a penge és a nyakam közé; a szivem még vadabbul dobogott, mikor ezeket a szavakat meghallottam.

— Van egy inditványom, — szólt Fu-Manchu. — Ha nem csalódom, maguk egyáltalán nem hisznek az én szavaimnak?

— Nem! — felelte határozottan Smith.

— Éppen ezért — folytatta a kinai —, nekem kell megbiznom az önök szavában. Hogy a hajón kivül milyen és mennyi segitségük van, én azt nem tudom. Azt hiszem, maga éppen olyan keveset tud az én segélyforrásaimról. Tehát mondjuk: az én burmai barátom és dr. Petrie elől elindulnak; mi ketten majd követjük őket. Kimegyünk a partra, az ingoványba, mondjuk, vagy háromszáz yardnyi távolságra. Akkor önök leteszik pisztolyaikat a földre és szavukat adják nekem arra, hogy otthagyják. Biztositanak engem arról, hogy semmiféle támadást nem intéznek ellenem, amig ide visszafelé jövök. Én hü szolgámmal együtt visszavonulok, otthagyom önöket szabadon, tegyenek, amit akarnak. Rendben van?

Smith habozott. Azután megszólalt:

— De ez a bandita is otthagyja majd a kését.

Fu-Manchu ismét elmosolyodott, szokott ördögi mosolyával.

— Helyes. Menjek én előre?

— Nem, — mondta Smith. — Először Petrie és a bandita, azután maga és utoljára én.

XXXII. FEJEZET.

Az egyezség és a menekülés.

Fu-Manchu egy szót szólt a banditának és mi elhagytuk a kabint és abban a sorrendben megindultunk a fedélzet felé.

— Dr. Petrie, önnek is meg kell igérnie, hogy megtartja a feltételeket, — szólt Fu-Manchu.

— Igérem, — mondtam és a szavaim csak ugy fojtogatták a torkomat.

Felkapaszkodtunk a mozgó, himbálódzó létrán; egymásután elérkeztünk a révgáthoz és kijutottunk a sikságra. A lábaink körül, hol előttünk, hol mögöttünk, ott ugrándozott a selyem-majom. A bandita, aki csak szines ágyékruhát viselt, mellettem haladt és cipelte hatalmas kését és oldalt minduntalan rám nézett véraláfutásos szemeivel. Merem mondani, hogy őszi holdfény még sohasem világitott különösebb jelenetre ezen a parton.

— Itt elválunk, — mondta Fu-Manchu és egyetlen szót szólt szolgájának.

A haramia ledobta kését a földre.

— Kutasd át őt, Petrie, — szólt Smith. — Hátha másik fegyver is van még nála?

(Folytatjuk.)

Tiszántúli Közgazdaság

Alkony borult a cipőre...

Télen a hócipő teszi tönkre a cipőkereskedő szezonját — hát nyáron micsoda?

Piac uccai üzleti körutamon e héten a cipő-szakma tanulmányozásába mélyedtem. Elsőrendü közszükségleti cikk a cipő. Az emberek mezitláb születnek, alusznak és halnak meg, különben mindennek szüksége van cipőre. Igazság szerint tehát a cipősboltnak örök konjunktúrája van, nem kimondottan idényhez van kötve a forgalma.

A cipőkereskedő mégis tele van panasszal. Árut bőven, sőt olcsón lehet szerezni, de nagy a versengés az üzletek között és a cipő ára a legmélyebb pontra süllyedt. Aztán meg az emberek is kitalálják a módját annak, hogyan lehet spórolni a cipővel.

A CIPŐ VISELÉSRE ALKONY BORULT

Nyáron cipő helyett az olcsó szandált viselik. Kellemes viselet és nem is kerül sokba. A szegényebb néposztály még ezt is megspórolja, mert mezitláb jár. A kettő között az arany középutat a rongyos és lyukas cipő jelenti, nyáron ez is jó, akinek ujra nem telik. Még az se nagy baj, ha a lyukas talpon keresztül beszivódik egy kis esőviz.

Télen lenne az igazi cipőszezon, amit azonban erősen kontreminál az olcsó hócipő. Az általánosan viselt hócipő alatt rendszerint félretaposott sarku, lyukastalpu cipő huzódik meg. A hócipő mindent eltakar és ezzel nagy kárt okoz a kereskedőnek, cipésziparosnak egyaránt.

A bálok halálával a báli cipőknek is befellegzett. A háboru előtti időkben a farsang sokat jelentett a cipőkereskedőknek. A báli cipők különlegesen izléses darabjai pompás kirakatokat mutattak és a mutatós, de annál kevésbé tartós báli cipő alig birt ki többet egy áttáncolt éjszakánál. Férfiaknál szinte elengedhetetlen volt a lakkcipő, amelyért pedig sem a gyár, sem a kereskedő nem vállalt felelősséget. A 20 koronás lakkcipő a táncos ifju lábáról darabokban vált le reggel. Lehetett dobni a szemétbe.

— Könnyebb volt a pénzhez jutni, kevesebben is álltunk a piacon és sokkal nagyobb haszonra dolgoztunk, mint ma — sóhajtozott a kereskedő, akinek üzletébe augusztus elsején befészkeltem magam, hogy közvetlen szem- és fültanuja legyek a cipőszakma „gyönyöreinek".

NEHÉZ INDULÁS, NEHÉZ FOLYTATÁS

Reggel üzletnyitás után bőven volt idő a diskurzusra, amelyből a fent elmondott tanulságos igazságokat szürtem le. Szellőztetés, porolás, rakosgatás a személyzet nyitás utáni bemelegitő munkája, de a hangulat is álmos és ideges. Az üzlet vevők nélkül tulságosan rideg, olyan, mint egy temető.

Az első vevő egy szállodai szolga. Valami soha nem hallott cipőtisztitószert kér, de természetesen nem talál. Mást ajánlanak helyette, a szolga azonban nem meri elvinni, mert tulajdonképpen nem ő a vevő, hanem a szállodai vendég, akinek a különleges szerre szüksége van.

— Ez a hónap is jól kezdődik — boszszankodik a kereskedő, aki mint mindenki más, szintén babonás. — Kedvem lenne becsukni a boltot — füzi még hozzá ráadásul. A személyzet igyekszik megvigasztalni.

Már 9 óra körül jár az idő, amikor a második vevő átlépi az üzlet küszöbét. Falusi család: férj, feleség, nagyleány és nagyfiu. Nehéz lenne eltalálni, hogy négyőjük közül melyik a vevőjelölt. A kereskedő bizalmatlanul fogadja őket, az elegáns üzlet más vevőkre van alapitva.

A falusi magyar a „küldöttség" szónoka:

— Az anyjukomnak kéne egy pár cuggos lábbeli, de jó kényelmes legyen, mert bütyök van a lábán.

A segéd a főnökre néz, aztán sug a fülébe valamit. Mintha azt magyarázná, szemforgatással és taglejtésekkel alátámasztva, hogy kár a fáradtságért. Ha meghallják, majd az árat, ugyis kiszaladnak. A falusiak bizonyára eltévesztették az üzletet.

A szokásos torturát megelőzendő, a segéd előbb szép szóval igyekszik felvilágositani a vevő családot.

— Van olyan cipőnk, amilyen a néninek kell, de csak egész finom minőségben. Nem baj?

— Hát ha finom, az nem baj, csak drága ne legyik — válaszolja nyugodtan a férj. A többiek némán hallgatják a párbeszédet, egy szavuk sincs hozzá.

Megkezdődik a munka. A nénit a székbe tessékelik és mindkét lábára felpróbálják a 39-es számu cuggos cipőt. A néni mozgatja a cipőben lábujjait, járkál a szőnyegen, minden szem rajta csüng. Diadalmas mosoly ül a kereskedő arcára. A cipő már megfelel, de mi lesz az árával?

A nénit kérdezik most már a gyerekek is. Nem szorit a cipő? Nem fáj a bütyök? Kényelmes-e járás közben? Minden válasz megnyugtató.

— Oszt mi vóna az ára ennek a cipőnek? — kérdezi megint csak a férj.

— 14 pengő 50 fillér.

— Na de tetszik abból engedni, mert igy méreg drága.

— Mi nem engedhetünk, nálunk előirt szabott árak vannak. Egy fillérrel sem kérünk többet érte. Ki is van irva, tetszik látni „szabott árak".

— Hát azt csak ugy szokták irni, meg mondani, de mégis mindenütt engednek a kimondott árbul. Ha tisztességesen megigéri az ember, ide kell azt adni.

— Nálunk csak tisztességes árak vannak, igy a vevő jár jobban, mert nem csapódik be. Alkudós üzletekben sohase lehet tudni, mikor csapják be az embert.

Igy folyik a vita negyedórán keresztül, mig végül a vevő is belátja, hogy itt minden alku és ékesszólás hiábavaló.

— Akkor hát tessik félretenni a cipőt, mert nincs nálunk annyi piz, majd később bejövünk érte.

A vevők elmennek. A kereskedő dühöng, a cipőt visszateszi helyére, biztosan tudja, hogy a falusiakat nem látja viszont többé.

KOMOLY VÁSÁR IS AKAD

Később azért jönnek komoly vevők is. Fixfizetéses tisztviselők, alkalmazottak, akik elsején jutnak pénzhez. Női és gyerek cipők találnak gazdára. Aránylag könnyen megy a vásár, alku nélkül. Délig 16 pár cipővel apad a raktár.

Délután következik a nap meglepetése: visszajön a falusi család. „A félretett" cipőt kéri. A kereskedő szégyenkezve veszi elő helyéről a cuggos cipőt, a falusi magyar észreveszi, hogy nem várták vissza. Nem szól csak szemrehányóan pislog. Aztán fizet. Százpengőssel. A kereskedő még nagyobb zavarban van. A nagyfiu veszi át a csomagot, a bucsuzkodás udvariasabb, mint a fogadtatás volt.

— Egészséggel tessék elviselni! Legyen máskor is szerencsénk! Minden jót kivánok!

Kereskedőnek lenni: türelemjáték. És még egyet: nem mindig ruha teszi az embert.

Országos vásárok

Augusztus 6-tól 13-ig az országos vásárokat a következő helyeken tartják:

Augusztus 6. Vasárnap: Abádszalók.

Augusztus 7. Hétfő: Adánk, Balassagyarmat, Eger (havi), Érd, Kalocsa, Kenderes, Kétegyháza, Komárom, Mekényes, Mezőkeresztes, Nádudvar, Nagycsákány, Nagykapornok, Örkény, Pápóc, Pásztó, Pécs, Rajka, Rakamaz, Sajószentpéter (havi), Sárkersztur, Sárvár, Somogysárd, Sopron, Sümeg (havi), Üllő, Vaja, Várpalota, Velence, Veszprém (alsóvárosi), Zalaszentiván.

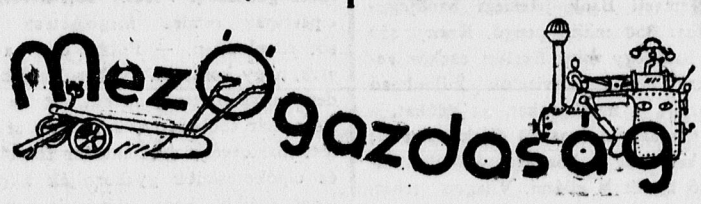
Augusztus 8. Kedd: Gönc, aKlocsa, Kerkaszentmiklós, Mihályi, Nagybörzsöny, Pásztó, Sátoraljaujhely, Sellye Sóskut.

Augusztus 9. Szerda: Csorna (havi) Hedrehely.

Augusztus 10. Csütörtök: Berettyóujfalu, Berzence, Bő Csabrendek, Devecser (havi), Dömsöd, Győrszentmárton, Kecskemét, Kiszombor, Lövő, Mélykut, Nagyberki, Szentdienes, Szentgyörgyvölgy, Tiszapalkonya (pót), Tolna, Vasvár.

Augusztus 11. Péntek: Derecske, Gyoma, Kaposmérő.

Augusztus 12. Szombat: Gyoma. Makó.

Gabonaértékesítés és pénzhiány

A hitelpolitika gyökeres reviziója, a pénzhiány kiküszöbölése tudná csak a nemzet és a gazda javára megoldani a gabonaértékesítést

Irta: zsarolyáni SZEKERES ENDRE dr.

Aratás és cséplés idején tengernyi dolga van a gazdának. E nagy munkák mellett is azonban felüti fejét a gond: az értékesités gondja. A gazdára nézve sohasem volt közömbös, hogy milyen árban tudja értékesiteni a föld terményeit. Volt idő, amikor a magyar gazdának nem kellett törnie a fejét, hogy miként értékesitse munkájának gyümölcsét. Amióta azonban megváltozott Európa arculata s ezáltal piacaink elvesztek: a gazda értékesitési gondjai is megsokszorozódtak.

Ilyen körülmények között azt hinné az ember, hogy az állam, valamint a különböző pénzintézetek, hitelszövetkezetek mindent elkövetnek a mezőgazdasági termények előnyös értékesitésére. A mezőgazdasági terményeknek, főleg a gabonafélék értékesitésének lebonyolitására nagyösszegü pénzre van szükség. Lássuk: vajjon a Nemzeti Bank elegendő pénzösszeget bocsát-e a közgazdasági élet rendelkezésére a gabonafélék értékesitésének keresztülvitelére?

A legutóbbi termésbecslés adatai szerint:

buzából	23,000,000 q
rozsból	9,000,000 q
árpából	7,000,000 q
zabból	3,000,000 q
összesen:	42,000,000 q

termésünk van.

Ennek a termésmennyiségnek átvételére, illetve értékesitésére igen nagyösszegü pénzre volna a forgalomnak szüksége. A valóságban azonban ennek az összegnek csupán csak egy részére van szükség, minthogy e termésmennyiségnek jelentékeny hányada egyáltalán nem kerül piacra.

Számitásunk szerint a: 23 millió q buzatermésből nagy átlagban 10.5 millió q buza nem kerül a forgalomba. Ez a mennyiség kell: vetőmagra, kommencióra és a falusi nép élelmezésére. Rozsból is legalább: 5.4 millió q az a mennyiség, amely mint vetőmag, mint kommenció és mint a falusi nép piacra nem kerülő élelme lemarad a forgalomból. Árpából átlagban: 3.5 millió q és zabból pedig körübelül: 2 millió q az a mennyiség, amely szintén lemarad a piacról.

Ezek szerint buzából piacra kerülő mennyiség: 12.5 millió q s ennek métermázsáját átlagosan: 12 P-vel számitva, magának a buzának forgalombahozatalára: 150 millió pengő kell. Rozsból piacra kerül: 3.6 millió q, ennek egységára: 9 P s igy forgalombahozatalára: 32.4 millió pengő szükséges. Árpából piacra kerül: 3.5 millió q, egységára: 7 P, ennek értékesitésére: 24.5 millió pengő kell. Vé-

Iparosók, kereskedők
rendelőket, vevőket találnak, ha lapunkban
hirdetnek!

Saját érdekében

csak arra kérjük, hogy téli tüzelő anyag beszerzése előtt kérjen ajánlatot

PROHÁSZKA ÉS TÁRSA cégtől

Bethlen ucca 44. — Telefon 11—61.

Elsőrendü bükk, tölgy, akácfák, hazai szenek.

gül zabból picra kerül: 1 millió q, egységára: 7 P s ennek forgalombahozatalára: 7 millió pengő szükséges (Budapesti paritásban).

A gabonafélék itt felsorolt mennyiségének teljes eladására a forgalomnak tehát összesen: 214 millió pengőre volna szüksége. Minthogy azonban a magyar gazda az aratás utáni első három hónapban nagy átlagban termésének csak 70 százalékát hozza piacra, ennélfogva a felsorolt gabonafélék aratás utáni értékesitésére: 150 millió pengő szükségeltetik.

Ezek után vizsgáljuk: vajjon a Nemzeti Bank képes-e a közgazdasági élet, illetve a gabonaértékesités számára elegendő pénzmennyiséget rendelkezésére bocsátani?

A Nemzeti Bank jelenlegi bankjegyforgalma: 350 millió pengő. Ezen 350 millió bankjegy mint fizetési eszköz segitségével kell a tisztviselők különböző kategóriáit, a munkásokat, az adókat, a házbért, szállitási (vasuti) dijakat fizetni; ebből kell még a közgazdasági élet különböző hitelit is ellátni. Világos tehát, hogy a Nemzeti Bank fenti: 350 milliós bankjegymennyiségből a gabonaértékesités finanszorizására elegendő pénzmennyiséget a forgalomnak sehogy sem képes rendelkezésére bocsátani.

A Nemzeti Bank deflációs politikája tehát évek óta a gabonafélék értékesitését olyan bizonytalanság elé állitja, amely nemcsak a gazdára nézve jár sulyos veszteséggel, de a fogaysztóknak is csak kárt okoz. Aratás után a pénzpiac igénybevétele rendszerint felduzzad, a termelés átvevője: a malom, a gabonakereskedő és szövetkezet a nehezen megszerzett drága pénzen kényszerül a gabonát átvenni s a kamat, melyet elszednek tőle, lenyomja a gazdának fizetett árakat s egyben ugyanannyival növeli az átvételi költségeket. Ez az összébbszorult hitel a gabonakereskedők nagy és komolyabb részét óvatosabbá, sőt bátortalanabbá teszi, igy a verseny is lanyhábbá és a kereslet tartózkodóbbá válik, ami által a vidéki piacokon s fönt a fővárosi nagy piacon is monopoliumos spekuláció és árdiktatura állhat elő.

Másik oldalon viszont a gazda jobban, mint bármikor, előbb szeretne tuladni terményein. A gazdát az aratás utáni gyors pénzszerzésre nemcsak az előző inséges esztendők gazdasági terhei hajszolják, de rákényszeritik a nagy adók és nagy kamatterhek is. Igy a gazda sietségében megnöveli a torlaszt, holott a deflációs pénzpiac még a normális lebonyolitástis csa k éppen, hogy birná.

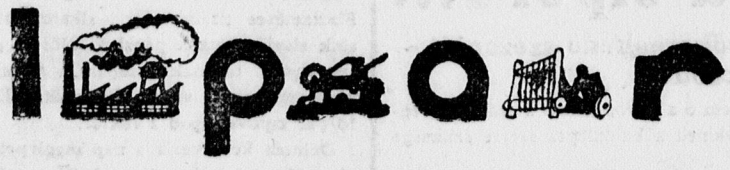
A mai nagy pénzhiányon s ezzel kapcsolatban az alacsony gabonaárakon tehát sem a boletta, sem pedig az ingójelzálog (1930. évi XXII. t.-c. boletta törvény) intézménye nem sokat segit; egyedül csak a Magyar Nemzeti Bank pénz- és hitelpolitikájának gyökeres reviziója tudna segiteni. Nagyamgyarország mai területén: 600 millió aranykorona bankjegy volt forgalomban, ami a pénz értékcsökkenését véve figyelembe, átlag: 900—1000 millió pengőnek felelne meg.

Jelenleg a magyarországi bankjegyforgalom fejkvótája csak: 40 P, mig Franciaországban: 430 P, Angliában: 160 P, Ausztriában pedig: 108 P. E nagyfoku pénzszüke adja tehát magyarázatát a mai tulalacsony gabonaáraknak.

A Nemzeti Bank bocsásson tehát elegendő bankjegyet a különböző hitelintézetek rendelkezésére, hogy ezek megfelelően táplálni tudják pénz- és hiteleszközökkel a közgazdasági élet nagy termelési ágait. Elegendő tőke rendelkezésre bocsátásával kiváltkép a mezőgazdaság lesz képes arra, hogy a mai parlagon heverő munkaerőket foglalkoztassa, hogy ezáltal az egyre szegényedő társadalmi osztályoknak jobb megélhetést és nagyob jövedelmet biztositson.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Buza 8.00—7.80 és boletta, rozs 5.00 —4.50—4.20 és boletta, árpa 5.50—5.20, zab 6.00—5.80, tengeri 6.80—6.20, lucerna 3.20—3.00—2.80, széna 3.00—2.80, lóhere 3.00—2.80, bükköny 1.70—1.50, alomszalma 1.80—1.60, ágyszalma 2.00.

A cipész iparosok sérelmei

Irta: HOROVITZ VILMOS,
a debreceni cipész szakosztály elnöke.

A cipész iparosok száma hihetetlen módon nő, ugy, hogy jelenleg Debrecenben 550 cipésziparos van, mig egy évvel előbb még alig 460 volt. Ezen nagy létszámszaporulat nem azért van, mert a cipészipar rendes rendes megélhetést nyujt, sőt ellenkezően. Főbb oka a mai rossz gazdasági viszonyokon keresztül a cipészipar rendes megélhetést nyujt, sőt ellenkezően. — Főbb oka a mai arra, hogy kontárok gyakorolhatják, minden szakképzettség nélkül ezt az ipart. És a már többször országszerte sérelmezett ipartörvény rendelkezése folytán bőr és cipőkereskdők gyakorolják a cipészipart anélkül, hogy tudnának egy cipőt megcsinálni, vagy sok esetben csak fogalmuk volna annak elkészitéséről. Az ilyen módon a cipésziparban dolgozó kereskedők, keresnek és találnak is maguknak rászoruló iparost „strómannak", akinek a fedezete mögött elveszik a szakképzett cipész iparosok és családjuk szájától a kenyeret, azzal, hogy a még fogyasztóképes kevés rendelőtől felvállalják nemcsak az uj, de még a javitási munkát is. Ezért a szakképzett cipésziparosoknak maguknak sincsen munkájuk, nemhogy még cipészmunkást tudnának alkalmazni. Igy a munkanélküliek száma is folyton nő, amely tömeg létségbeesésében kénytelen, ha van rá pénze, az ipart kiváltani, vagy több esetben anélkül munkát vállalni bármilyen módon és áron s minden közteher viselése nélkül. Ezen jelenségek sajnos odavezettek és még inkább odavezetnek, hogy e szakmában nyomorgó iparos megszünt és még inkább megszünik közteherviselő adó alany lenni, mert családjával együtt minden igényről lemondva, a száraz kenyéret sem tudja megkeresni. Igy az államnak is sulyos kárt okoz ez az ipartörvény az adófizetés terén, mert a kereskedők nem viselik a cipő termelésével járó közterheket. Mert, mint emlitettem iparigazolvánnyal rendelkező „bérmunkásokkal" végeztetik el a munkát és e munkások után sem kereseti adót, sem pedig OTI járulékot nem fizetnek, de még az üzemi költségtől is mentesitik magukat. Persze az az iparos „bérmunkás" nem tudja, — mert nincsen is miből megfizetni a rá kivetett adót, de sok esetben még a lakbérét sem tudja fizetni. Igy ezek a kereskedők sulyos konkurrenciát támasztanak a közteherviselő szakképzett cipésziparosoknak.

Egy másik sulyos sérelme a cipésziparosoknak a bőr árak szinte hihetetlen drágitása, amely alsó bőr anyagnál eléri a 20, felső bőröknél a 40 százalékot. Ezt a nagy áremelést nem tudjuk semmiképen a mai fogyasztóképtelenségben áthárítani a rendelőre. Persze nem hallgathatjuk el itt sem a cipőkereskedők helytelen eljárását, (tisztelet a kivételnek) miszerint a kirakatikat megrakták kiselejtezett, hiányzó számu, régi árukkal (melyek nagyobb részben nem egészen megbizható minőségüek) elképzelhetetlen olcsó árakkal. Mig a jobb minőségü forgalmu cipőkre vagy egyáltalán nem vagy alig észrevehető módon irják ki az árat. Mindezek hozzájárulnak a fogyasztóközönség ellenünk való hangolásához. Nem akarjuk a kereskedőket megkárositani, de elvárjuk azt, hogy ne támasszanak ily módon egyenlőtlen konkurrenciát az amugy is sulyos gondokkal küzdő, munkanélkül levő cipésziparosoknak.

Meg kell még emlékeznem a közszállitások helytelen lefolyásáról ,illetve odaitéléséről. Sajnálattal kell konstatálni azt, hogy a szakmánkhoz tartozó városi munkák elkészitésére bár hirdet a város versenytárgyalást, de ez, sajnos, a közelmult években leginkább arra volt jó, hogy a szállitási pályázaton résztvevők a pályázattal járó illetéket leróják. De a kiirt munkát egy és ugyanaz a cipésziparos kapta meg, pedig sok iparos talán a családjától vonja el a kenyérre valót, hogy a pályázati illetéket megfizetve, résztvehessen a pályázatban azzal a reménnyel, hogy hátha megkapná a kiirt munkának legalább egy részét is. De szomoruan tapasztalja, hogy ujra és ujra csalódott.

Abban a reményben irtam ezt a cikket, hogy a sok sérelmek közül a jelenleg emlitettekre illetékes tényezők is végre felfigyelnek és segitségünkre lesznek annyi idő után.

Hűtlenség házasság előtt és házasság után

Irta: DR. BALÁZS JENŐ ügyvéd

Joggyakorlatunk szerint a hütlenség, ha azt a házasság jogi fennállása alatt — akár a férfi, akár a nő követi el — bontó okul szolgál. Akkor is, ha bármi oknál fogva, vagy bármelyik fél hibájából bekövetkezett különélés alatt követtetik el, mindaddig, mig a házasság birói-lag felbontva nincs. Tehát ugy az együttélés, mint a különélés alatt, addig, mig a házasság jogilag fennáll, mindkét házasfél egymásnak hüséggel tartozik.

Sőt a joggyakorlat szerint nemcsak a pozitiv hütlenség a bontóok, hanem minden olyan magatartás, amely a házassági hüséggel nem egyeztethető össze, olyan viselkedés, ami a házasfél erkölcse iránt jogos gyanu keltésére alkalmas és jóhirnevére árnyat vethet.

A nő pl. ha jogos okkal is otthagyja az urát és különél, vagy ha az ura hagyta ott őt jogos ok nélkül és köztük, vagy nincs folyamatban házassági bontóper, vagy ha van is, de a házasság még felbontva nincs,

nemcsak, hogy nem követhet el házasságtörést, de senkinek nem fogadhatja olyan módon az udvarlását, vagy jóhirnevét rontó következtetés volna vonható.

A férj brutális viselkedése, vagy hütlensége folytán különélő nő tehát nemvigasztalhatja magát a legkisebb kifogás alá eső módon sem, ha nem akarja, hogy az ő terhére is bontóok létesüljön és hogy a javára esetleg megitélt ideiglenes nőtartást esetleg elveszitse. A férj viszont, ha ártatlan is a különélésben, mert arra a nő adott okot, szintén

nem vigasztalódhat mindaddig, amig a házasságot birói itélet fel nem bontja.

Ebben a teikntetben egyforma szigorusággal kötelezi hüségre a törvény egyformán mindkét felet.

A hüség kérdésének jelentősége nem is a házasság fennállása alatt annak jogerős felbontásáig mutat különösebb érdekességet, hanem a házasság megkötése előtti és a házasság felbontása utáni időben. —

A házasság megkötése, sőt az eljegyzés előtti időben, amikor **m é g n e m** tudja sem a férfi, sem a női, hogy kihez kell hünek lennie és kit csal meg, ha viszonyt kezd valakivel és a házasság felbontása utáni időben, amikor tehát **m á r n e m** tartozna házastársi hüséggel egymásnak a felek. Tulajdonképen tehát nem is a másik házastárs elleni hütlenség, hanem magával a házasság eszmei tartalmával szembeni hütlenségről beszélhetünk ezen esetekben. Mintahogy ezeket a viselkedéseket sem a törvény, sem a gyakorlat hütlenségnek nem nevezi.

A házasság előtti hütlen nemi magatartások nem házassági bontó (váló) okok,

hanem u. n. megtámadási okok, amelyek alapján a tudomásra jutástól számitott egy évi határidő alatt a házasságot megtámadni és ennek folytán érvényteleniteni lehet. Bontó, illetve váló okok u. i. csak a házasság fennállása alatti magatartások lehetnek.

A törvény kifejezetten rendelkezik a női előzetes hütlenség következményeiről, amikor azt mondja, hogy **t é v e d é s** miatt a férj megtámadhatja a házasságot, ha a felesége a házasságkötéskor mástól házasságon kivül teherbe volt ejtve és ezt a férj nem tudta. Ez az eset világos. Ha azonban nem volt teherbe ejtve a házasságkötés idején, hanem azt megelőzőleg esetleg már igen régen, teherben volt, sőt szült idegentől, vagy ha teherbe ejtés nélkül viszonya volt a nőnek a házasságkötés előtt, vagy már elvált asszony volt, de ezt elhallgatta,, ezekben a férj megtámadhatja-e a házasságot? És a férjnek a házasságkötés előtti viszonya miatt különösen törvénytelen gyermekek léte esetén a nő megtámadhatja-e a házasságot?

Idevonatkozólag a törvénynek egy általános rendelkezése van. Azt mondja u. i., hogy **m e g t é v e s z t é s** miatt

akkor támadható meg a házasság, ha a megtévesztés a házastárs lényeges személyi tulajdonságaira vonatkozik és ha a megtévesztést a másik házastárs tudva idézte elő, vagy tudta a megtévesztést, amely egy harmadiktól ered. Itt csak egy kibuvó van, t. i. hogy

nem támadható meg, ha alaposan feltehető, hogy a másik fél ezek tudatában is megkötötte volna a házasságot.

Ez azonban egy többé kevésbbé labilis védekezés volna.

A házasság előtti nemi magatartás bizonyos körülmények között olyan lényeges személyi tulajdonság, amelynek elhallgatása, tehát e tekintetben a másik fél megtévesztése, ok a megtámadásra.

A nő részén az első kérdés az lehet, hogy a nemi érintetlenség hiánya megtámadási ok-e? Erre az állandó birói gyakorlat nemet mondott, de ugy, hogy ez a körülmény magában véve még nem ok. Sőt egy Kuriai határozat szerint, amikor a nő elvált volt és ezt ujabb férjhezmenetelénél elhallgatta, ezt sem vette megtámadási oknak. Egy régebbi határozat

azt sem tartotta megtévesztésnek, amikor a nő a házasság előtt évekkel idegen helyen gyermeket szült és ezt elhallgatta.

1931-ben azonban a Kuria ezzel ellentétesen szigoru gyakorlatot kezdett. Fenntartotta ugyan azt, hogy maga a nemi érintetlenség hiánya még nem megtámadási ok, de egy olyan esetben, amikor a nő házasságkötés előtt évekkel, hosszabb ideig valakinek udvarlását fogadta, két éven át őt betegségében lakásán meglátogatta és ápolta, majd lábadozásakor Abbáziába kisérte és vele ott egy hónapig egy szobában lakott,

ezt „nemi érintkezéssel párosult szerelmi viszonyt" oly erkölcsi hibának teknitette, amelynek elhallgatása megtámadási ok.

Ez évben pedig, egy olyan esetben, amikor a nőnek évekkel ezelőtt idegen helyen több férfivel viszonya volt és egyiktől törvénytelen születésü gyermeke volt,

hiába viselkedtt teljesen kifogástalanul a házasságkötés után, ez előéletének elhallgatását megtámadási oknak vette.

Érdekes, hogy az utóbbi esetben tisztán formai okokból — mert az érintetlenség hiányát magát, mint okot nem panaszolták — maradt adós a Kuria annak a kifejtésével, hogy miért nem ok maga az érintetlenség hiánya és miért ok az azzal logikus összefüggésben levő nemi összeköttetés elhallgatása.

Érdekes, hogy az ujabb szigorubb álláspont összeesik a háboru utáni korszaknak szabadbb nemi éleviszonyaival, a nők ilyenarányu szabadabb mozgásával. Régebben, mikor az erkölcsi felfogás volt szigorubb, akkor a jogi felfogás volt liberálisabb és most éppen a forditott helyzetet látjuk.

A férj házasságkötés előtti nemi életét, ugy látszik a nők nem igen teszik panasz tárgyává. Egy esetben láttunk egy kuriai határozatot, amikor a nő azért kérte felbontani a házasságot — nem pedig érvénytelniteni, — mert kitünt, hogy a férjnek a házasság előtti időből törvénytelen gyermeke van. Erre a Kuria csak azt mondotta, hogy a férj nem a házasság alatt követte el a cselekményt, tehát bontó okul ez nem szolgálhat. Ha ebben az esetben megtámadási pert indított volna a nő, akkor lett volna módja a Kuriának nyilatkozni, hogy ez megtámadási ok-e, vagy nem. Feltételezzük, hogy ilyen cimen történő megtámadásnál a Kuria a nőnél elfogalalt szigoru álláspontját itt is megismételné, hacsak arra nem találna adatot, hogy a nő ezt tudva is megkötötte volna a házasságot. Bár ez a kibuvó itt is labilisnak mutatkozna, mert utóvégre egy-két törvénytelen gyermek létezése és tartása befolyásolhatja ugy egy gyermekek után vágyódó asszonyt, hogy az a férje előző törvénytelen gyermekei tudatában nem kötötte volna meg a házasságot. Arról, hogy

egy nő a férfinek házasságkötés előtti és minden következmények nélküli viszonyait sérelmezte volna, még, elő nem fordult.

A házasság felbontása után már igazán nem tartozik egyik fél sem hüséggel a másiknak. Azért mégis a nő olyan magatartása, amely őt megbecsülésre érdemtelenné teszi, azzal a következménnyel jár a legujabb kuriai határozatok szerint, hogy még a házasság felbontásában vétlen nőt is a neki megitélt végleges nőtartástól megfosztja.

Ujabban a következő eset került a Kuriára. A férj végleges nőtartási kötelezettsége alól való felmentését kérte, mert az asszony arra — állitása szerint — érdemtelenné vált. Felhozta és bizonyitotta, hogy az asszony a házasság felbontása után albérlőjével szerelmi viszonyt folytat, ugyhogy a cselédek előtt különböző kompromittáló helyzetekben minden szégyen nélkül mutatkozott. A felebbezési bíróság elutasitotta a férjet, mert ugy találta, hogy egymagában az a körülmény, hogy az elvált nő a házasság megszünése után viszonyt folytat, őt még nem teszi érdemtelenné a tartásdijra. A Kuria megváltoztatta a felebbezési bíróság itéletét és kimondta, hogy a végleges nőtartásra is érdemtelenné válik a nő „ha megátalkodottan olyan erkölcstelen életmódot folytat, amely őt a megbecsülésre érdemtelenné teszi, vagy ha a női szeméremérzetét és tisztességet sulyosan sértő magaviseletet tanusit".

Mi következik ebből az állásfoglalásból? Hogy vétlen elvált hölgyeink, akik tartásdijat kapnak, jól vigyázzanak, mert a megátalkodottan erkölcstelen életmód igen elasztikus fogalom és nem tudni, melyik szabadabb mozgásuk veszitteti el velük a nehezen kiharcolt tartásdijat.

Hirdetmény.

A ref. Kollégium tápintézetének vezetősége ajánlatot kér a tápintézet részére 1933 szeptember 1-től 1934 augusztus 31-ig terjedő időre szállitandó következő élelmiszerekre:

tej, kenyér, liszt, marhahus, hentes-áru, füszeráruk, cukor, só, bab, lencse, sárgaborsó

Ajánlatok pecséttel lezárt, sértetlen borittékban f. évi augusztus 21-én déli 12 óráig adandók, vagy küldendők be a tápintézet gondnokához, Farkas Györgyhöz. Az ajánlat boritékán meg kell jelölni hogy micsoda élelmiszerre, vagy sztrekre szól az ajánlat. A szállitási feltételek a tápintézet gondnokánál augusztus 10-én déli 12 órától kezdve átvehetők.

Községi népkonyhák

Báró Vay László főispán tanulmánya az inségenyhitésről

E cimen most egy igen érdekes füzet jelent meg, amely az érdeklődést nemcsak nagyon is aktuális tartalma és figyelmreméltó adatai és fejtegetése révén, de azért is felkelti, mert szerzője nem más, mint báró Vay László Hajduvármegye és Debrecen város főispánja. Maga az a tény, hogy egy főispán, akinek vállaira egyébként is három törvényhatóság kormányzásának gondja nehezedik, szakirodalmi müködést fejt ki és hogy a müködése nem politikai téren mozog, hanem a jelenkor egyik legsulyosabb és merjük állitani karitativ ténykedésekkel meg nem oldható problémájával, a munkanélküliség okozta nyomor enyhitésének kérdésével foglalkozik, minden további nélkül a legteljesebb elismerést, csodálattal párosult tiszteletet követeli ki magának. Szinte nem is szabadna tovább menni, hanem az elismerést, dicséretet kifejező szavak hangoztatása mellett tudomásul kellene venni a füzet megjelenését és tartalmát és kalapot levéve kellene meghajolni a szerző személye és mindenekfelett álló tisztes jószándéka előtt. De éppen a szerző személyét megillető tisztelet és a jószándék felismerése teszi kötelezővé, hogy a füzettel a tudomásulvételen tul foglalkozzunk.

Báró Vay László főispán fejtegetéseiben és számadataival a községi népkonyhák szükségességét bizonyitja. Minden sorából annak a férfinak eszméjéhez való ragaszkodása látszik meg, aki meggyőződéssel hiszil, hogy eszméje majdnem kizárólagosan a legmegfelelőbb. Ő a népkonyhákkal való segités eszköze mellett tör lándzsát, mint amely eszközt minden más segitő eszközön felül egyedül tart alkalmasnak arra, hogy a segélyezés módjának dolgát megoldja. Szerintünk ugy ebben, mint fejtegetéseinek egyéb részeiben legalább is az alapvető részekben sok vitára alkalmas anyag van és őszintén megmondjuk, hogy éppen az alapvető gondolatokban felfogásunk nagyon eltér a szerződéstől. Szerintünk a népkonyhai ellátásnak csak ott van helye, ahol véletlen csapás pillanatnyilag teszi szükségessé a népkonyhák felállitását. Például tüzvész, árviz esetén, amikor a családi tühelyet rombolta szét a veszedelem. De nem lehet a népkonyhai ellátás több éven át tartó és rendszeresithető, mert ennek az az etikailag rettentő rossz hatása lehet, hogy az embereket a családi tüzhelytől hidegiti el és megszoktatja az eltartottsághoz, ami viszont lelki függőséghez vezet és az emberi lélek méltóságáról alkotott emberi fogalmaink lerombolásához. Érezzük, hogy a szerzőt a népkonyha gondolatához a szomoru tapasztalatok sora és az a meggondolás vezette, hogy ez a legjobb és a nehéz gazdasági helyzetben legolcsóbb megoldás. De szerintünk inkább kerüljön többe az államnak a munkanélküliség nyomorának enyhitése. Mert — és itt ismét alapvető részben találjuk magunkkal szemben a főispán szerzőt — a munkanélküliség megoldásának kötelessége igen is az államé, mint ahogyan az egész világon valóban a legmagasabb földi egység, az állam feladata ez. Ilyen általános bajban nem is szabad társadalmi jótékonykodásra gondolni, mert ez jó szórványos esetekre, az emberi összetartozandóság érzésének és az emberszeretetnek ápolására és megerősitésére, de általános bajok megoldására nem alkalmas. Nem alkalmas már csak azért sem, mert a társadalom törvényes formák között élő államba tömörülve többé nem is rendelkezik azokkal a hatalmi eszközökkel, amelyek szükségesek, hogy a karitativ munka anyagi eszközeit megszerezhesse. Az államnak módjában van elővétetni azokat az anyagiakat, amelyekre szüksége van, módja van hozzányulni azokhoz a tőkéhez — ma már ezt a nagyon kedvelt kommunistavád veszedelme nélkül lehet elmondani, hiszen a legelső közgazdászok, pénzemberek és közhatósági vezető emberek mondják — amelyek eddig tulságosan a maguk részére foglalták le a tőkének a munka közreműködésével és csakis azzal létrejött szaporulatot és amelyekről éppen a hivatkozott vezetőemberek állapitották meg, hogy szokásukat és gazdasági életüket nagyon meg kell változtatniok. Az államnak van módjában az igazságosabb vagyonmegosztással lehetővé tenni a jobb és pedig általánosan jobb gazdasági helyzet elérését.

Szinte sajnáljuk, hogy ezeket elmondottuk. A főispán szerző meggyőződésének, hitének kifelé is fénnyel sugárzó ereje és szépsége nagyon is arra tesz hajlandóvá, hogy egyszerüen a legmélyebb tisztelettel fejet hajtsunk előtte, aki mint politikai tényező, mint egy ősrégi főuri nemzetség sarja a fennálló szokás és az uralkodó felfogás szerint nyugodt hivatali fölénnyel nézhetné a dolgok folyását. Amikor ezt nem teszi, hanem minden részletében megállapithatóan igazi odaadással, ügyszeretettel és a legjobb akarattal, a nemes szándékok legnagyobb tisztaságával igyekszik a világ legnehezebb problémáját a megoldáshoz, mégha helyi kezeléssel is, közelebb hozni, meg kell látnunk az ügy komolyságát és a legtöbbször farizeusi udvariaskodás helyett a legkomolyabban kell megállapitásaival foglalkozni. Ezt tettük és ezért tettük most, hogy a kérdésre olyan oldalon is igyekeztünk fényt vetni, amely esetleg azt a benyomást keltheti, mintha viszont azokra az oldalakra akartunk volna árnyat boritani, amelyeket a főispán-szerző helyezett plain air-be. Ez azonban nem igy van. Mi a legteljesebb elismeréssel vagyunk a főispán elgondolásainak jószándéka iránt és megérezzük azt az inditó okot ,amely a cselekvésre vezette őt. És ez az inditó ok minden felett, amit elmondhatnánk, a legmagasztosabb, a legszentebb, a legragyogóbb: a magyar ember szeretete magyar fajtája iránt, átérzése a sinylődő magyar testvér fájdalmának, meglátása annak, hogy egy magyar család tagjai mind, akik e sokszor és nagyon sujtott magyar föld népéhez tartoznak, akár palotában, akár kunyhóban laknak.

Ami már most a füzet tartalmát illeti, elsősorban azt kell megállapitani, hogy a főispán a maga tárgyát alaposan ismeri. Azok az utasitások, amelyeket a községi népkonyhák felállitása, vezetése tekintetében részéről megjelentek és a füzetben olvasható fejtegetései azt mutatják, hogy a dolgot a legkisebb részletéig tanulmányozta és a megoldási módon a legjobbat alkotta meg. A fillérekre is féltő gonddal vigyáz és látszik, hogy nem egyszerü frázis csak a részéről az a hangoztatott elv: minden utolsó fillértöredék is arra a helyre jusson, ahol arra valóban szükség van.

A községi népkonyhák létesitése és fentartása kérdésében minuciozus pontossággal adja meg a felvilágositásokat annyira, hogy aki soha népkonyhával nem bajlódott, utasitásainak elolvasása után és azok nyomán meg tudja azt csinálni. Nagyon érdekesek Hajdu- és Biharvármegyék községeiben felállitott népkonyhákról közölt adatai, amelyekből kitünik, hogy a népkonyhák mindkét vármegyében 333.848 ebédet adtak, össz kiadás volt 30.518 pengő, egy ebéd 8.7 fillérbe került Biharvármegyében átlag ugyanannyi

idő alatt, mint Hajduvármegyében kiosztottak 332.176 ebédet, kiadtak 34.874 pengőt, egy ebéd került 10.5 fillérbe.

És most hadd térjünk ki még egy kérdésre, amelyet előbb nem érintettünk. A főispán a napi egy meleg étellel az inségakciót, a nyomorgókon való segitést elintézettnek tekinti. Azt hisszük ez még a falura sem állhat még teljes százszázalékban, a városban pedig egyáltalán nem. Gondoljunk arra, hogy az inségakció éppen a tél kegyetlen hideg időszakára esik. A nyomorult embereknek lakniok is kell, a népkonyhához el is kell menniök a nagy hidegben és otthon három-hat gyermek ruhátlan meztelenségben csupasz földön szenved. A segitésnek tehát okvetlenül más irányunak is kell lennie. Ezért kell egyetlen megoldási módnak az állami általános irányu megoldást találnunk, amely azonban semmiesetre sem lehet olyan irányu, hogy a haszontalan emberek semmittevését támogassa, de azért, mert ilyen emberek lehetnek, nem szabad a jobb megoldást eldobni ezek miatt. Emlékezzünk az irás elbeszélésére: a minden jóság, igazságosság és bölcsesség összessége, a jó Isten hajlandó lett volna csak tiz igaz kedvéért is megbocsátani a minden rosszaságok fészkének, Sodomának.

Egyébként minden elismerésünk ujabb kifejezése mellett kivánjuk, hogy jószándéku odaadó tevékenységéért a főispánnak legyen mindig olyan szeretetben része, amilyennel ő fordult a magyar föld népe felé. pd.

—

A LÁMPAGYUJTOGATÓ

Nem volt még későn, ugy tizenegy óra tájban lehetett s kellemes, meleg volt az este, amikor az eldugott kis uccán végigbaktatott a lámpagyujtogató. Hosszu rudjának végével megpiszkálta fenn a lámpákat s amerre csak járt, mindenütt sötétség követte.

A lámpagyujtogatók csendben, észrevétlenül szoktak eltünni az ember mellett, rendszerint csak arról lehet észrevenni őket, amikor a nyomukban világosság vagy sötétség gerjed.

De ez, aki ott jött az ucca tulsó oldalán, ez nem volt olyan, mint a többi, csendes és észrevétlen, zilált hörgés tört elő melléből és fujtatva, lihegve cipelte magával fegyverét, a hosszu rudat.

— Nehéz a munka ugy-e, öreg?

— Jaj, nagyon nehéz ez, kérem. De beteg is vagyok . . . A szivem . . .

És megállt, a rudat letámasztotta és az ucca sötétjében ismét felhallatszott melléből az a kisérteties hörgés.

— A szivem . . . Az nagyon beteg, kérem . . . De menni kell . . .

Ment tovább. Botorkált a gödrös kövezeten és fujt, szinte sipolt a tüdeje.

Alacsony, görnyedt öregember volt ez a lámpagyujtogató, ugy hogy ágaskodnia kellett, amikor oltogatta a lámpákat.

— Hová kell még mennie, öreg?

Megáll és szinte fuldokol, amikor beszél:

— Még végig kell mennem a Kar uccán, a Csemete uccán, a Bundi uccán, a Mester uccán, a Rothermere uccán és aztán bemegyek a laktanyába.

A lámpagyujtogatók laktanyájába, a Szent Anna uccán.

— Onnan indulunk ki háromszor egy nap. Este háromnegyed 8 órakor, amikor meggyujtjuk a lámpákat, aztán háromnegyed tizenegykor, amikor egy részét eloltjuk és végül hajnalban.

Havonta nyolcvan pengőt kapnak, de azt mondja az öreg, hogy kevés ez a pénz, mert nehéz a munka, fárasztó és egészségtelen.

— Nagyon-nagyon nehéz ez, kérem. Hetvenkét esztendős vagyok én már, bizony nehezen birom. De amig csak járni tudok, addig elvégzem, amit rám biznak. Tessék csak megkérdezni odabent, hogy milyen ember az öreg Balogh András. Nincsen rám panasz sohasem, csak ne volnék olyan beteg már vagy két nap óta . . . Alig birom magam vonszolni . . . Azt hiszem, a szivemnek van valami baja, de attól félek, hogy tüdőgyulladást kapok . . .

Felesége és egy fia van, 46 esztendős fia, aki szintén állásban van. Sofför egy vállalatnál és nagyon büszke rá az apja. Derék gyerek, jó gyerek.

— De ameddig dolgozni tudok, addig nem akarok rászorulni. Amig birom a karom, meg a lábam, addig a magam munkájából élek.

Ujból meg kell, hogy álljon, le kell, hogy pihenjen, mert előtör a hörgés a melléből. Rátámaszkodik a rudra, mert meg sem birna állni.

Aztán megint elindul.

— Még végigjárom az uccákat . . . Aztán bemegyek a laktanyába és megmondom, hogy már nem birom tovább . . . Hazamegyek . . . Majd valaki megjárja helyettem is a hajnali utat . . .

Nagyot botlik a sötét uccában, amikor elindul folytatni utját az őszhaju, beteg Balogh András.

R. Gy.

VENNI AKAR VALAMIT?

A Független Ujság hirdetése biztosan hozzájuttatja a kivánt tárgyhoz.

Apróhirdetések

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig, két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 50 FILLÉR, VASÁRNAP 70 FILLÉR.

Vastag betüvel szedett szavak duplán számitanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Levelezés

Levélpapirok,
papirszalvéták, befőzéshez üveghártya, kötözőzsineg olcsón beszerezhetők Vámosi papirüzletében. Szinház átjáró. 1268

Tankönyvek,
regények, külföldi bélyegek vétele, eladása, levélpapirkülönlegességek, 10 papir és 10 boriték 50 filléres egységáron Springer papir-, fotocikkek szaküzletében, Ferenc József ut 38. 2124k

Magoss György-téri
taxiállomás hivószáma 11-95. Éjjeli szolgálat. 2520

Oktatás

Naményi
gyorsiró- és gépiróiskolában szakszerü, olcsó, gyors kiképzés. Állandó beiratkozás. Államérvényes bizonyitvány. — Batthyány u. 9.

Szabni
tanitok jutányosan, mindenki magának varrhat. Intézeti szoknyaplisszérozás 50 fillér. Péterfia 25. 2510

Ellátás

Urinő
középiskolás diákot ellátásra felügyelet mellett elvállal, — ugyanott finom ebédkoszt kapható. 1289

Bécsi intelligens házba
kitünő pensió elegáns szobával kapható mérsékelt árak, fiatalságnak ajánlható, akik Wienbe tanulni óhajtanak. Julie Krämer Wien II. Krumbaumgasse 2/14. 88

Betöltendő állás

Német
leányt keresek gyermek mellé augusztus 15-re. Des-Combes főügyész, Fürdő u. 8. Margitfürdő mellett. 2449

Cipőszakmában
jártas elárusitónő és férfi, valamint gyakornokot fix és jutalékra felvesz Del-Ka. 1305

Kifutófiu
felvétetik. Merkur, Hatvan u. 29. 1285

Keresek
trafikba bolti leányt. Ajánlatot „Trafik" jeligére a kiadóba. A1

Cipészmunkások
felvétetnek. Dregán. 1287

Hegedüs Kata
kalapszalon, Piac ucca 16. Tanuló- és kézileány felvétetik. 1293

Jómegjelenésü,
élénkbeszédü urileány próbaidőre kiszolgálónak fizetéssel felvétetik Kulcsár papirkereskedésében. 2471

Házmester
kisebb házhoz felvétetik. Jelentkezés Böszörményi ut 5/c. Épitési irodában. 1249

Tanulót,
kifutót, jobb házból való fiut felvesz Huray irógépüzem, — Werbőczyu ucca .2 2489

Ügyes
leány italmérésben felvétetik, kinek gyakorlata van előnyben részesül. Petőfitér 3. 1246

Csakis
hosszu bizonyitvánnyal szeptember 1-re keresek perfekt főzőnőt és szobaleányt. Cimet kérem a szerkesztőségben leadni. 1231

Jó családból
tanulóleányt fölvesz Friczi Kalapszalon. 1275

Középiskolát
végzett fiu pincértanulónak felvétetik. Korona vend glő. 2492

Igazolványos
rikkancsokat fizetéssel felveszünk Független Ujság kiadóhivatala, Piac 49. 10089

Kifogástalanul
főző szakácsnő hosszu bizonyitvánnyal szeptember 1-re felvétetik. Arany János u. 4. (emelet.) 1264

Intelligens
leányt keresek gyermek mellé, vidékre jó bánásmódért és zsebpénzért. Ajánlkozók adják le cimüket a kiadóba. A-1

Egy
jó családból való fiu koszt, lakással tanulónak felvétetik Hangya, Vámospércs. 1262

Kifutófiu,
kizárólag jobb családból felvétetik. Jelentkezés hétfőn reggel Gárdos könyvkereskedés, Püspöki palota. 104

Ügyes
tanulót felvesz Perczel fényképészeti műterem, Kálvintér 3. 1304

Vendéglőbe
kiszolgáló leány felvétetik. — Külsővásártér 25.

Cipészsegédet
jobb női munkára azonnal alkalmazok. Állandó munka. Klein Testvérek Karcag. 90

Asztalos
tanuló felvétetik. Boross, Széchenyi u. 6. szám. 1301

Facsemeték
szemzéséhez értő ember kerestetik. Délután. Károly Ferenc József 52. 2496

Házmesternek
kerestetik gyermektelen házaspár 15-re lakással és fizetéssel Arany János 46. 1240

Állást keresők

Egy
kőmüves ház gondozásért házmesterséget keres. Fekete J., Csapó u. 39. 1288

Intelligens
urileány gépirás tudással irodába állást keres szerény dijazással. Cim a kiadóban. 92

Gépirónő
ügyvédi irodába szerény fizetésért állást keres. 89

Fehérnemü
varrónőt keresek, elsőrangu munkaerőt, kinek iparja van. Cim kiadóban.

Fényképezés

Jó tanács.
Ha táborozni, vagy weekendre készül, csak a megszokott fotocikkét vigye magával. Felvétele igy eredményes lesz. Berzéki fotoszaküzlet, Ferenc József ut 38., udvar. 3924-k

Fényképezőgép,
Zeis Tessar 9x12 4.5 fényerősség, compurzáras, másolószekrénnyel, nagyitóval és egyéb felszerelésekkel jutányosan eladó. Hungária csemegeüzlet. 1297

Üzletek

Forgalmas
üzlethelyiség azonnalra kiadó Csapó 72. Érdeklődni Vendég ucca 27. 1260

Kiadó
korcsma és minden helyiségekkel azonnal is fővonalon. Cim a kiadóban. 1181

Péküzem
családi okok miatt azonnal átadó. Bővebbet Széchenyi ucca 49. 1254
v, sz, v

Jómenetelü
szatócsüzlet, amely biztos megélhetést nyujt, átadó. Áruraktár cca 600—700 peng:. Cim a kiadóban. 1278

Kiadó
Biharkeresztes községben szeptember 1-re jómenetelü hentes- és mészárosüzlet berendezéssel és lakással. Cim a kiadóban. A3

Üzlethelyiség
Goldstein Karolin füzőüzlet mellett portálos helyiség kiadó. 1259

Egy
üzlethelyiség Csapó 103. sz. alatt szeptember 1-re kiadó. Értekezni Német u. 1. sz. 1271

Szép
üzlethelyiség, Simonffy és Szepességi u. sarok, havi 35 pengőért azonnal kiadó. 2491

Korcsmahelyiség
Csapó ucca 103. sz. alatt családi okok miatt szeptember 1-re kiadó. Értekezni Német u. 1. sz. 1270

Jómenetlü
füszerüzlet családi ok miatt átadó. Széchenyi u. 14. értekezni. 1242

Vendéglő
jogfolytonossággal azonnal átadó. Szent Anna 46. 2511

Üzlethelyiség
kerestetik főuccán vagy mellékucca sarkán. Jókarban levő üzletberendezést veszek. Arany János 46. 1266

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig, két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 50 FILLÉR, VASÁRNAP 70 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betüvel szedett szavak duplán számitanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Pénz

Iparosok,
kereskedők forgótőkét, tisztviselők és bárki kölcsönt kaphat Harrach cégtől. Hiteltudósító, Rákóczi 19. 1217

Kiadó lakás

Lakás kiadó
azonnalra is egy szoba, konyha, fáskamara, sertéstartás megengedve Diószegi ut 20. szám. 97

Kiadó
prima csendes garzonlakás, 2 szoba, konyha, fenyvesekre nyiló nagy terrasszal. Péterfia 48. 2517

Arany János ucca 4.
számu földszintes ötszobás modern lakás azonnalra, vagy november elsejére kiadó. Értekezés az emeleten. 1253

Kiadó
szoba, konyhás lakás. Domb ucca 20. 2518

Uccai
három szoba, előszoba, fürdőszoba pincekonyhával kiadó november elsejétől. József kir. herceg u. 50. 1261

II. emeleti
5 szobás, komfortos lakás kiadó Értekezhetni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1077

Udvari
két szoba, mellékhelyiségekkel kiadó. József kir. herceg ucca 50. 1260

Butorozott
szoba kiadó. Vigkedvü Mihály ucca 49. 2506

Udvarranyiló
szoba 15-ére kiadó. Zsák ucca 15. Ugyanott 3000 kvadrát Téglaskert II. járási föld kiadó. , 1273

Szoba,
konyha, speiz, pince mellékhelyiségekkel kiadó. Erzsébet ucca 12. A-1

Piac 10.
kétszobás hallal, háromszobás, négyszobás erkéllyel, első emeleten háromszobás. 1210

Két
szép nagy szoba, konyha, pince azonnal kiadó. Cserepes u. 24. 2508

Kiadó
udvari kétszobás lakás azonnalra. Tizedes mázsa, Singer-gép eladó. Darabos 29. 1307

Egy
szoba, konyha kiadó. Nyil ucca 76. A-1

3—4 szobás
modern lakás kiadó. Hunyadi 19. 2488

Kiadó
novemberre 3 szoba, alkovnival, konyha és mellékhelyiségekből álló udvari lakás. Rothermere (Darabos) ucca 22. szám. A-1

Uccai
világos, tiszta 1 szoba, konyha, kamaraból álló lakás jó levegőju virágos udvarban szeptember 1-től kiadó. Apafi ucca 20. szám. A/10

Uccai
szoba, előszoba, udvari szoba előszobával, mellékhelyiségekkel, meg butorozott szoba is tizenötre kiadó. Csokona 15. 1299

Kiadó
egy modern 2 szobás II. emeleti lakás teljes komforttal azonnalra Simonffy ucca 13. Értekezni a házfelügyelőnél. 1172

Kiadó
2 szoba, konyha, mellékhelyiségből álló lakás. Széchenyi u. 44. 1303

Teljesen
különbejáratu csinosan butorozott szoba kiadó. Nagyon szép udvarban. Ehrenfeld Benő Péterfia u. 48. hátul az udvarban, keresztépület. 73

Pincemühely,
nagy, világos, villany-, gázvezetékkel kiadó. Sas ucca 2. 1286

Kiadó
parkettes butorozott ucca vagy udvari szoba fürdőszobával, — esetleg kitünő ellátással. Hunyadi ucca 3. emeleten. 961

Udvari
modern kis szoba magános nőnek kiadó. Szappanos 18. 1294

Augusztus
1-re kiadó négy- és hatszobás uccai urilakás teljes komforttal. Ferenc József ut 16. Alföldi palota. 2161

Különbejáratu
butorozott szoba fürdőzőknek azonnal kiadó parkirozott udvarban. Rákóczi ucca 35. 1296

Kiadó
féregmentes szép szoba, konyha, speiz mosókonyhával. Méliusztér négy. 2502

Kiadó
egyszobás lakás tartozékaival és egy udvari szoba augusztus 15-től Rothermere 38. sz. 101

Kiadó
egyszobás lakások. Keletisor 7. sz. A-1

Két
nagy szoba, előszoba, konyhás urilakás Márton Kálmán ucca 2. sz. alatt november 1-re kiadó. Orvosi lakás és rendelő is volt. 1272

Kiadó
4 szobás udvari lakás parkirozott udvarban üvegterrasszal. Kossuth 61. 2487

Novemberre
földszinti uccai négyszobás uri lakás és udvari háromszobás, fürdőszobával kiadó. Arany János 20. 1256

Uccai
3 szoba fürdőszobával és mellékhelyiségeivel szeptember elsejére kiadó. Wesselényi ut 97. A-1

Különbejáratu
szoba üresen kiadó Rákosi Jenő ucca 4. II. em. 5. 1255

Kiadó
tiszta, egészséges családi lakás olcsón, 3 szoba, előszoba, pince, kert, udvar. Poroszlay ut 20. 2497

Kiadó
Kossuth-kertben villaszerü ház 3 szobás lakással. Értekezhetni: Gazdák Bankjában. 2501

Háromszobás
uccai modern lakás központi fütéssel kiadó. Simonffy ucca 7. alatt. 1237

Uccai
butorozott szoba kényelmes, — tiszta azonnalra is kiadó. Miklós u. 10. 1245

Erkélyes
elegánsan butorozott szoba olcsón kiadó. Dr. Brüllnél, Piac ucca 26. 556

Magánlakás
a telepen Malvin ucca 49. 2 szobás kiadó. Miklós ucca 33. 1244

Különbejáratu
kényelmesen berendezett szoba egy-két személy részére kiadó. Piac ucca 58. I. em. 17. 1113

Szent Anna 35.
alatt 4 szobás és 2 szobás urilakások fürdőszobákkal novemberre kiadók dr. Sebestyénnél. 1280

Csinosan
butorozott különbejáratu uccai szoba kiadó. Széchenyi ucca 12., uccai lakás. 1066

Kerti
lakás szoba, konyha kiadó. Dobó 33. 1282

Három
szoba minden mellékhelyiséggel, kerttel, villany, gáz, Simonyi uthoz igen közel kiadó. — Bessenyei ut 6. szám alatt. Értekezni Burgundia u. 5. szám alatt. 2450

Egy
vagy két csinosan butorozott szoba kiadó. Piac u. 49. 1274

Különbejáratu
butorozott szoba ellátással is kiadó. Püspöki palota, I. em. 38. 2467

Szép
nagy egyszobás, konyhás, speizos, féregmentes lakások azonnal kiadók. Zugó 4. Reáliskolánál. 1277

Egy
ujonnan festett szép uccai szoba, konyha, kamara szép fás udvarban szeptember 1-re kiadó. Apaffy u. 20. A-5

Háromszobás
uccai, négyszobás kertes komfortos lakások kiadók. Szent Anna 29. 2351

Garzonlakás
2 szoba, előszobával, erkélyes kiadó. Kossuth 61. 2486

Különbejáratu
uccai butorozott szoba 1 vagy 2 személyre kiadó. Kazinczy u. 12. sz. a., 3. ajtó balra. A-1

Kettő
szoba, előszobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Varga ucca 6. 2481

Kiadó
telepi házakban több egyszobás lakás. Értekezhetni: Gazdák Bankjában, Kossuth ucca. 2500

I. emeleti
udvari 2 szoba, konyha, fürdőszoba és mellékhelyiségekből álló lakás szeptember 1-re Kossuth ucca 3. sz. kiadó. Értekezni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 2191

Uccai
háromszobás, fürdőszobás, teljes komfortos modern lakás kerttel november 1-re kiadó. — Honvéd u. 9-j. Értekezni: Zöldfa u. 9. 2507

Különbejáratu
nagyon szépen berendezett uccai parkettes szoba (WC-s előszobával), József kir. herceg u. 35., I., jobboldal. 2519

Kettő
nagyobb, egy kisebb szobás mellékhelyiségekkel, egy szoba, konyhás lakás kiadó. Busi ucca 20.

Kiadó
egy háromszobás modern lakás novemberre. Szent Anna 22. 2473

Orvosi rendelőnek,
ügyvédnek alkalmas uccai kettő szobás garzonlakás mellékhelyiségekkel kiadó. Arany János 48.

Uccai
3 kis szobából álló szép tiszta lakásomat kiadom olcsón, ki a lakbért egy évre kifizeti. Kossuth uccából nyiló szép mellékhelyen. Cim a kiadóban. 2474

Szép
virágos udvarban kétszobás, vizvezetékkel ellátott lakás olcsó bérért kiadó. Késes 8.

Kiadó
modern hat- és négyszobás uccai urilakás teljes komforttal. Ferenc József ut 16. Alföldi palota. 2161

Kétszobás
lakás, kisebb, elsejére kiadó. Vörösmarty u. 24.

Lakást keresők

Egy
nagyszoba, előszoba, konyhás lakást keresek 3 tagu családnak. Ajánlatok "Pontos fizető" jeligére kiadóba. 1265

Egy
vagy kétszobás, fürdőszobás lakást keresek. Cim a kiadóban. 2485

Üres
különbejáratu kisebb szobát villannyal keresek bérmegjelöléssel „Augusztus 15" jeligére kiadóba. 1263

4—5 szobás
kifogástalan lakást keresek lehetőleg központi fütéssel. Cim a kiadóban. 2478

Ingatlan

Vennék
kis adómentes családi házat, 2 szoba, konyha, udvari szoba mellékhelyiségekkel, belterületen. Cimeket ármegjelöléssel kiadóba kérek. 1295

Eladó
Kuruc u. 110-b. sz. ház részletre és egy szoba, konyha mellékhelyiséggel 15-re kiadó. 2483

Földbérlet
296 holdas nagyerdőnél tizenötig leköthető. Ananászkajszin eladó. Komlóssy 16. 1247

Ház
300 pengővel átvehető köztisztviselői lakbérlekötéssel. Fancsovics u. 8. 2451

Eladó
vagy kiadó Honvédtemető ucca 3. számu két szoba, konyha, kamara 664 négyszögöl gyümölcsös kert és Faiskola ucca 17. számu 1625 négyszögöl bekeritett keret kedvező feltételek mellett. Értekezés Arany János ucca 4. 1252

Ebes;
állomásnál 11 hold föld eladó. Értekezhetni: Kazinczy ucca 6. 2469

Villatelek
Komlóssy ut 18. számu villamoshoz közel, olcsó árban eladó. 1228

Bellegelő
163. sz. 28 holdas tanya épületekkel, szőlővel eladó. Felvilágositás Sas u. 4. I. 5. ügyvédi irodában. 1173

Villatelek
Horthy Miklós sugárut elején 300 négyszögöl kedvező feltételek mellett eladó. Arany János ucca 4. 1251

Adómentes
kertes családi ház tisztviselőtelep elején vételár felével átvehető, vagy nagyobbra elcserélhető. Bővebben: Kolos, Verbőci ucca 4. 1114

Eladó villatelkek:
Andrássy ut 7., Komlóssy ut 34., Poroszlay ut 56., Téglaskert, Kanális ucca 25. Értekezni: Arany János 48.

Piac
uccán nagytelkü ház olcsón eladó. Értekezni dr. Rónay Dezső ügyvédnél, Piac 89. 2417

Eladó
a Bocskay-kertben 4 és fél kat. hold föld, amelyből 20000 négyszögöl szőlővel van beültetve, egészben vagy parcellákban eladó. Az ingatlanon 2 szobából s üvegezett verandából álló, télen is lakható há zvan. Érdeklődni lehet a Debrecni Első Takarékpénztárnál. A/1

Piac
uccai házépitkezésre alkalmas 220 öl hátsó telek olcsón eladó. Érdeklődni dr. Rónay Dezső ügyvédnél, Piac 89. 2456

Eladó
kertes adómentes ház és féderes stráfkocsi. Vénkert, Domokos u. 26. A-1

Bérbeadó
darvasi határban 124 kat. hold szántóföld épületekkel. Értekezni lehet Kigyó u. 38. 2475

Eladó
15 kat. hold vidi föld, szántó, vagy 28 hold ujosztásu föld Hajdunánáson, kövesut mellett. Cim a kiadóban. 2472

Ház
5 szobás, modern lakással, kerttel, házmesterlakással kiadó novemberre. Tisztviselőtelep, Bornemissza u. 6. 2224

Kiss Ferenc
örököseinek a vértesi határban, közvetlen a debreceni határ szélén 48 hold tanyásbirtok 5 hold szőlővel haszonbérbe kiadó. Értekezni Kiss András gyámnál, Monostorpályi ligetben. 2493

Kiadó
bérbe város alatt 30 holdas tanyásföld. Értekezhetni: Gazdák Bankjában. 2498

Kiadó
vágóhid mellett két hold teljes termésben lévő szőlő bérbe vagy felébe. Értekezhetni Gazdák Bankjában. 2499

Kiadó
Ondódon Kádár-dülőben 20 holdas tanyabirtok. Értekezni: Péterfia 23., keresztépületben. 2505

35 holdas
prima ondódi tanyás szántó kiadó. Értekezni Kossuth 50. A-1

5 hold
fekete föld kövesutnál gyümölcsös létesitésére vagy heredföldnek kiadó. Vörösmarty 9. 2516

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig, két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 50 FILLÉR, VASÁRNAP 70 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betüvel szedett szavak duplán számitanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Ferenc József ut 49. sz. ● Telefon: 32-12.

DIENES JÓZSEF

OFB. INGATLANFORGALMI IRODÁJA
FÜVÉSZKERT UCCA 16. TELEFON: 14-98.

Foglalkozik ingatlanok adásvétele, parcellázás, lakás, üzlet, földbérlet és biztositási ügyletekkel a legelőnyösebb feltételek mellett.

Eladó és bérbeadó ingatlanok részletes leirása és fényképe irodámban, továbbá a városháza bejárata melletti és püspöki palota muzeumfelőli sarok kirakataiban megtekinthető.

Az összes ingatlanok részletes leirását bárkinek dijmentesen kiadom, vidékieknek postán megküldöm.

DIENES IRODA.

Földet keresek megvételre és bérbe. Dienes József OFB. ingatlanforgalmi irodája, Füvészkert ucca 16.

Házakat keresek megvételre és bérbe. Dienes József OFB ingatlanforgalmi irodája, Füvészkert ucca 16.

Pénzkölcsönt keresek megbizóimnak magas kamatra vagy haszonrészesedésre. Dienes József hatóságilag engedélyezett pénzkölcsönközvetitő irodája, Füvészkert ucca 16.

Rádió

Gyári rádióját
eredeti alkatrészekkel javitja Kovács Lajos elktrotechnikai üzeme Miklós u. 9. Szerelőknek külön engedmény. 96

Eladás

Renault
keveset futott négyszemélyes autó uj gumikkal sürgősen eladó. Érdeklődni Hunyadi u. 2. 1300

Eladók
ebédlők, iróasztalok, székek uriszoba, autóminimax, lószőrmadracok, ágysodronyok, stb. Csapó 16. 764

HASZNÁLT
Ford személy- és tehrautók, valamint Fordson traktorok megbizásból eladók Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél. Debrecen, Hunyadi u. 13. 1230

Hálószobabutor,
vadonatuj, raktárban lévő, fehér kőris, topolyabetétes jutányosan eladó. Páratlan alkalmi vétel. Megtekinthető délután 2—3 óra között. Maróthy Gy. ucca 21. 1284

Motorkerékpár
oldalkocsival, pótkerékkel 1000-es kevest használt kitünő állapotban levő teljes felszereléssel és 500-as oldalkocsival teljesen üzemképes eladó. Cim a Debreceni Ujsák kiadóhivatalában. A/5.

Egy
használt szoba, melegitős gázfürdőkályha eladó. Pásztor, — Nyomtató ucca 16. sz. 102

LESZ
jódmeszes tojása, ha jódmeszet a „Mezőgazdáknál" Debrecen, Hunyadi 13. szerzi be. Használati utasitás ingyen. 1229

Gladiátor
borotvapengék gyári árban beszerezhetők. Viszonteladóknak főraktár Papp Lajos illatszertár, Csapó u. ötvennyolc. P184

Eladó
fél háló, garderobszekrény, szalongarnitura, asztalok, székek, üzletberendezések, könyvszekrény. Csapó u. 19. 764

TARLÓRÉPAMAG
szükségletét szerezze be a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Hunyadi u. 13. 1232

Füszerüzlet
berendezés eladó. Szabó Kálmán 8. 1291

Ruhásszekrényemet,
diófa, turnéros, jókarban, szép kivitelben eladnám, elcserélném kisebbfajta üveges könyvszekrénnyel. Cimem a kiadóban. 1399

Eladó
használt varrógépek, centrálbobinok és karikahajósok olcsó árért. Diószegi ucca 8. 103

Fürdőkádak,
nyugágyak, lócák, tüzhelyek, mézbödönök, műlépek Nagy vasüzletében, Csapó forduló. 2205

Egy
uj tiszti köpeny olcsón eladó. Kerekes Géza u. 41. szám. 1257

Férfiöltöny,
használt és lengyel nadrág eladó. Hüvelyes ucca 7. szám. A3

Eladó
fehér hálóbutor. Homok 50. sz. 1248

Autót,
Oppel, hathengerest kevés javitással üzemképessé tehetőt 200 pengőért sürgősen eladok. Kiss Istvánné, Pesti u. 53. 2466

Ajtó,
alig használt, kétszárnyu, üveges tokkal eladó. Csapó u. 41., asztalosnál. 2490

Gyorsteherautó,
üzemképes, jutányos áron eladó. Postakert, Gyár ucca 5. 2503

Garderob-szekrény,
hálók, konyhaszekrény, siffon, ágy olcsón eladó. Hatvan ucca 21. 4591

Olcsó tüzifa.
Nyári főzésre igen alkalmas tüzifa, amig a készlet tart, mázsánként 2 P 80 fillérért ismét kapható. Olcsó áron kapható kőris-, bükk-, tölgy-, gyertyán- és akácfa hasábban és felvágva Erdélyi Tüzifa- és Szénkereskedésnél, Böszörményi ut 3. Telefon: 32-31. 2217k.

Eladó
ebédlőbutor, kredenc, vitrin, tálalóasztal, csillár, divány, házimozigép. Faragó u. 11. 1283

Fajgalamb
helyszüke miatt eladó. Apaffy ucca 20. 1900

2 drb.
jókarban levő sörapparát eladó. Domahidy ucca 13. Homokkert. 1226

Eladó
egy gyönyörü nagy fikusz, 1 keveset használt modern vevő rádió nagy hangszóróval és 1 kertilocsolásra alkalmas tolható tüzifecskendő. Széchenyi kert, Huszár ucca 7., délután háromtó. A-1

Eladók
többfajta fotelek, egy szép vitrin, székek ,asztal és egyéb butorok. Miklós ucca 51. Czeglédi 98

Hibátlan
szép gyermekágy eladó. Károly Ferenc József ut 34-b. 2495

Eladó fajgalambok.
Tiszta fehér angolbegyes fajgalambok, gyönyörü példány, elköltözés miatt olcsón eladó. Ugyszintén 20 pár galambnak való praktikus ketrec is eladó. Pozsonyi ut 8. szám.

Tajtékpipa
ébenfa szárral, elenfántcsont és borostyán szopókával, történelmi becsü, olcsón eladó. Cim a kiadóban. S

MAKULATURA
kisebb-nagyobb mennyiségben olcsón eladó. Nyomda, Piac u. 49. S

Alighasznált
finom barna férfiruha magas alakra 30 pengőért eladó. Püspöki palota, II. kapu, II. em. 11. 2504

Ablakredőnyt,
faszövöttet és vásznat legolcsóbban, legkedvezőbb részletre a hires Feiszt-gyár lerakatánál veheti. Kérjen árajánlatot. Belházi, Bundi ucca 7. 849

Eladó
friss 10 kg. kóser libazsir. Széchenyi u. 44. 1302

Singerendák,
vasablakok, tüzhelyek, tüzhelyrészek, dugattyuk, kanális rácsok legolcsóbban Fischer, Csa- 3752 '68 9d

Befőttes
ugorkás üvegek legolcsóbban Árpádtér 17. uj üzlet. 99

Eladó
varrógép, hencsertakaró, perzsaszőnyeg. Hunyadi ucca 14. Zálogház. 2515

Kitünő
rövid csövü 16-os Browning vadászpuska olcsón eladó. Cim a kiadóban. 1269

Motorkerékpár,
angol Triumph, 500 cc. kifogástalan állapotban, alkalmi áron eladó. Megtekinthető állandóan: Kossuth ucca 29., műszerésznél. 2512

Eladó
2 család méh országos kaptárban és 15 mázsa kukorica. — Téglaskert, Szepesi 51.

Kiadó
egy szoba, előszoba, konyha, speiz. Postakert, Gyár u. 6-b. 2521

Vétel

Jókarban
levő használt kocsit (fakkert) megvételre keresek Kálmán, Kossuth u. 55. 1279

Tejet
35—40 litert naponta veszek. Klór, Gázgyár u. 4. 1298

Megvételre
keresek zsidó gimnázium II. osztályu könyvet. Cim a kiadóban. 1061

Kényszerkölcsönkötvényt
vesz. Ingatlanra kölcsönt folyósittat Balázs Bankiroda, Piac 89. 1290

Buzaaljat,
repcealjat és köles keveréket bármilyen mennyiségben veszek. Apaffy ucca 20. 656

Asztalspór
jó állapotban megvételre keresetik. Bethlen u. 42. 1258

Perzsaszőnyeget
vennék. Cimet e lap kiadóba kérek. 2514

Különféle

Értesitem
a n. é. közönséget, hogy perzsaszőnyegjavitó mühelyemet Szent Anna u. 23. alól Szent Anna u. 36. szám alá áthelyeztem. Tütündjián Pál. 1276

Hölgyeim!
Asztalközép, asztalfutót, ágypárnát, diszpárnát 18 fillérért, mindent gyönyörüen, olcsón előrajzol „Muskátli", Csapó 16. kézimunkaüzlet. 1292

Modern
cellofán ernyő, selyemernyő drótváz készitését vállalom .— Szent Anna u. 11. 4728

Függönyök,
ágyteritők készitését, összeállitását tolcsón, kézimunkák, kelengyék, gépazsurozás, endilzés olcsón. Jókai 7. 1241

Női burett
hubertus már 7 P 90 fillértől Tegdes, Kálvintér 2. sz. 100

Pauló
vésnök és bélyegzőkészitő üzlete Szent Anna ucca 10. alatt. 3855k

Hölgyfodrászatban
Piac ucca öt alatt vas és vizondolálás 50 fillér, hajvágás 30 és 40 fillér, hajmosás 40 fillér manikür 30 fillér. Modelleknek dijtaln kiszolgálás. 868

Fekete
öltönyért esetleg csikos nadrággal asztalos munkát vállalok. Cim a kiadóban. 1243

Rendszerető
minden házidolgot végző szolid árva urileány 20—26 koru magános urnőnél szerény fizetéssel otthont talál. Özv. S. L.-né, Nyiregyháza, Egyház u. 8. 2480

Emeletes házak
átalakitását, tatarozását, vasbeton vagy tégla sirbolt épitését jutányos áron vállalja Kállai épitőmester, K. Tóth u. 5. 1207

Magtár
egyezer métermázsa szemes terménynek kiadó. Galamb u. 4. Vásárpénztárral szemben. 2494

Poloskairtást
cyángázzal és lakások vizsgálását felelősséggel vállalom. Poloska- és patkányszer kapható. Kossuth ucca 47. Nánássy. 1050
v, k, cs. 830

Irodának,
mühelynek raktárhelyiség kiadó. Értekezni Piac u. 7., vaskereskedés. A-1

Olcsóbb
lett a szövött faroletta. Készíti: Redőnyüzem, Bethlen u. 19. 1227

Kesztyühorgolást
vállalok. Péterfia 25. 2509

Villamos műszerész,
motorjavitások, tekercselés, esztergályozás stb. gyakorlattal felvétetik. Ajánlatok „Univerzális" jeligére a kiadóban. 1306

Apróhirdetését 2 lapban, 10 szóig 50 fillérért közöljük. Debreceni Független Ujság Debreceni Ujság.

A kiadásért felelős: Thury Levente.
Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat.
Nyomatott: Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debrecen, Ferenc József ut 49.